

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2204

2 Οκτωβρίου 2009

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 239591

Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις στο πλαίσιο ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α) 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλτατζής».

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ - ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου 22 παρ. 3 του ν. 992/79 (ΦΕΚ Α' 280).

β. Του άρθρου 1 παρ. 1, 2, 3 του ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (ΦΕΚ Α' 34), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ανθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (ΦΕΚ Α' 70) και του άρθρου 3 του αυτού ως άνω νόμου, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 65 του ν. 1892/1990 «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 101).

γ. Του άρθρου 39 παρ. 10 ν. 2065/1992 «Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 113).

δ. Του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98).

ε. Των άρθρων 5, 37 και 46 του ν. 3614/2007 «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2007 - 2013» (ΦΕΚ Α' 267).

στ. Του ν.δ. 131/1974 (ΦΕΚ Α' 320) «Περί παροχής οικονομικών ενισχύσεων στη γεωργική, κτηνοτροφική, δασική και αλιευτική παραγωγή», όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τους ν. 1409/1983 (ΦΕΚ Α' 199), ν. 2512/1997 (ΦΕΚ Α' 138), 2538/1997 (ΦΕΚ Α' 242) και 2945/2001 (ΦΕΚ Α' 223).

ζ. Της υπ' αριθμ. 1666/ΔΙΟΕ89/13.1.2009 κοινής απόφασης του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομίας και Οικονομικών» (ΦΕΚ Β' 40).

η. Της υπ' αριθμ. 394555/2000 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας «περί ανάθεσης αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε στις Ν.Α. της χώρας» (ΦΕΚ Β' 1324) όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 247410/11.8.2003 (ΦΕΚ Β' 1194) κοινή υπουργική απόφαση.

θ. Του άρθρου 29 του ν. 3147/2003 «Ρύθμιση θεμάτων αγροτικής γης, επίλυση ζητημάτων αποκατασταθέντων και αποκαθισταμένων κτηνοτρόφων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 135).

2. Τους Κανονισμούς (ΕΚ):

α. 73/2009 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης για τους γεωργούς στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1290/2005, (ΕΚ) υπ' αριθμ. 247/2006, (ΕΚ) υπ' αριθμ. 378/2007 και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1782/2003.

β. 796/2004 της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης, της διαφοροποίησης και του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου που προβλέπονται στον Καν. (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου για τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής και για τη θέσπιση ορισμένων καθεστώτων στήριξης για τους γεωργούς όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

γ. 1973/2004 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου όσον αφορά τα καθεστώτα στήριξης τα προβλεπόμενα βάσει των τίτλων 4 και 4Α του εν λόγω κανονισμού και τη χρήση των εκτάσεων γης που προκύπτουν από την παύση καλλιέργειας για την παραγωγή πρώτων υλών όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

δ. 1290/2005 του Συμβουλίου της 21.6.2005 για τη χρηματοδότηση της κοινής γεωργικής πολιτικής όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ε. 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΑΑ και ιδιαίτερα τα άρθρα 24 και 25.

στ. 883/2006 της Επιτροπής σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1290/2005 του Συμβουλίου σε ότι αφορά την τήρηση των λογαριασμών των Οργανισμών Πληρωμών, τις δηλώσεις δαπανών κι

εσόδων και τους όρους επιστροφής των δαπανών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Εγγυήσεων και του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει.

ζ. 1320/2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση μεταβατικών κανόνων όσον αφορά τη στήριξη ανάπτυξης που προβλέπεται από τον Καν(ΕΚ) υπ' αριθμ. 1698/2005 του Συμβουλίου.

η. 1405/2006 του Συμβουλίου σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου.

θ. 1974/2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1698/2005 του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και ιδιαίτερα το άρθρο 15.

ι. 1975/2006 της Επιτροπής για τη θέσπιση λεπτομερών διατάξεων εφαρμογής του Καν. (ΕΚ) υπ' αριθμ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όσον αφορά την εφαρμογή διαδικασιών ελέγχου, καθώς και την πολλαπλή συμμόρφωση σε σχέση με μέτρα στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης.

3. Την υπ' αριθμ. Ε(2000) 2733/2000 απόφαση της ΕΕ με την οποία εγκρίθηκε το Έγγραφο Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΠΑΑ) 2000-2006, όπως είχε τροποποιηθεί και ίσχυε την 31.12.2006 και ειδικότερα του άξονα 3.

4. Την υπ' αριθμ. Ε(2007) 6015/29.11.2007 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας για την περίοδο προγραμματισμού 2007 - 2013, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

5. Την υπ' αριθμ. 324032/24.12.2004 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εφαρμογή του καθεστώτος της πολλαπλής συμμόρφωσης και λοιπά συμπληρωματικά μέτρα σε εκτέλεση του Κανονισμού (ΕΚ) 782/2003 του Συμβουλίου (ΦΕΚ Β' 1921), που κυρώθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3399/2005 (ΦΕΚ Α' 255)».

6. Την υπ' αριθμ. 262021/21.4.2005 (ΦΕΚ Β' 538) απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Λεπτομέρειες εφαρμογής της υπ' αριθμ. 324032/24.12.2004 της Απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εφαρμογή του καθεστώτος της πολλαπλής συμμόρφωσης και λοιπά συμπληρωματικά μέτρα σε εκτέλεση του Καν.(ΕΚ) υπ' αριθμ. 1782/2003 του Συμβουλίου».

7. Την υπ' αριθμ. 277628/29.5.2006 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή των άρθρων 3 και 4 του Καν.(ΕΚ) 1782/2003 του Συμβουλίου που αφορούν την τήρηση των απαιτήσεων που αναφέρονται στα σημεία Β και Γ του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κανονισμού αυτού» (ΦΕΚ Β' 764).

8. Την υπ' αριθμ. 399570/10.10.2001 (ΦΕΚ Β' 1363) κοινή υπουργική απόφαση «Σύσταση Διοικητικού Τομέα Προγραμματισμού και Εφαρμογών του Γ' ΚΠΣ και θέσης Ειδικού Γραμματέα στο Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

9. Την υπ' αριθμ. 324005/9.9.2008 (ΦΕΚ Β' 1886) κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας

και Οικονομικών, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Αναδιάρθρωση, αρμοδιότητες και κατανομή προσωπικού Ειδικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013» και ιδίως τα άρθρα 1 και 3 αυτής.

10. Την υπ' αριθμ. 8932/22.9.2008 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδας 2007-2013» (ΦΕΚ 2153/Β'16.10.2008).

11. Την από 5.2.2009 σύμφωνη γνώμη του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

12. Την υπ' αριθμ. 130/9.2.2009 σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΠΑΑ.

13. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 37 της παρούσας, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α ΓΕΝΙΚΑ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι ο καθορισμός του αναγκαίου θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή, διαχείριση και παρακολούθηση ορισμένων δράσεων του μέτρου 2.1.4 «γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις», το οποίο έχει ως στόχο τη στήριξη μεθόδων γεωργικής παραγωγής που αποσκοπούν:

- στην προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, αέρας)
- στη διατήρηση της βιοποικιλότητας ιδίως των γεωγενικών πόρων
- στη διατήρηση του γεωργικού τοπίου και των χαρακτηριστικών του, όπως αυτό έχει εγκριθεί στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΠΑΑ) «Αλέξανδρος Μπαλατατζής».

Άρθρο 2

Υπομέτρα και δράσεις - πεδίο εφαρμογής

1. Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν για τα ακόλουθα υπομέτρα και δράσεις του μέτρου 2.1.4 των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων:

Υπομέτρο 1: Προώθηση πρακτικών παραγωγής φιλικών προς το περιβάλλον

- Δράση 1.1 Βιολογική γεωργία
  - Δράση 1.2 Βιολογική κτηνοτροφία
  - Δράση 1.3 Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας
- Υπομέτρο 2: Γεωργοπεριβαλλοντικές δράσεις για την προστασία των υδάτινων πόρων

• Δράση 2.1 Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών

• Δράση 2.2 Προστασία υδροτοπικών συστημάτων

Υπομέτρο 3: Ειδικές δράσεις για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας

- Δράση 3.1 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- Δράση 3.2 Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση
- Δράση 3.3 Προώθηση γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής
- Δράση 3.5 Προστασία εθνικού θαλάσσιου πάρκου Ζακύνθου

• Δράση 3.6 Μακροχρόνια παύση της εκμετάλλευσης γεωργικών γαιών

Υπομέτρο 4: Προστασία του αγροτικού τοπίου που διαμόρφωσε η γεωργική δραστηριότητα

• Δράση 4.1 Προστασία παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας

• Δράση 4.2 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας

2. Το πεδίο εφαρμογής των δράσεων, τα ειδικά κριτήρια ένταξης, οι ειδικές δεσμεύσεις, ο υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης και οι λεπτομέρειες εφαρμογής ανά δράση ορίζονται στο Κεφάλαιο Γ της παρούσας.

Άρθρο 3

Φορείς αρμόδιοι για τη διαχείριση και εφαρμογή του μέτρου

1. Ως φορείς διαχείρισης ορίζονται:

α. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη 2007-2013 (ΕΥΔ ΠΑΑ), η οποία είναι αρμόδια για τη συνολική διαχείριση και εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως προβλέπεται στο ν. 3614/2007.

β. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ειδικών Παρεμβάσεων Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013 (ΕΥΔ ΕΠΑΑ).

2. Ως φορέας εφαρμογής ορίζεται:

Η Δ/ση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος (ΔΧΠΠ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συνεπικουρούμενη από τις καθ' ύλην αρμόδιες Δ/σεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Ως φορείς υλοποίησης ορίζονται:

Οι Δ/σεις Αγροτικής Ανάπτυξης (ΔΑΑ) των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

4. Ως οργανισμός πληρωμής ορίζεται:

Ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.).

Οι αρμοδιότητες και οι υποχρεώσεις των ανωτέρω φορέων περιγράφονται στις επιμέρους διατάξεις της παρούσας.

Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και με τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΑΑ, η εφαρμογή ή η υλοποίηση ή η εκτέλεση ορισμένων ενεργειών της παρούσας μπορεί να ανατίθεται και σε άλλους, πλην των ανωτέρω, φορείς.

Άρθρο 4

Εννοιολογικοί προσδιορισμοί

Για την εφαρμογή της παρούσας ισχύουν οι ακόλουθοι εννοιολογικοί προσδιορισμοί:

1. Αγρότης

Ως αγρότης νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατέχει αγροτική εκμετάλλευση στην οποία ασκεί αγροτική δραστηριότητα και από την οποία αντλεί τουλάχιστον το 25% των συνολικών του εισοδημάτων.

Εξαίρεση αποτελούν οι νέοι αγρότες κατά την έννοια του μέτρου 1.1.2 του Π.Α.Α και μέχρι τρία έτη από την ημερομηνία της πρώτης τους εγκατάστασης, για τους οποίους δεν απαιτείται το 25% των συνολικών εισοδημάτων τους να προέρχεται από αγροτικές δραστηριότητες.

Σε ότι αφορά τα νομικά πρόσωπα πρέπει να ισχύουν επιπλέον οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) να έχουν νομική προσωπικότητα, όπως η έννοια αυτή ορίζεται στο εμπορικό δίκαιο.

β) από τη συστατική τους πράξη να προκύπτει ότι η κύρια δραστηριότητά τους είναι η άσκηση της αγροτικής δραστηριότητας.

Η διαπίστωση των ανωτέρω γίνεται για μεν τα φυσικά πρόσωπα με βάση τα στοιχεία των δύο τελευταίων ετών της φορολογικής τους δήλωσης (έντυπο Ε1) και των αντίστοιχων εκκαθαριστικών, για δε τα νομικά πρόσωπα από τους ισολογισμούς των δύο τελευταίων ετών.

2. Αγρότης κατά κύρια απασχόληση

Ως αγρότης κατά κύρια απασχόληση νοείται το φυσικό πρόσωπο το οποίο αντλεί τουλάχιστον το 50% του συνολικού του εισοδήματος από την άσκηση της αγροτικής δραστηριότητας, όπως τούτο τεκμηριώνεται από τα στοιχεία των δύο τελευταίων ετών της φορολογικής του δήλωσης (έντυπο Ε1) και των αντίστοιχων εκκαθαριστικών και έχει κύριο ταμείο ασφάλισης τον ΟΓΑ.

3. Αγροτική εκμετάλλευση

Ως αγροτική εκμετάλλευση νοείται το σύνολο των γεωργικών και κτηνοτροφικών παραγωγικών μονάδων που διαχειρίζεται ο αγρότης εντός της ελληνικής επικράτειας.

4. Γεωργική έκταση

Ως γεωργική έκταση νοείται η συνολική έκταση της αρόσιμης γης, των μόνιμων βοσκοτόπων και των μόνιμων καλλιεργειών εκφρασμένη σε εκτάρια με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων.

5. Νόμιμη κατοχή

Η νόμιμη κατοχή αγροτεμαχίου τεκμηριώνεται:

α) Για ιδιότητα αγροτεμάχια

αα) Για τις περιοχές της χώρας που έχουν ενταχθεί στο κτηματολόγιο με την υποβολή αντίγραφου του κτηματολογίου.

Σε περίπτωση που δεν έχει γίνει κτηματογράφηση στην περιοχή με την προσκόμιση των παρακάτω εγγράφων:

ββ) Όταν ο αιτών είναι κύριος των επιλέξιμων αγροτεμαχίων, υποβάλλεται ο νόμιμος τίτλος ιδιοκτησίας και το πιστοποιητικό μεταγραφής από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο. Στην περίπτωση που δεν υπάρχει τίτλος ιδιοκτησίας, υποβάλλεται νόμιμα θεωρημένο το έντυπο Ε9 του αιτούντος, στο οποίο είναι καταχωρημένο το προς ένταξη αγροτεμάχιο.

γγ) Όταν ο αιτών είναι επικαρπωτής των επιλέξιμων αγροτεμαχίων, υποβάλλεται ακριβές αντίγραφο της συμβολαιογραφικής πράξης σύστασης της επικαρπίας και το πιστοποιητικό μεταγραφής της από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

β) Για μισθωμένα αγροτεμάχια

αα) Όταν ο αιτών είναι μισθωτής, με την υποβολή του ιδιωτικού συμφωνητικού μίσθωσης. Στα ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης πρέπει να αναφέρονται αναλυτικά για κάθε αγροτεμάχιο η ακριβής τοποθεσία, η έκταση, το χαρτογραφικό υπόβαθρο, ο Α.Φ.Μ. του ιδιοκτήτη και η χρονική περίοδος της μίσθωσης. Η διάρκεια της μίσθωσης πρέπει να καλύπτει το χρονικό διάστημα ανάληψης των συμβατικών υποχρεώσεων από το δικαιούχο.

ββ) Σε περίπτωση μίσθωσης με διάρκεια μεγαλύτερη των εννέα ετών, με την υποβολή ακριβούς αντιγράφου της συμβολαιογραφικής πράξης μίσθωσης και το πιστοποιητικό μεταγραφής της από το αρμόδιο υποθηκοφυλακείο.

γγ) Τα μισθωτήρια συμβόλαια υποβάλλονται θεωρημένα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με το άρθρο 77 του ν. 2238/1994 (ΦΕΚ Α' 151) «Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος». Μισθωτήρια που δεν θεωρούνται από τη Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, υποβάλλονται για θεώρηση στην αρμόδια Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης/Γεωργίας. Στο μισθωτήριο έγγραφο σημειώνεται η ένδειξη «θεωρήθηκε», η χρονολογία θεώρησης και το έγγραφο υπογράφεται από τον εντεταλμένο υπάλληλο.

γ) Για κοινόχρηστες δημοτικές ή κοινοτικές εκτάσεις

Για εκτάσεις που παραχωρούνται από τους Ο.Τ.Α. στην απόφαση παραχώρησης πρέπει να καθορίζεται, μεταξύ των άλλων, η συνολική επιφάνεια της κοινόχρηστης δημοτικής ή κοινοτικής έκτασης, η έκταση που παραχωρείται σε κάθε παραγωγό χωριστά και το χαρτογραφικό υπόβαθρο των εκτάσεων αυτών. Προκειμένου για βοσκότοπους γίνεται καταγραφή του χαρτογραφικού κωδικού με ποσοστιαία κατανομή της έκτασης του βοσκότοπου ανά παραγωγό, σύμφωνα με την κατάσταση δικαιωμάτων βοσκής που καθορίζεται από τους δήμους. Σε περίπτωση που η παραχώρηση δεν καλύπτει το χρονικό διάστημα ανάληψης των συμβατικών υποχρεώσεων από το δικαιούχο, πρέπει τα παραχωρητήρια να ανανεώνονται κάθε έτος με ευθύνη του δικαιούχου, ώστε να καλύπτεται το χρονικό διάστημα της σύμβασης. Σε αντίθετη περίπτωση ο δικαιούχος υπόκειται στις προβλεπόμενες κυρώσεις σύμφωνα με το άρθρο 19 της παρούσας.

Τα παραστατικά τεκμηρίωσης της νόμιμης κατοχής υποβάλλονται μία φορά κατά το στάδιο της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης, ενώ κατά τα επόμενα έτη υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχει επέλθει μεταβολή ή δηλώνεται η τυχόν μεταβολή που έχει επέλθει και συνυποβάλλονται τα παραστατικά που την τεκμηριώνουν.

Σε κάθε περίπτωση τα αγροτεμάχια πρέπει να εμφανίζονται στην κατ' έτος υποβαλλόμενη ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης.

Η ιδιοκτησία στην περίπτωση οικογενειακών εκμεταλλεύσεων δύναται να θεωρηθεί ότι συντρέχει στο πρόσωπο και των δύο συζύγων.

6. Αγροτική δραστηριότητα

Ως αγροτική δραστηριότητα θεωρείται η παραγωγή αγροτικών προϊόντων που προκύπτουν από την καλλιέργεια φυτών ή την εκτροφή αγροτικών ζώων της εκμετάλλευσης σε όλα τα στάδια αυτών, συμπεριλαμβανομένης της συγκομιδής και της άμελης. Στην αγροτική δραστηριότητα συμπεριλαμβάνονται επίσης η απλή εκτροφή αγροτικών ζώων για αναπαραγωγή ή εξυπηρέτηση των αναγκών της εκμετάλλευσης, καθώς και η διατήρηση της γης σε καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση.

7. Γεωργικά προϊόντα

Ως γεωργικά προϊόντα θεωρούνται τα προϊόντα του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης των ΕΚ περιλαμβανομένου του βάμβακος και εξαιρουμένων των προϊόντων αλιείας.

8. Αιτήσεις

● Ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης

Ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης είναι η αίτηση που υποβάλλουν οι αγρότες για την ενεργοποίηση των ατομικών τους δικαιωμάτων και τη λήψη των άμεσων ενισχύσεων, στο πλαίσιο του Καν.73/2009, όπως ισχύει κάθε φορά.

● Αίτηση ενίσχυσης

Ως αίτηση ενίσχυσης θεωρείται η αίτηση που πρέπει να εγκριθεί για την υπαγωγή στο καθεστώς των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων.

● Αίτηση πληρωμής

Ως αίτηση πληρωμής θεωρείται η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος για τη χορήγηση της πληρωμής από τις εθνικές αρχές.

● Δήλωση εφαρμογής

Ως δήλωση εφαρμογής θεωρείται η δήλωση που υποβάλλει ο δικαιούχος με την ολοκλήρωση των ετήσιων δεσμεύσεων και με την οποία καταθέτει όλα τα απαιτούμενα ειδικά δικαιολογητικά όπως αυτά περιγράφονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.

9. Πολλαπλή Συμμόρφωση

Ως πολλαπλή συμμόρφωση θεωρούνται οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης (άρθρο 5 και παράρτημα ΙΙ του Καν. (ΕΚ) 73/2009) και η καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση (άρθρο 6 και παράρτημα ΙΙΙ του Καν. (ΕΚ) 73/2009) που ορίζονται στις παρακάτω αποφάσεις: 324032/2004 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β/1921), 262021/2005 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β/538), 297285/2005 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β/1183), 277628/2006 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β/764), 282471/2006 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β/1307), 303915/2006 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β/1447) και 322861/2008 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β/1987), όπως ισχύουν κάθε φορά. Στην πολλαπλή συμμόρφωση επίσης συμπεριλαμβάνονται και οι ελάχιστες απαιτήσεις σχετικά με τη χρήση λιπασμάτων και φυτοπροστατευτικών προϊόντων καθώς και άλλες σχετικές υποχρεωτικές απαιτήσεις, που θεσπίζονται από την εθνική νομοθεσία σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 39 του Καν. 1698/2005.

10. Παλαιοί δικαιούχοι

Ως παλαιοί δικαιούχοι θεωρούνται οι αγρότες που υπέγραψαν σύμβαση μέχρι και την 31.12.2006 στο πλαίσιο εφαρμογής των μέτρων του άξονα 3 του Εγγράφου Προγραμματισμού Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΠΑΑ) 2000-2006, εφόσον δεν έχει λήξει η περίοδος δέσμευσης και τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις.

11. Ανειλημμένες υποχρεώσεις

Ως ανειλημμένες υποχρεώσεις θεωρούνται οι οικονομικές απαιτήσεις των παλαιών δικαιούχων.

12. Περίοδος δέσμευσης

Ως περίοδος δέσμευσης θεωρείται η χρονική περίοδος πέντε (5) ετών στη διάρκεια της οποίας οι δικαιούχοι και το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύονται να τηρήσουν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις, με εξαίρεση τους παλαιούς δικαιούχους για τους οποίους ισχύουν τα χρονικά όρια (έναρξη-λήξη) που έχουν οριστεί στις κατά περίπτωση συμβάσεις τους.

13. Συμβατικές υποχρεώσεις

Ως συμβατικές υποχρεώσεις νοούνται οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα συμβαλλόμενα μέρη κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσής τους.

14. Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (Σ.Π.Δ.) πενταετούς διάρκειας

Ως Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης νοείται ένα πενταετές επιχειρησιακό σχέδιο της εκμετάλλευσης στο οποίο περιγράφονται αναλυτικά τα αγροτεμάχια ή και τα ζώα, ο τρόπος κατοχής, αξιοποίησης και περιβαλλοντικής διαχείρισης καθώς και άλλα στοιχεία σχετικά με την εκμετάλλευση.

Το Σ.Π.Δ δύναται να συνταχθεί είτε από τον ενδιαφερόμενο είτε από σύμβουλο.

15. Αγροπεριβαλλοντικός φάκελος

Ως αγροπεριβαλλοντικός φάκελος θεωρείται ο φάκελος που υποχρεούνται να τηρούν οι δικαιούχοι και ο οποίος πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε ζήτηση.

Ο αγροπεριβαλλοντικός φάκελος περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία ή παραστατικά:

- Αντίγραφο της αίτησης ενίσχυσης
- Σύμβαση με τις τυχόν τροποποιήσεις της
- Αντίγραφα των ετήσιων αιτήσεων πληρωμής και δηλώσεων εφαρμογής
- Αντίγραφα των ενιαίων δηλώσεων εκμετάλλευσης
- Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης πενταετούς διάρκειας
- Ημερολόγιο εργασιών, όπως απαιτείται στην πολλαπλή συμμόρφωση
- Νόμιμα παραστατικά εισροών - εκροών
- Κάθε άλλο έγγραφο που αφορά τη δράση ή τις δράσεις που έχει ενταχθεί ο δικαιούχος

16. Μετατροπή ζώων σε MMZ (Μονάδα Μεγάλου Ζώου)

Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης ισχύουν οι παρακάτω ισοδυναμίες:

- Ένα (1) βοοειδές ηλικίας άνω των 2 ετών = 1 MMZ
- Ένα (1) βοοειδές ηλικίας 6 μηνών έως 2 ετών = 0,6 MMZ
- Ένα (1) προβατοειδές ή αιγοειδές ηλικίας άνω του έτους = 0,15 MMZ
- Ένα (1) μόνοπλο ηλικίας άνω των 6 μηνών = 1MMZ
- Μία (1) χοιρομητέρα > 50 kgr = 0,5 MMZ
- Λοιποί χοίροι = 0,3 MMZ

17. ΟΠΣΑΑ

Ως ΟΠΣΑΑ θεωρείται το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης.

18. Σύστημα

Ως Σύστημα θεωρούνται τα επί μέρους πληροφοριακά συστήματα που λειτουργούν παράλληλα με το ΟΠΣΑΑ και το ΟΣΔΕ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Άρθρο 5 Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας μπορούν να κριθούν:

α. Αγρότες φυσικά και νομικά πρόσωπα εφόσον, στο πρόσωπό τους συντρέχουν τα κριτήρια του άρθρου 6 της παρούσας.

β. Παλαιοί δικαιούχοι, όπως ορίζονται στο σημείο 10 του άρθρου 4 της παρούσας, εφόσον για το υπόλοιπο της δεσμεύσης τηρούν τις απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, αντί των Κωδίκων Ορθής Γεωργικής Πρακτικής.

2. Δεν μπορούν να κριθούν δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας, έστω κι αν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

- α. Πρόσωπα τα οποία έχουν ενταχθεί στο καθεστώς της Πρόωρης Συνταξιοδότησης
- β. Πρόσωπα τα οποία έχουν αποκλεισθεί από τις ενι-

σχύσεις των γεωργοπεριβαλλοντικών μέτρων ή δράσεων και για όσο χρόνο ισχύει ο αποκλεισμός.

γ. Ανήλικα άτομα.

Άρθρο 6

Γενικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης των δικαιούχων διακρίνονται σε κριτήρια επιλεξιμότητας και κριτήρια επιλογής ως ακολούθως:

1. Κριτήρια επιλεξιμότητας:

Προκειμένου οι υποψήφιοι να ενταχθούν σε κάποια ή κάποιες από τις ενισχυόμενες δράσεις πρέπει να πληρούν τα παρακάτω κριτήρια επιλεξιμότητας:

α. Να είναι αγρότες, όπως η έννοια του αγρότη ορίζεται στο άρθρο 4 της παρούσας.

β. Να ασκούν αγροτική δραστηριότητα, όπως η έννοια ορίζεται στο άρθρο 4 της παρούσας.

γ. Να υποβάλλουν, με τη διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας, αίτηση ενίσχυσης για αγροτεμάχια και ζώα της εκμετάλλευσής τους, που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

● Κατέχονται νόμιμα καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας, όπως η έννοια ορίζεται στο άρθρο 4 της παρούσας. Αποκλείονται από την ένταξη αγροτεμάχια που έχουν ενταχθεί στο μέτρο της δάσωσης γεωργικών γαιών.

● Δηλώνονται στην ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης.

● Βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης της δράσης που οι υποψήφιοι επιθυμούν να ενταχθούν, όπως αυτές ορίζονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.

δ. Να αρχίσουν την 15η Οκτωβρίου του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης να εφαρμόζουν στο υπό ένταξη μέρος της εκμετάλλευσής τους τις δεσμεύσεις που προβλέπονται κατά δράση στο κεφάλαιο Γ της παρούσας. Εξαιρέση αποτελεί η πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, όπου η ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων μπορεί να είναι διαφορετική ανά δράση και σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας. Η ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων δεν μπορεί να είναι προγενέστερη της ημερομηνίας της απόφασης έγκρισης του άρθρου 11 της παρούσας.

ε. Να τηρούν στο σύνολο της εκμετάλλευσής τους, τις απαιτήσεις της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές αποφάσεις και βάσει των εγκυκλίων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

στ. Να εφαρμόζουν το εγκεκριμένο πενταετές ΣΠΔ.

ζ. Να τηρούν αγροπεριβαλλοντικό φάκελο, όπως αυτός περιγράφεται στο άρθρο 4 της παρούσας.

η. Να υποβάλλουν κατ' έτος αίτηση πληρωμής και δήλωση εφαρμογής με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 17 της παρούσας.

θ. Να δέχονται και να διευκολύνουν τους ελέγχους του άρθρου 18 της παρούσας, που πραγματοποιούν εξουσιοδοτημένα εθνικά και κοινοτικά όργανα.

ι. Να δέχονται την επεξεργασία και δημοσιοποίηση προσωπικών τους δεδομένων που αφορούν τη δράση ή τις δράσεις που αιτούνται να ενισχυθούν, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 1437/2007.

2. Κριτήρια επιλογής

Από τους υποψηφίους που πληρούν καταρχήν τα κριτήρια επιλεξιμότητας της προηγούμενης παραγράφου, γίνεται επιλογή των δικαιούχων με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- α. Διαθέσιμες πιστώσεις ανά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

β. Σειρά κατάταξης που διαμορφώνεται με βάση τα ακόλουθα γενικά κριτήρια και ειδικά κριτήρια κατά δράση που αναφέρονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας,

Κριτήριο	Βαθμοί
Μόνιμος κάτοικος του Δήμου που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης	10
Κατά κύρια απασχόληση αγρότης	20
Νέος γεωργός με επιχειρηματικό σχέδιο	10
Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 μέχρι 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	10
Έκταση σε περιοχή NATURA 2000 > 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	20
Ειδικά κριτήρια δράσης	Ανάλογα προς τη δράση

Σε περίπτωση ισοβαθμίας προηγούνται στη σειρά κατάταξης οι καταρχήν δικαιούχοι που συγκεντρώνουν μεγαλύτερη βαθμολογία στα παρακάτω κατά σειρά προτεραιότητας κριτήρια:

1. Έκταση σε περιοχή NATURA 2000
2. Νέος γεωργός με επιχειρηματικό σχέδιο
3. Κατά κύρια απασχόληση αγρότης
4. Μόνιμος κάτοικος του Δήμου που βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης

Άρθρο 7

Ένταξη Πράξης - Χρηματοδότηση Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

1. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠΑΑ παράλληλα με την πρόωθηση από τη Δ/ση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος προωθεί για την έγκριση στον Ειδικό Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ απόφαση ένταξης/χρηματοδότησης από το μέτρο 214. Η απόφαση ένταξης/χρηματοδότησης της Πράξης και στοιχεία Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠΑΑ θα καταχωρηθούν στο ΟΠΣΑΑ.

2. Ο φορέας εφαρμογής, με βάση τις διαθέσιμες πιστώσεις και με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΥΔ ΕΠΑΑ, προωθεί για έγκριση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων απόφαση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης ανά δράση από τους ενδιαφερόμενους που πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας του άρθρου 6 της παρούσας. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ορίζονται ανά προκηρυχθείσα δράση τα κατωτέρω:

- Ο τόπος και ο χρόνος υποβολής της αίτησης.
- Τα κριτήρια ένταξης και τα παραστατικά που τα τεκμηριώνουν.
- Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων.
- Ο τρόπος υπολογισμού και χορήγησης της ενίσχυσης.
- Οι προβλεπόμενες κυρώσεις.
- Το διαθέσιμο ποσό ανά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση με βάση περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά δεδομένα της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.
- Οι αρμόδιες υπηρεσίες και ο διαδικτυακός τόπος για την παροχή πληροφοριών.

3. Η απόφαση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος μετά την έγκρισή της και με ευθύνη του φορέα εφαρμογής:

- α. Καταχωρίζεται στο σύστημα
- β. Αναρτάται στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- γ. Διαβιβάζεται στους φορείς υλοποίησης.

Άρθρο 8

Ενημέρωση ενδιαφερομένων

Οι φορείς υλοποίησης προβαίνουν το αργότερο εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη λήψη της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στις παρακάτω ενέργειες:

- Θυροκόλληση για διάστημα δεκαπέντε (15) τουλάχιστον εργάσιμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της Δ.Α.Α.

- Αποστολή της πρόσκλησης στους Δήμους και στις Κοινότητες της περιοχής ευθύνης τους με την επισήμανση ότι αυτή πρέπει να δημοσιοποιηθεί με κάθε πρόσφορο μέσο και τουλάχιστον να θυροκολληθεί για διάστημα δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της έδρας του Δήμου ή της Κοινότητας και των Δημοτικών και Κοινοτικών Διαμερισμάτων του.

- Όπου ενδείκνυται λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα δημοσιότητας με συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων, όπως:

- Οργάνωση ημερίδων
- Οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk)

Αποδεικτικά της δημοσιοποίησης της πρόσκλησης ενδιαφέροντος τηρούνται στα αρχεία του φορέα υλοποίησης.

Άρθρο 9

Υποβολή αίτησης ενίσχυσης

Οι ενδιαφερόμενοι αγρότες που πληρούν τα κριτήρια του άρθρου 6 της παρούσας, για να ενταχθούν στη δράση ή δράσεις της επιλογής τους, πρέπει να υποβάλλουν αίτηση ενίσχυσης στο φορέα υλοποίησης.

Η αίτηση ενίσχυσης είναι πλήρης, εφόσον συνοδεύεται από τα παρακάτω:

1. Αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος πλήρως συμπληρωμένη.

2. Παραστατικά που τεκμηριώνουν τα κριτήρια ένταξης, τα οποία είναι:

- α. Φωτοτυπία των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου δημόσιου εγγράφου που να πιστοποιεί την ταυτοπροσωπία.

- β. Για μεν τα φυσικά πρόσωπα φωτοτυπία των δύο τελευταίων ετών του εκκαθαριστικού της εφορίας και της φορολογικής του δήλωσης (Εντυπο Ε1), για δε τα νομικά πρόσωπα ισολογισμοί των δυο τελευταίων ετών ή άλλο φορολογικό έγγραφο, μέσω των οποίων πιστοποιούνται ο ΑΦΜ και τα εισοδήματα ανά πηγή.

- γ. Αντίγραφο παραστατικών νόμιμης κατοχής των αγροτεμαχίων για τα οποία ζητείται ενίσχυση.

- δ. Φωτοτυπία της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας στην περίπτωση κτηνοτροφικών μονάδων για τις δράσεις 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία», 1.3 «Εκτατικοποίηση της κτηνοτροφίας» και 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων με εγκατάλειψη φυλών αγροτικών ζώων».

- ε. Αντίγραφο της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης. Κατ' εξαί-

ρηση για τις δράσεις 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων» υποβάλλεται αντίγραφο της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης για ένα από τα τρία τελευταία έτη κατόπιν επιλογής του αιτούντος με την προϋπόθεση ότι απαραίτητα προσκομίζεται αντίγραφο της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης του έτους υποβολής της αίτησης ενίσχυσης.

στ. Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων για τις δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» στο οποίο θα αναφέρονται τα στοιχεία των αγροτεμαχίων και των σταυλικών εγκαταστάσεων με βάση την τελευταία ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η προσκόμιση αυτού με την αίτηση ενίσχυσης, αυτό μπορεί να γίνει κατά την υπογραφή της σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου και του φορέα υλοποίησης.

ζ. Καταστατικό σύστασης της εταιρείας προκειμένου για νομικά πρόσωπα.

η. Πιστοποιητικό Γενεαλογικού Βιβλίου της φυλής που εκδίδεται από το αρμόδιο Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Ζώων για τη δράση 3.1 «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων».

θ. Λοιπά ειδικά δικαιολογητικά, όπως αυτά ορίζονται κατά δράση στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.

3. Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης το οποίο μπορεί να τροποποιείται κατ' έτος και στο οποίο υπολογίζεται το ετήσιο και το συνολικό ποσό της ενίσχυσης λαμβανομένων υπόψη του ύψους της ενίσχυσης ανά δράση και του τρόπου αξιοποίησης. Στο ΣΠΔ ο πενταετής προγραμματισμός του τρόπου διαχείρισης της εκμετάλλευσης γίνεται λαμβάνοντας υπόψη τα προβλήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν, τις απαιτήσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης, τις πρόσθετες δεσμεύσεις ανά δράση και τους κανόνες της γεωπονικής επιστήμης για την αειφόρο διαχείριση των φυσικών πόρων.

Στο ΣΠΔ περιγράφονται η έκταση ή και τα ζώα, βάσει της πιο πρόσφατης ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης.

Η τροποποίηση του ΣΠΔ υποβάλλεται στο φορέα υλοποίησης πριν την έναρξη της εφαρμογής της και δεν αφορά τα στοιχεία εκείνα για τα οποία ο δικαιούχος αναλαμβάνει δέσμευση καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας. Επίσης η παραπάνω αναφερόμενη τροποποίηση δεν μπορεί να αφορά υπέρβαση του εγκεκριμένου ετήσιου και συνολικού ορίου δαπάνης του δικαιούχου. Το αίτημα για τροποποίηση ΣΠΔ ελέγχεται από τον φορέα υλοποίησης και εγκρίνεται ή απορρίπτεται. Για τις δράσεις στις οποίες υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης ή εμφανίζουν πολυπλοκότητα ως προς τη μεθοδολογία, η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο. Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου, υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ, απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης κατά την υπογραφή της σύμβασής του.

Άρθρο 10

Καταχώρηση και διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων ενίσχυσης

1. Καταχώρηση αιτήσεων

Οι φορείς υλοποίησης προβαίνουν στην καταχώρηση του συνόλου των αιτήσεων ενίσχυσης στο σύστημα.

2. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων

Η αίτηση ενίσχυσης για να αξιολογηθεί πρέπει να:

α. έχει υποβληθεί στο φορέα υλοποίησης εντός των χρονικών ορίων που ορίζονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος

β. είναι πλήρης

Η αξιολόγηση των αιτήσεων γίνεται από το φορέα υλοποίησης, με βάση τα ακόλουθα στάδια:

α) Διοικητικός έλεγχος

Ο διοικητικός έλεγχος γίνεται στο σύνολο των αιτήσεων ενίσχυσης με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 18 της παρούσας. Οι αιτήσεις που από το διοικητικό έλεγχο έχει προκύψει ότι:

αα) έχουν υποβληθεί εκπρόθεσμα

ββ) δεν είναι πλήρεις και

γγ) δεν τηρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας

Αποκλείονται από την περαιτέρω διαδικασία αξιολόγησης.

β) Επιτόπιος έλεγχος

Το διοικητικό έλεγχο ακολουθεί ο επιτόπιος έλεγχος, ο οποίος πραγματοποιείται στους καταρχήν δικαιούχους με τη διαδικασία του άρθρου 18 της παρούσας. Καταρχήν δικαιούχοι, που από τον επιτόπιο έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν πληρούν τα κριτήρια ένταξης, αποκλείονται της περαιτέρω διαδικασίας.

γ) Κατάταξη αιτήσεων με βάση τη σειρά βαθμολογίας

Μετά την ολοκλήρωση των ελέγχων οι καταρχήν δικαιούχοι κατατάσσονται με φθίνουσα σειρά και με βάση τη συνολική βαθμολογία που συγκεντρώνουν γενικά και ειδικά στα κριτήρια επιλογής.

Βάσει των διαθέσιμων πιστώσεων κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες:

α. σε καταρχήν δικαιούχους και

β. σε επιλαχόντες

Σε χωριστή κατάσταση καταχωρίζονται οι απορριπτόμενοι.

δ) Διαφάνεια - γνωμοδοτικές επιτροπές

Για την υποβοήθηση του έργου του φορέα υλοποίησης και για λόγους διαφάνειας συγκροτούνται σε επίπεδο φορέα τριμελείς γνωμοδοτικές επιτροπές στις οποίες συμμετέχει ένας τουλάχιστον γεωτεχνικός με σκοπό:

- Τον έλεγχο της τήρησης της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης.

- Την επικύρωση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης ή την παραπομπή για επαναξιολόγηση του συνόλου ή μέρους των αιτήσεων ενίσχυσης.

- Την οριστική κατάταξη των υποψηφίων σε:

- καταρχήν δικαιούχους

- επιλαχόντες

- απορριπτόμενους

Οι γνωμοδοτικές επιτροπές οφείλουν να καταθέσουν τα αποτελέσματα της αξιολόγησης εντός δέκα εργασίμων ημερών.

ε) Δημοσιοποίηση

Οι φορείς υλοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης, δημοσιοποιούν τις καταστάσεις με τους:

- καταρχήν δικαιούχους
- επιλαχόντες
- απορριπτόμενους

με:

αα) Θυροκόλληση για διάστημα δέκα (10) τουλάχιστον εργασίμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της Δ.Α.Α.

ββ) Αποστολή των καταστάσεων στους δήμους και στις κοινότητες της περιοχής ευθύνης τους με την επισήμανση ότι αυτές πρέπει να δημοσιοποιηθούν με κάθε πρόσφορο μέσο και τουλάχιστον να θυροκολληθούν για διάστημα δέκα (10) εργασίμων ημερών στον πίνακα ανακοινώσεων της έδρας του δήμου ή της κοινότητας και των δημοτικών ή κοινοτικών διαμερισμάτων.

Αποδεικτικά της δημοσιοποίησης των καταστάσεων τηρούνται στα αρχεία του φορέα υλοποίησης.

στ) Ενστάσεις

Οι ενδιαφερόμενοι, εντός 15 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης, μπορούν να υποβάλουν ένσταση κατά των καταστάσεων των καταρχήν δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων. Η ένσταση υποβάλλεται στο φορέα υλοποίησης και εξετάζεται εντός 10 εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία υποβολής της από τριμελή επιτροπή, που συγκροτείται με ευθύνη του φορέα υλοποίησης για το σκοπό αυτό και στην οποία συμμετέχει ένας τουλάχιστον γεωτεχνικός.

Στις ανωτέρω επιτροπές δεν μπορούν να συμμετέχουν μέλη τα οποία διεξήγαγαν σε προγενέστερο στάδιο οποιονδήποτε έλεγχο που αφορούσε την αξιολόγηση της αίτησης ενίσχυσης του ενιστάμενου.

Άρθρο 11

Έγκριση δικαιούχων

1. Μετά την οριστικοποίηση των καταστάσεων των καταρχήν δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων με τη διαδικασία του άρθρου 10 της παρούσας, οι φορείς υλοποίησης καταχωρίζουν τις εν λόγω καταστάσεις στο σύστημα και διαβιβάζουν στον φορέα εφαρμογής φάκελο, έντυπα και ηλεκτρονικά, ο οποίος περιλαμβάνει ανά δράση τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Εισήγηση του φορέα υλοποίησης

β. Αντίγραφα των συγκεντρωτικών φύλλων και των εκθέσεων ελέγχου του άρθρου 18 της παρούσας

γ. Αντίγραφα των καταστάσεων των καταρχήν δικαιούχων, επιλαχόντων και απορριπτόμενων με τη συνολική τους βαθμολογία και με αναφορά στους λόγους απόρριψης για τους απορριπτόμενους. Ειδικά στην περίπτωση των καταρχήν δικαιούχων και των επιλαχόντων στις καταστάσεις, πλην της συνολικής βαθμολογίας και του ονοματεπώνυμου, εμφανίζεται η δ/νση κατοικίας, ο ΑΦΜ, η εντάξιμη έκταση ή και τα ζώα και το συνολικό και ετήσιο ποσό οικονομικής ενίσχυσης της πενταετίας, όπως αυτό υπολογίζεται ανά δράση με βάση τα αναφερόμενα στο κεφάλαιο Γ της παρούσας. Επιπλέον στις καταστάσεις αναγράφεται όποιο άλλο στοιχείο κρίνεται αναγκαίο κατά δράση.

2. Ο φορέας εφαρμογής, αφού:

α. Εξακριβώσει την πραγματοποίηση των ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας και την τήρηση της διαδικασίας αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης,

β. διασφαλίσει ότι οι οικονομικές απαιτήσεις των καταρχήν δικαιούχων είναι σύμφωνες με την κατανομηθείσα πίστωση ανά Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση,

γ. ενημερώσει την ΕΥΔ ΕΠΑΑ για τα αποτελέσματα των ελέγχων,

δ. αποστέλλει στην ΕΥΔ ΕΠΑΑ τα στοιχεία που τυχόν θα ζητηθούν απ' αυτή, προκειμένου να πραγματοποιήσει τους απαραίτητους ελέγχους για την επαλήθευση της τήρησης των διατάξεων της εθνικής και κοινοτικής Νομοθεσίας,

ε. εισηγείται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή σε άλλο απ' αυτόν εξουσιοδοτημένο όργανο, την έκδοση απόφασης έγκρισης δικαιούχων.

3. Οι αποφάσεις έγκρισης της προηγούμενης παραγράφου με ευθύνη του φορέα εφαρμογής:

α. Αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και

β. κοινοποιούνται στο φορέα υλοποίησης προκειμένου να προβεί στις ενέργειες του άρθρου 12 της παρούσας.

4. Ο φορέας εφαρμογής επικαιροποιεί το περιεχόμενο της ανωτέρω απόφασης έγκρισης τουλάχιστον μια φορά κάθε ημερολογιακό έτος ή και περισσότερες, εφόσον κριθεί αναγκαίο.

Άρθρο 12

Υπογραφή σύμβασης

1. Οι φορείς υλοποίησης με τη λήψη της απόφασης έγκρισης του άρθρου 11 της παρούσας ενημερώνουν εγγράφως τους δικαιούχους ότι εντός 10 εργάσιμων ημερών πρέπει να προσέλθουν στην έδρα του αρμόδιου φορέα υλοποίησης προκειμένου να υπογράψουν τη σχετική σύμβαση.

Η σύμβαση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα παρακάτω:

- στοιχεία του δικαιούχου
- στοιχεία ταυτοποίησης αγροτεμαχίων και ζώων που εντάσσονται στις δράσεις
- λεπτομερή περιγραφή των δεσμεύσεων κατά περίπτωση δράσης
- το ετήσιο και συνολικό ύψος ενίσχυσης
- κυρώσεις που προβλέπονται σε εφαρμογή εθνικών και κοινοτικών διατάξεων σε περίπτωση αθέτησης των όρων του προγράμματος.

2. Η σύμβαση υπογράφεται σε δύο αντίγραφα, εκ των οποίων ένα αντίγραφο λαμβάνει ο δικαιούχος για τον αγροπεριβαλλοντικό του φάκελο και ένα αντίγραφο παραμένει στο φάκελο που τηρείται για τον δικαιούχο στο φορέα υλοποίησης.

3. Στοιχεία των συμβάσεων, με ευθύνη του φορέα υλοποίησης, καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Άρθρο 13

Ανάκληση συμβάσεων

1. Ανάκληση της σύμβασης γίνεται με απόφαση του φορέα υλοποίησης, εφόσον προς τούτο γίνει αίτηση του δικαιούχου ή εφόσον από τους ελέγχους προκύψουν σοβαρές παραβάσεις των όρων χορήγησης της ενίσχυσης.

2. Ο φορέας υλοποίησης ενημερώνει το φορέα εφαρμογής για τις ανακλήσεις των συμβάσεων.

Άρθρο 14

Τροποποίηση αποφάσεων

Σε περίπτωση ανάκλησης μιας σύμβασης τροποποιείται και η απόφαση έγκρισης. Ο φορέας εφαρμογής

αφού προβεί στην τροποποίηση της απόφασης, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 του άρθρου 11 της παρούσας, την αναρτά στο διαδικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αφού την καταχωρίσει στο σύστημα, τη διαβιβάζει και με έντυπη μορφή στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και στην ΕΥΔ ΕΠΑΑ.

Άρθρο 15

Τροποποίηση της σύμβασης - διαδικασία

1. Τροποποίηση της σύμβασης του άρθρου 12 της παρούσας δύναται να πραγματοποιείται:

α. μετά από αίτηση του δικαιούχου εφόσον:

αα) Συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας

ββ) Μέρος ή το σύνολο της εκμετάλλευσης και οι αντίστοιχες αναληφθείσες υποχρεώσεις μεταβιβαστούν σε άλλο πρόσωπο για το υπόλοιπο της δέσμευσης. Η τροποποίηση αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μία φορά σε όλη τη διάρκεια της πενταετίας.

γγ) Συντρέχουν λόγοι αύξησης ή μείωσης της έκτασης. Σε περίπτωση αίτησης του δικαιούχου για αύξηση της έκτασης ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας.

δδ) Σε κάθε άλλη περίπτωση εφόσον:

- Προβλέπεται στη δράση

- Δεν επηρεάζονται αρνητικά οι στόχοι του μέτρου και της αρχικής έγκρισης

- Δεν γίνεται υπέρβαση του εγκεκριμένου ορίου δαπάνης του δικαιούχου. Τροποποιήσεις της σύμβασης που οδηγούν σε υπέρβαση του εγκεκριμένου ετήσιου ορίου δαπάνης του δικαιούχου, δεν εγκρίνονται.

Οι τροποποιήσεις των παραγράφων γγ και δδ μπορούν να πραγματοποιηθούν μια φορά ετησίως.

β. Μετά από τροποποίηση του θεσμικού ή κανονιστικού πλαισίου και εφόσον αυτό προβλέπεται στην αρχική σύμβαση.

2. Οι δικαιούχοι υποβάλλουν τεκμηριωμένη αίτηση τροποποίησης της σύμβασης και του ΣΠΔ, στο φορέα υλοποίησης το αργότερο μέχρι τις 15 Οκτωβρίου κάθε έτους. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας η τροποποίηση της σύμβασης γίνεται αμέσως μετά την αναγνώριση της περίπτωσης ως ανωτέρα βία.

Σε κάθε περίπτωση η τροποποίηση της σύμβασης και του ΣΠΔ αφορά τη χρονική περίοδο της δέσμευσης που απομένει μέχρι τη συμπλήρωση της 5ετίας.

3. Ο φορέας υλοποίησης, αφού αξιολογήσει την αίτηση τροποποίησης της σύμβασης και του ΣΠΔ και διασφαλίσει ότι ισχύουν τα όσα αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 της παρούσας και δεν θίγονται οι περιβαλλοντικοί στόχοι που έχουν αναληφθεί, προβαίνει στην τροποποίηση αυτής.

4. Στοιχεία της τροποποίησης της σύμβασης καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα από τον φορέα υλοποίησης.

Άρθρο 16

Ύψος της ενίσχυσης

Η ενίσχυση χορηγείται σε ετήσια βάση με τη διαδικασία του άρθρου 17 της παρούσας και το ύψος της υπολογίζεται κάθε φορά με βάση την έκταση ή τα ζώα που έχουν ενταχθεί στη δράση, τον τρόπο αξιοποίησης του ενταγμένου μέρους της εκμετάλλευσης και τα ύψη της ενίσχυσης ανά δράση, όπως αυτά ορίζονται στο κεφάλαιο Γ της παρούσας.

Άρθρο 17

Διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης

1. Για τη λήψη της κατ' έτος ενίσχυσης οι δικαιούχοι υποβάλλουν αίτηση πληρωμής στο φορέα συμπλήρωσης και υποβολής της Ενιαίας Δήλωσης Εκμετάλλευσης, το αργότερο μέχρι την 15η Μαΐου κάθε έτους εφαρμογής. Η αίτηση λαμβάνει ηλεκτρονικό πρωτόκολλο από το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα. Σε περίπτωση οικογενειακής εκμετάλλευσης η αίτηση πληρωμής υποβάλλεται από τον σύζυγο που έχει υπογράψει τη σύμβαση.

2. Με τη συμπλήρωση ενός έτους από την ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων του έτους εφαρμογής (15η Οκτωβρίου ή όπως ειδικά ισχύει) και εντός 20 εργασίμων ημερών, οι δικαιούχοι καταθέτουν στο φορέα υλοποίησης, δήλωση εφαρμογής τεκμηριωμένη με τα απαιτούμενα παραστατικά και το ενυπόγραφο αντίγραφο της αίτησης πληρωμής, όπως καθορίζονται στην απόφαση λεπτομερειών του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

3. Οι φορείς υλοποίησης καταχωρίζουν στο σύστημα τα στοιχεία των αιτήσεων πληρωμής και των δηλώσεων εφαρμογής.

4. Οι φορείς υλοποίησης, μετά την καταχώριση των αιτήσεων πληρωμής και των δηλώσεων εφαρμογής και λαμβάνοντας υπ' όψη τα αποτελέσματα των ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας, συντάσσουν αναλυτικές καταστάσεις πληρωμής του έτους εφαρμογής. Οι αναλυτικές καταστάσεις πληρωμής αναρτώνται στον πίνακα ανακοινώσεων των Δ.Α.Α., προκειμένου να υποβληθούν εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών ενστάσεις από τους δικαιούχους.

5. Οι ενστάσεις εξετάζονται, εντός διαστήματος δέκα (10) εργασίμων ημερών από τη λήξη της ημερομηνίας υποβολής τους, από τριμελή επιτροπή, η οποία ορίζεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, με σύνθεση ανάλογη της επιτροπής των πρωτοβαθμίων ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας και αποτελείται από υπαλλήλους της Περιφέρειας ή/και της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Στην επιτροπή ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν μέλη τα οποία διεξήγαγαν, σε προγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε έλεγχο που αφορούσε την αίτηση πληρωμής και τη δήλωση εφαρμογής του ενιστάμενου.

6. Μετά την εκδίκαση των ενστάσεων οι φορείς υλοποίησης συγκροτούν ανά δράση φάκελο πληρωμής δικαιούχων, σύμφωνα με τους κωδικούς παρτίδας που προκύπτουν από το Σύστημα και προβαίνουν στην αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης.

Ο φάκελος πληρωμής περιλαμβάνει:

α) Συγκεντρωτικό φύλλο ελέγχων (check list) των στοιχείων που ελέγχθηκαν αναλυτικά, υπογεγραμμένο από τον χειριστή της δράσης, τον προϊστάμενο τμήματος και τον προϊστάμενο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης, στο οποίο περιλαμβάνεται η «Βεβαίωση επιλεξιμότητας δαπανών».

β) Κατάσταση πληρωμής με τα αναλυτικά στοιχεία των δικαιούχων, των τυχόν κυρώσεων, όπου αυτές έχουν επιβληθεί, το ποσό της Δημόσιας Δαπάνης με την αντίστοιχη Κοινωνική Συμμετοχή. Επί της κατάστασης πληρωμής πραγματοποιείται η αναγνώριση και εκκαθάριση της συνολικής δαπάνης και υπογράφεται από τον αρμόδιο χειριστή της δράσης, τον προϊστάμενο του

τμήματος και τον προϊστάμενο της Δ/σης Αγροτικής Ανάπτυξης.

γ) Βεβαίωση του Νομάρχη για την πραγματοποίηση των απαιτούμενων ελέγχων σύμφωνα με τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.

7. Ο φάκελος πληρωμής διαβιβάζεται στην αρμόδια Δ/ση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., η οποία διενεργεί τον έλεγχο των δικαιολογητικών, συντάσσει φύλλο ελέγχου σχετικά με τα δικαιολογητικά των φακέλων και τον διαβιβάζει στη Δ/ση Οικονομικού-Τμήμα Λογιστηρίου για την έκδοση εντολής πληρωμής, ενημερώνοντάς την εγγράφως για το ποσό της κοινοτικής συμμετοχής.

8. Η εκτέλεση της πληρωμής πραγματοποιείται με την έκδοση της εντολής πληρωμής, από την Δ/ση Πληρωμών Αγροτικών Ενισχύσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., μετά τη διενέργεια των απαραίτητων λογιστικών ελέγχων λαμβάνοντας υπόψη κατάλογο των απαραίτητων ελέγχων (check-list). Η εντολή πληρωμής περιλαμβάνει όσα προβλέπονται στον Κανονισμό Διαδικασίας Πληρωμών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για τις ενισχύσεις που βαρύνουν τον Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π. Μετά την έκδοση της εντολής πληρωμής, πραγματοποιείται η πληρωμή από το τραπεζικό ίδρυμα με το οποίο συνεργάζεται ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., εντός 3 εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της εντολής πληρωμής, με πράξη εξόφλησης που συντάσσεται στο πρωτότυπο της εντολής πληρωμής. Η εξόφληση γίνεται με απευθείας μεταφορά του δικαιούμενου ποσού σε πίστωση του ατομικού λογαριασμού του δικαιούχου και σε τραπεζικό ίδρυμα της επιλογής του.

9. Οι λογαριασμοί των δικαιούχων πιστώνονται αυτόματα με μαγνητικά αρχεία, στα οποία περιλαμβάνονται τα στοιχεία της κατάστασης πληρωμής, δηλαδή τα στοιχεία των δικαιούχων, το ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο, ο τραπεζικός λογαριασμός του, το τραπεζικό ίδρυμα επιλογής του, ο Α.Φ.Μ. καθώς και το συνολικό ποσό που έχει αναγνωρισθεί και εκκαθαρισθεί με τη συγκεκριμένη εντολή πληρωμής.

10. Μετά την πίστωση των λογαριασμών των δικαιούχων, το τραπεζικό ίδρυμα αποστέλλει άμεσα με ηλεκτρονικό αρχείο στις αρμόδιες υπηρεσίες μηχανογράφησης και πληρωμών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. επιβεβαίωση για την πίστωση ή μη των λογαριασμών των δικαιούχων, βάσει των οποίων ενημερώνονται οι Δ.Α.Α. για τις σχετικές διορθώσεις. Το ποσό που δεν πιστώθηκε στους λογαριασμούς των δικαιούχων κατατίθεται σε ενδιάμεσο λογαριασμό του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που τηρείται σε τραπεζικό ίδρυμα και αποστέλλεται εκ νέου διορθωμένο αρχείο από την Δ.Α.Α., προκειμένου να πιστωθούν οι λογαριασμοί των δικαιούχων. Τα ποσά των μη πιστωθέντων λογαριασμών, επιστρέφουν στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

11. Με ευθύνη του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. η εντολή πληρωμής καταχωρίζεται στο σύστημα.

Άρθρο 18 Έλεγχοι

1. Γενικές αρχές ελέγχων

α. Στόχος των ελέγχων είναι να διασφαλιστεί κατά τον πλέον αποτελεσματικό τρόπο η τήρηση των όρων χορήγησης της ενίσχυσης τόσο κατά το στάδιο της έγκρισης, όσο και κατά το στάδιο της πληρωμής.

β. Οι έλεγχοι διακρίνονται σε διοικητικούς και επιτόπιους

αα. Διοικητικοί έλεγχοι

Οι διοικητικοί έλεγχοι διακρίνονται σε οπτικούς - χειρόγραφους και μηχανογραφικούς - διασταυρωτικούς που πραγματοποιούνται στο σύνολο (100%) των αιτήσεων ββ. Επιτόπιοι έλεγχοι

Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται σε δείγμα που καλύπτει τουλάχιστον το 5% είτε των παραγωγών που έκαναν αίτηση ενίσχυσης και δεν απορρίφθηκαν κατά το διοικητικό έλεγχο (για την περίπτωση της αξιολόγησης των αιτήσεων ενίσχυσης) είτε των δικαιούχων του μέτρου (για την περίπτωση της χορήγησης της ενίσχυσης).

Οι έλεγχοι για την εφαρμογή της πολλαπλής συμμόρφωσης πραγματοποιούνται σε ποσοστό 1% των δικαιούχων και το δείγμα προκύπτει από το δείγμα του 5% των επιτόπιων ελέγχων. Ο έλεγχος των μειώσεων που επιβάλλονται διασφαλίζεται μέσω των ετήσιων δειγματοληπτικών ελέγχων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ετήσια εγκύκλιο - εγχειρίδιο διαδικασιών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Το δείγμα εξάγεται μηχανογραφικά με βάση τα ακόλουθα:

i. Τυχαία επιλογή που καλύπτει το 25% του δείγματος

ii. Επιλογή, βάσει ανάλυσης κινδύνου, που καλύπτει το 75% του δείγματος

Σε περίπτωση αποκλίσεων μεταξύ δηλωθέντων και διαπιστωθέντων στοιχείων σε σημαντικό αριθμό αιτήσεων καθώς επίσης και σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, όπως καταγγελίες και υπόνοιες για απάτη, το δείγμα αυξάνεται κατά περίπτωση.

Οι επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται αιφνιδιαστικά, ωστόσο είναι δυνατόν να υπάρξει προειδοποίηση του ελεγχόμενου κατ' ανώτερο όριο 48 ωρών προκειμένου να παραβρεθεί ο ίδιος ή ο νόμιμος εκπρόσωπός του κατά τον έλεγχο.

γ. Οι έλεγχοι διενεργούνται από δύο τουλάχιστον ελεγκτές όπου ο ένας τουλάχιστον είναι γεωτεχνικός, όπως αυτοί ορίζονται από το φορέα υλοποίησης. Ο διοικητικός και ο επιτόπιος έλεγχος μιας εκμετάλλευσης διενεργείται από διαφορετικούς ελεγκτές. Αντικείμενο ελέγχου αποτελούν επίσης, όλες οι αναλήψεις υποχρεώσεων στο πλαίσιο κάθε άλλης δράσης του Μέτρου 2.1.4 «Γεωργοπεριβαλλοντικές ενισχύσεις» που τη δεδομένη χρονική στιγμή είναι δυνατόν να ελεγχθούν για τη συγκεκριμένη εκμετάλλευση.

δ. Σε όλες τις περιπτώσεις ελέγχων συμπληρώνονται τα αντίστοιχα φύλλα και καταχωρίζονται στο σύστημα.

2. Έλεγχος για την έγκριση των αιτήσεων ενίσχυσης
Ο έλεγχος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης και περιλαμβάνει κατά περίπτωση τα ακόλουθα:

α. Διοικητικός έλεγχος

αα. Διοικητικός - οπτικός

Κατά το διοικητικό - οπτικό έλεγχο ελέγχονται:

i Το εμπρόθεσμο της υποβολής της αίτησης ενίσχυσης

ii Η πληρότητα της αίτησης

iii Η κάλυψη των κριτηρίων ένταξης (επιλογής και επιλεξιμότητας) καθώς και τα σχετικά παραστατικά που τα τεκμηριώνουν

iv Η ορθότητα του Σ.Π.Δ ως προς τους στόχους και τις δεσμεύσεις της δράσης.

ββ. Διοικητικός - μηχανογραφικός - διασταυρωτικός
Πραγματοποιούνται διασταυρωτικοί έλεγχοι των στοιχείων των αιτήσεων ενίσχυσης με τα δεδομένα του ΟΣΔΕ, του Μέτρου 113 της πρόωρης συνταξιοδότησης και 121 της πρώτης δάσωσης των γεωργικών εκτάσεων και οποιασδήποτε άλλης βάσης δεδομένων κρίνεται σκόπιμο κατά περίπτωση.

β. Επιτόπιος έλεγχος

Κατά τον επιτόπιο έλεγχο επαληθεύονται τα κριτήρια επιλογής και επιλεξιμότητας των δυνητικών δικαιούχων

3. Έλεγχος για την καταβολή των ενισχύσεων

Ο έλεγχος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης και κατά περίπτωση από τις υπηρεσίες του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και περιλαμβάνει:

α. Διοικητικό έλεγχο

Ο διοικητικός έλεγχος διακρίνεται σε:

αα. Διοικητικό - οπτικό, που αφορά συγκεκριμένα:

i. Το εμπρόθεσμο υποβολής της αίτησης πληρωμής και την πληρότητα αυτής

ii. Τα δικαιολογητικά που οφείλουν να έχουν καταθέσει οι δικαιούχοι, σε σχέση με τη δήλωση εφαρμογής τους.

ββ. Διοικητικό - μηχανογραφικό - διασταυρωτικό με τα δεδομένα του ΟΣΔΕ, με βάσεις δεδομένων άλλων καθεστώτων και με το εγκεκριμένο ΣΠΔ.

β. Επιτόπιος έλεγχος

Ο επιτόπιος έλεγχος πραγματοποιείται από το φορέα υλοποίησης σε δείγμα που εξάγεται μηχανογραφικά στο σύνολο των δικαιούχων του μέτρου, ανεξάρτητα της υποβολής αίτησης πληρωμής, για το εν λόγω έτος και σε χρόνο που είναι δυνατή η διαπίστωση των περισσότερων δεσμεύσεων.

Τα αποτελέσματα των ελέγχων καταχωρίζονται στο Πληροφοριακό Σύστημα.

4. Έλεγχοι από τον φορέα εφαρμογής

Ο φορέας εφαρμογής πραγματοποιεί ελέγχους, τόσο στην έδρα των φορέων υλοποίησης όσο και στον τόπο υλοποίησης των δράσεων, προκειμένου να διασφαλίσει την ορθότητα εφαρμογής του μέτρου.

5. Έλεγχοι από την ΕΥΔ ΕΠΑΑ

Η ΕΥΔ ΕΠΑΑ πραγματοποιεί ελέγχους εποπτείας και προβαίνει σε ανάλυση -αξιολόγηση των υπολοίπων ελέγχων, προτείνοντας πιθανώς μέτρα για τη βελτίωσή τους.

6. Έλεγχοι εποπτείας από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.

Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. διενεργεί ελέγχους εποπτείας με σκοπό:

- Την παρακολούθηση και την επιτήρηση της επάρκειας των φορέων υλοποίησης τόσο σε ότι αφορά στην ελεγκτική διαδικασία όσο και σε εκείνη της έγκρισης των πληρωμών.

- Την εξακρίβωση της τήρησης της σχετικής νομοθεσίας, των κατευθυντηρίων γραμμών και οδηγιών.

Άρθρο 19

Κυρώσεις

Η μη τήρηση των δεσμεύσεων κατά την εφαρμογή των δράσεων του γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου επισύρει τις ακόλουθες κυρώσεις:

1. Εκπρόθεσμη υποβολή αίτησης πληρωμής

Εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιπτώσεων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 22 της

παρούσας, η υποβολή αίτησης πληρωμής μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στο άρθρο 17 της παρούσας, οδηγεί σε μείωση κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα. Σε περίπτωση καθυστέρησης μεγαλύτερης των 25 ημερολογιακών ημερών η αίτηση θεωρείται μη αποδεκτή.

2. Μείωση της ενίσχυσης και αποκλεισμός από τη δράση βάσει της έκτασης

α. Σε καμία περίπτωση δε χορηγείται ενίσχυση για έκταση μεγαλύτερη από αυτήν με την οποία εντάχθηκε.

β. Οι εκτάσεις που δηλώνονται από ένα δικαιούχο, για τις οποίες λαμβάνεται το ίδιο ύψος της ενίσχυσης, θεωρείται ότι αποτελούν μία ομάδα καλλιέργειας.

Στην περίπτωση που η έκταση ανά ομάδα καλλιέργειας, η οποία έχει ενταχθεί στο πλαίσιο συγκεκριμένης δράσης, υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται, το ποσοστό της απόκλισης μεταξύ ενταχθείσας και προσδιορισθείσας έκτασης υπολογίζεται από τον τύπο:

$$100 \times \frac{(\text{ενταχθείσα} - \text{προσδιορισθείσα})}{\text{προσδιορισθείσα}}$$

και οι μειώσεις υπολογίζονται ως εξής:

αα. Εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 3% ή τα δύο (2) εκτάρια, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης.

ββ. Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 3% ή τα δύο (2) εκτάρια, αλλά δεν υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς και

γγ. Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, δε χορηγείται καμία ενίσχυση βάσει της έκτασης για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

γ. Εάν, για το σύνολο των εκτάσεων που εντάσσονται στο πλαίσιο του μέτρου 214 με βάση την έκταση, η ενταχθείσα έκταση είναι μεγαλύτερη από την προσδιορισθείσα, τότε:

αα. Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 30% της προσδιορισθείσας έκτασης, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση, την οποία θα δικαιούτο ο γεωργός για το εν λόγω ημερολογιακό έτος στο πλαίσιο αυτού του μέτρου με βάση την έκταση.

ββ. Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50% της προσδιορισθείσας έκτασης, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση, την οποία θα δικαιούτο ο γεωργός για το εν λόγω ημερολογιακό έτος στο πλαίσιο αυτού του μέτρου με βάση την έκταση, όπως προηγουμένως. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της ενταχθείσας και της προσδιορισθείσας έκτασης συμψηφίζεται με τις πληρωμές για ενισχύσεις στο πλαίσιο οποιουδήποτε μέτρου στήριξης βάσει του Καν.(ΕΚ) υπ' αριθμ. 1698/2005 ή του Καν. (ΕΚ) υπ' αριθμ. 73/2009 τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως με τις εν λόγω πληρωμές, το υπόλοιπο παραγράφεται.

δ. Εάν διαπιστωθεί ότι η διαφορά μεταξύ της ενταχθείσας έκτασης και της προσδιορισθείσας, οφείλεται σε παρατυπίες που διαπράχθηκαν από πρόθεση, δεν χορηγείται η ενίσχυση την οποία θα δικαιούτο ο κάτω-

χος της εκμετάλλευσης στο πλαίσιο της συγκεκριμένης δράσης για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος, εάν η διαφορά αυτή υπερβαίνει το 0,5% της προσδιορισθείσας έκτασης ή το 1 εκτάριο.

Αν η εν λόγω διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, ο κάτοχος της εκμετάλλευσης αποκλείεται από τη λήψη ενισχύσεων μέχρι ποσού ίσου με εκείνο που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της ενταχθείσας έκτασης και της προσδιορισθείσας και επιπλέον το ποσό αυτό συμψηφίζεται με τις πληρωμές για ενισχύσεις στο πλαίσιο οποιουδήποτε μέτρου στήριξης βάσει του Καν.(ΕΚ) υπ' αριθμ. 1698/2005 ή του Καν.(ΕΚ) υπ' αριθμ. 73/2009 τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως με τις εν λόγω πληρωμές, το υπόλοιπο παραγράφεται.

3. Μείωση της ενίσχυσης και αποκλεισμός από τη δράση που αφορούν στα ζώα

α. Σε καμία περίπτωση δε χορηγείται ενίσχυση για αριθμό ζώων μεγαλύτερο από αυτόν με τον οποίο εντάχθηκε.

β. Για την επιβολή των κυρώσεων τα ζώα διακρίνονται σε τέσσερις ομάδες:

- Βοοειδή
- Αίγες και Πρόβατα
- Χοιρινά
- Ιπποειδή

Ο υπολογισμός των κυρώσεων γίνεται για κάθε ομάδα χωριστά. Εάν υπάρχει διαφοροποίηση μέσα στην ομάδα σε ότι αφορά την τιμή μονάδας, τότε ο υπολογισμός γίνεται κατά κατηγορία ενίσχυσης.

Εάν ο αριθμός ζώων που έχει ενταχθεί στη δράση υπερβαίνει εκείνον που έχει προσδιορισθεί κατόπιν διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση τα προσδιορισθέντα ζώα.

αα. Εάν διαπιστωθεί διαφορά μεταξύ του δηλωθέντος αριθμού ζώων και του προσδιορισθέντος κατά κατηγορία ενίσχυσης, τότε το ποσό της ενίσχυσης υπολογίζεται με βάση τα προσδιορισθέντα ζώα, εφόσον οι παρατυπίες δεν αφορούν σε περισσότερα από τρία ζώα ανά κατηγορία ενίσχυσης.

β. Εάν οι διαπιστούμενες παρατυπίες αφορούν σε περισσότερα από τρία ζώα ανά κατηγορία ενίσχυσης, τότε:

i. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το εν λόγω έτος εφαρμογής μειώνεται κατά το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3δ του παρόντος άρθρου, εφόσον αυτό δεν υπερβαίνει το 10% ανά κατηγορία ζώου.

ii. Το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το εν λόγω έτος εφαρμογής μειώνεται κατά το διπλάσιο του ποσοστού που καθορίζεται σύμφωνα με την 3δ Β του παρόντος άρθρου, εάν αυτό υπερβαίνει το 10%, αλλά δεν υπερβαίνει το 20% ανά κατηγορία ζώου.

iii. Δεν χορηγείται ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής σε περίπτωση που το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 5 του μέρους Β του παρόντος άρθρου, υπερβαίνει το 20% ανά κατηγορία ζώου.

iv. Δεν χορηγείται και πάλι ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής, σε περίπτωση που το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3δ του παρό-

ντος άρθρου, υπερβαίνει το 50% ανά κατηγορία ζώου. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθέντων και προσδιορισθέντων ζώων συμψηφίζεται με τα ποσά ενίσχυσης για οποιδήποτε από τα μέτρα στήριξης βάσει του Καν.(ΕΚ) 1698/2005 ή του 73/2009 για ενισχύσεις στον τομέα των ζώων, για τα οποία αιτείται ενίσχυση ο εν λόγω δικαιούχος κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως με τις εν λόγω πληρωμές, το υπόλοιπο παραγράφεται.

γ. Για μειώσεις ή αποκλεισμούς, σε περίπτωση δήλωσης διαφορετικού αριθμού ζώων από τον πραγματικό εκ προθέσεως, ισχύουν τα εξής:

αα. Σε περίπτωση όπου η διαφορά που διαπιστώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3δ του παρόντος άρθρου δεν υπερβαίνει το 20% ανά κατηγορία ζώου, τότε δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής.

ββ. Σε περίπτωση όπου η διαφορά που διαπιστώνεται σύμφωνα με την παράγραφο 3δ του παρόντος άρθρου υπερβαίνει το 20% ανά κατηγορία ζώου, τότε ο δικαιούχος αποκλείεται και πάλι από τη λήψη ενίσχυσης. Επιπλέον το ποσό της ενίσχυσης που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθέντων και προσδιορισθέντων ζώων συμψηφίζεται με τα ποσά ενίσχυσης για οποιδήποτε από τα μέτρα στήριξης βάσει του Καν.(ΕΚ) 1698/2005 ή του 73/2009 για ενισχύσεις στον τομέα των ζώων, για τα οποία αιτείται ο εν λόγω δικαιούχος κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης. Εάν το ποσό δεν συμψηφίζεται πλήρως με τις εν λόγω πληρωμές, το υπόλοιπο παραγράφεται.

δ. Ο καθορισμός του ποσοστού μείωσης υπολογίζεται ως ο λόγος της διαφοράς μεταξύ του αριθμού των ζώων που δηλώθηκαν και αυτών που προσδιορίστηκαν προς τον αριθμό των ζώων που προσδιορίστηκαν επί εκατό, ανά κατηγορία ενίσχυσης.

4. Μη τήρηση της Πολλαπλής Συμμόρφωσης

Σε περίπτωση μη τήρησης της Πολλαπλής Συμμόρφωσης εφαρμόζονται οι μειώσεις που προβλέπονται στις αποφάσεις εφαρμογής του εν λόγω καθεστώτος, όπως ισχύουν κάθε φορά. Οι μειώσεις επιβάλλονται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και ο υπολογισμός τους διασφαλίζεται μέσω των ετήσιων δειγματοληπτικών ελέγχων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με την ετήσια εγκύκλιο - εγχειρίδιο διαδικασιών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

5. Μη υποβολή ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης, αίτησης πληρωμής, δήλωσης εφαρμογής από το δικαιούχο

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει κάθε χρόνο ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης με αναφορά στον κωδικό παράλληλης δράσης που εφαρμόζει ανά αγροτεμάχιο. Μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης επιφέρει αποκλεισμό από την ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης, ο δικαιούχος αποβάλλεται από τη δράση.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και στην περίπτωση μη υποβολής αίτησης πληρωμής και δήλωσης εφαρμογής. Ως «μη υποβολή αίτησης πληρωμής και δήλωσης εφαρμογής» θεωρείται η μη υποβολή τους εντός εξαμήνου από την καταληκτική ημερομηνία.

6. Μη τήρηση ή πλημμελής τήρηση του αγροπεριβαλλοντικού φακέλου

Εφόσον δεν τηρείται ο προβλεπόμενος αγροπεριβαλλοντικός φάκελος από το δικαιούχο, η ενίσχυση μειώνεται κατά 5% για κάθε έτος διαπίστωσης της παράβασης. Στην περίπτωση που τηρείται ο φάκελος αλλά είναι ελλιπής, δεν επιβάλλεται την πρώτη φορά καμία κύρωση, ενώ για κάθε επόμενη φορά που διαπιστώνονται ελλείψεις στο φάκελο, επιβάλλεται μείωση της ενίσχυσης κατά 5%.

7. Διακοπή της σύμβασης

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει μονομερώς την εφαρμογή της δράσης πριν την ολοκλήρωση της πενταετίας, αποβάλλεται από τη δράση και επιβάλλονται κυρώσεις ως ακολούθως:

α. Εφόσον η διακοπή έγινε το πρώτο έτος, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, αυτή επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.

β. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 2ου ή 3ου έτους, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους. Επιπλέον επιβάλλεται χρηματική ποινή που ισούται με το 50% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

γ. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 4ου ή 5ου έτους δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους και επιβάλλεται επιπλέον χρηματική ποινή που ισούται με το 25% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

Εξαίρεση από τις παραπάνω κυρώσεις αποτελούν οι περιπτώσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 21 της παρούσας.

8. Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος αρνείται τον έλεγχο ή δεν διευκολύνει ή παρεμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο ή δεν συνεργάζεται με εθνικά και κοινοτικά εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων, η εκμετάλλευσή του θεωρείται ως μη ανευρεθείσα και δεν χορηγείται καμία ενίσχυση.

Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης σε επόμενο έλεγχο, ο δικαιούχος υποχρεούται να επιστρέψει ως αχρεωστήτως καταβληθέντα τα ποσά που του έχουν καταβληθεί τα προηγούμενα έτη, προσαυξημένα με τους νόμιμους τόκους και αποβάλλεται από όλες τις δράσεις του αγροπεριβαλλοντικού μέτρου.

9. Πρόσθετες κυρώσεις

Οι κυρώσεις που αφορούν σε παρατυπίες που σχετίζονται με δεσμεύσεις των επιμέρους δράσεων του γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου ορίζονται στα αντίστοιχα άρθρα του κεφαλαίου Γ της παρούσας. Σε περίπτωση που διαπιστωθούν εκ προθέσεως παρατυπίες που σχετίζονται με δεσμεύσεις των επιμέρους δράσεων ο δικαιούχος αποκλείεται από το σύνολο των δράσεων του γεωργοπεριβαλλοντικού μέτρου για το τρέχον και το επόμενο έτος.

10. Υποβολή εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων

Σε περίπτωση που ένας παραγωγός έχει αποβληθεί λόγω υποβολής εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων, είτε κατά το στάδιο της αίτησης ενίσχυσης είτε κατά το στάδιο της αίτησης πληρωμής, δεν έχει δικαίωμα

υποβολής αίτησης ενίσχυσης για τα επόμενα δύο ημερολογιακά έτη από την αποβολή.

11. Σώρευση μειώσεων

Σε περίπτωση σώρευσης μειώσεων εφαρμόζονται κατ' αρχήν οι μειώσεις σύμφωνα με την παράγραφο 2 και 3. Στη συνέχεια εφαρμόζονται οι μειώσεις σύμφωνα με τις παραγράφους 5, 6, 8 και 1 κατά σειρά και τέλος οι μειώσεις σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

Επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων

Οι κυρώσεις του άρθρου 19 της παρούσας επιβάλλονται από το φορέα υλοποίησης ή και τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ανάλογα με την παράβαση που διαπιστώθηκε κατά τη διενέργεια των ελέγχων του άρθρου 18 της παρούσας.

Στην περίπτωση που προβλέπεται επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ο αρμόδιος φορέας για την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης, καλεί με έγγραφη πρόσκληση τον οφειλέτη να διατυπώσει μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της πρόσκλησης, έγγραφες παρατηρήσεις και να προσκομίσει συμπληρωματικά στοιχεία.

α) Εάν ο υπόχρεος αποδεχτεί τα αποτελέσματα ελέγχου και δεν διατυπώσει έγγραφες παρατηρήσεις επιστρέφει μέσα στο χρονικό διάστημα που τίθεται από την υπηρεσία το οφειλόμενο ποσό στον τηρούμενο λογαριασμό στην ΑΤΕ και προσκομίζει το αποδεικτικό πληρωμής στην υπηρεσία.

β) Στην αντίθετη περίπτωση, που ο υπόχρεος διατυπώσει έγγραφες παρατηρήσεις, ο αρμόδιος φορέας συντάσσει έκθεση ελέγχου για τη νομιμότητα ή μη της πληρωμής, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών, αφού εξετάσει τις έγγραφες παρατηρήσεις και τα προσκομισθέντα στοιχεία και αποστέλλει όλα τα σχετικά δικαιολογητικά της υπόθεσης μαζί με την εισήγηση για έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή το νομίμως εξουσιοδοτημένο όργανο. Εφόσον, βάσει του περιεχομένου της έκθεσης ελέγχου συντρέχει περίπτωση αδικαιολόγητης πληρωμής εκδίδεται απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης, με την οποία διατάσσεται η επιστροφή των αδικαιολογήτως καταβληθέντων ποσών, προσαυξημένων με τους προβλεπόμενους τόκους. Μετά την επίδοση της απόφασης ο υπόχρεος οφείλει να καταθέσει εντός προθεσμίας 30 ημερών το ποσό σε οποιοδήποτε υποκατάστημα της Αγροτικής Τράπεζας της Ελλάδος στον τηρούμενο λογαριασμό υπέρ ΕΛΕΓΕΠ. Σε περίπτωση μη καταβολής του απαιτούμενου ποσού αυτό βεβαιώνεται στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δ.Ο.Υ. του υπόχρεου από την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης, εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων και αποδίδεται στον ΕΛΕΓΕΠ. Κατά το χρόνο από την έκδοση της απόφασης και μέχρι να εισπραχθεί ολόκληρο το οφειλόμενο ποσό η αρμόδια Διεύθυνση για την εκκαθάριση, αν υπάρχει άλλη αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη απαίτηση του υπόχρεου σε βάρος του ΕΛΕΓΕΠ, δύναται να προχωρήσει σε συμψηφισμό του αντίστοιχου ποσού με την έκδοση απόφασης συμψηφισμού.

Άρθρο 21
Διακοπή σύμβασης

1. Οι δικαιούχοι των δράσεων 1.1 «Βιολογική Γεωργία», 2.1 «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών» και 2.2 «Προστασία υδροτοπικών συστημάτων» του άρθρου 2 της παρούσας, εφόσον εντάξουν μέρος ή το σύνολο της ενταγμένης έκτασης στο μέτρο 2.2.1 «Δάσωση γεωργικών εκτάσεων» του ΠΑΑ 2007-2013 δύνανται να διακόψουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω δράσεις χωρίς επιπτώσεις για το μέρος της έκτασης που εντάσσονται στο μέτρο 2.2.1. Απαραίτητη προϋπόθεση για την έγκριση της παραπάνω μετατροπής είναι οι απαιτήσεις των υπό δάσωση ειδών σε λίπασμα και νερό να είναι μειωμένες τουλάχιστον κατά 30% σε σχέση με τις καλλιέργειες που αντικαθιστούν.

2. Επιτρέπεται σε αιτιολογημένες περιπτώσεις κατά την περίοδο της δέσμευσης η μεταβίβαση μέρους ή του συνόλου της ενταγμένης εκμετάλλευσης σε άλλο πρόσωπο, υπό τον όρο ότι το πρόσωπο αυτό έχει τις προϋποθέσεις και αναλαμβάνει για το υπόλοιπο της δέσμευσης τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συγκεκριμένη δράση.

3. Εφόσον κατά την περίοδο της δέσμευσης τα ενταγμένα αγροτεμάχια αποτελέσουν αντικείμενο αναδασμού, βάσει της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του Καν.(ΕΚ) 1974/2006, εγκεκριμένου από δημόσια αρχή, τότε:

α. Εάν η ενταγμένη έκταση δεν μειωθεί περισσότερο από 50% ή ο δικαιούχος εξασφαλίσει επιλέξιμη έκταση ισοδύναμη με την αρχική και παράλληλα προβεί σε τροποποίηση της σύμβασής του, δύναται να κριθεί δικαιούχος των ενισχύσεων και για το υπόλοιπο της περιόδου δέσμευσης.

β. Εάν η μείωση υπερβαίνει το 50% και ο δικαιούχος αδυνατεί να εξασφαλίσει συμπληρωματική επιλέξιμη έκταση απαλλάσσεται των υποχρεώσεων χωρίς να ζητείται επιστροφή χρημάτων.

Σημειώνεται ότι η διάταξη δεν αφορά περιπτώσεις μερικής ή ολικής συνένωσης εκμεταλλεύσεων για τη δημιουργία μιας νέας εκμετάλλευσης. Στην περίπτωση που συμβεί αυτό η νέα εκμετάλλευση αναλαμβάνει όλες τις υποχρεώσεις των αρχικών εκμεταλλεύσεων, μεταξύ των οποίων είναι και η τήρηση της πολλαπλής συμμόρφωσης.

4. Οι δικαιούχοι δύνανται να διακόψουν την τήρηση των συμβατικών τους υποχρεώσεων, χωρίς επιπτώσεις, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α. Στην περίπτωση των παραγράφων 1, 2 και 3β του παρόντος άρθρου.

β. Στην περίπτωση ένταξης του δικαιούχου στο μέτρο της Πρόωρης Συνταξιοδότησης κατά το τελευταίο έτος της δέσμευσης και εφόσον ο διάδοχος δεν μπορεί να συνεχίσει τις αναληφθείσες δεσμεύσεις.

γ. Στην περίπτωση που συντρέχει περίπτωση ανωτέρας βίας σύμφωνα με το άρθρο 22 της παρούσας.

Για όλες τις παραπάνω περιπτώσεις υποβάλλεται αίτημα του ενταγμένου δικαιούχου στο φορέα υλοποίησης συνοδευόμενο από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά προκειμένου μετά από εξέταση των υπηρεσιών να γίνει δεκτό ή μη. Για το αποτέλεσμα της ένα λόγω διαδικασίας ενημερώνεται ο αιτών/ αιτούσα και το σχετικό έγγραφο κοινοποιείται στον φορέα εφαρμογής και τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Άρθρο 22
Ανωτέρα βία - Εξαιρετικές περιπτώσεις

1. Ως ανωτέρα βία δύναται να χαρακτηρισθούν τα ακόλουθα έκτακτα περιστατικά:

- α) θάνατος δικαιούχου,
- β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία,
- γ) απαλλοτρίωση σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον αυτή δεν ήταν προβλέψιμη την ημέρα ανάληψης της δέσμευσης,
- δ) σοβαρή φυσική καταστροφή που έπληξε σημαντικά τη γεωργική εκμετάλλευση,
- ε) καταστροφή των κτιρίων της εκμετάλλευσης που προορίζονταν για την εκτροφή των ζώων,
- στ) επιζωοτία που προσβάλλει το σύνολο ή μέρος του ζωικού κεφαλαίου του κατόχου της εκμετάλλευσης.

2. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιπτώσεις πρέπει να γνωστοποιούνται εγγράφως στο φορέα υλοποίησης εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη στιγμή που ο δικαιούχος είναι σε θέση να το πράξει.

Ο φορέας υλοποίησης αξιολογεί τις ανωτέρω περιπτώσεις και τις διαβιβάζει σε τριμελή επιτροπή η οποία συστήνεται από υπαλλήλους του, η οποία και γνωμοδοτεί. Στην ανωτέρω επιτροπή δύναται να συμμετέχει και υπάλληλος της Νομικής υπηρεσίας εφόσον υφίσταται. Τα αποτελέσματα της γνωμοδότησης γνωστοποιούνται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Άρθρο 23
Γενικοί κανόνες εφαρμογής

1. Επιτρέπεται ο συνδυασμός δράσεων της παρούσας, υπό την προϋπόθεση ότι ο συνδυασμός αυτός είναι συμβατός και ενδυναμώνει τους περιβαλλοντικούς στόχους του μέτρου. Στην περίπτωση συνδυασμού δράσεων για τον καθορισμό του ύψους ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το ειδικό διαφυγόν εισόδημα και το πρόσθετο κόστος που απορρέει από τον εν λόγω συνδυασμό χωρίς το συνολικό ποσό να μπορεί να υπερβεί:

- Τα 600 ΕΥΡΩ/ Ha /έτος για τις αροτραίες καλλιέργειες
- Τα 900 ΕΥΡΩ/Ha/έτος για τις ειδικές πολυετείς καλλιέργειες
- Τα 450 ΕΥΡΩ/ Ha /έτος για τους βοσκοτόπους
- Τα 200 ΕΥΡΩ/ζώο.

Μετά από έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και σε αιτιολογημένες περιπτώσεις μπορεί να γίνει υπέρβαση αυτών των ορίων.

2. Στην περίπτωση αύξησης της έκτασης στην περιοχή παρέμβασης η έκταση αυτή, εφόσον δεν υπερβαίνει το 20% της ενταγμένης, δύναται για το υπόλοιπο της δέσμευσης να αποτελέσει αντικείμενο στήριξης με την υποβολή αίτησης ενίσχυσης και υπογραφή τροποποιητικής σύμβασης με τους όρους και προϋποθέσεις που ισχύουν κατά την υπογραφή της αρχικής και αναφέρονται στο άρθρο 9 της παρούσας. Δικαίωμα ένταξης επιπλέον έκτασης έχουν και οι παλαιοί δικαιούχοι υπογράφοντας συμπληρωματική σύμβαση με τους όρους και τις προϋποθέσεις της παρούσας απόφασης.

3. Κατά την περίοδο της δέσμευσης δεν επιτρέπεται η αλλαγή των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι ειδικές δεσμεύσεις του κεφαλαίου Γ της παρούσας, πλην των περιπτώσεων ανωτέρας βίας. Εξαι-

ρηση αποτελούν τμήματα κοινόχρηστων βοσκοτόπων τα οποία μπορούν να ανανεώνονται με άλλα τμήματα του ίδιου κοινόχρηστου βοσκοτόπου.

4. Ο δικαιούχος δύναται να μεταβιβάσει σύνολο ή τμήμα της εκμετάλλευσης μόνο μία φορά καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιπτώσεων όπως αυτές αναφέρονται στο άρθρο 22 της παρούσας. Σε περίπτωση μεταβίβασης ο διάδοχος αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η αίτηση ενίσχυσης. Οι φορείς υλοποίησης τηρούν φάκελο για κάθε δικαιούχο με όλα τα πρωτότυπα έγγραφα που αφορούν την εκμετάλλευση. Ο φάκελος αυτός είναι διαθέσιμος σε κάθε έλεγχο.

5. Η κατάσταση με τους επιλαχόντες του άρθρου 10 της παρούσας καταργείται μετά την έκδοση της απόφασης έγκρισης της πράξης της παραγράφου 2 του άρθρου 11 της παρούσας. Οι επιλαχόντες και οι απορριφθέντες, των οποίων η απόρριψη δεν οφείλεται σε υποβολή ψευδούς δήλωσης, δύναται να επανέλθουν με νέα αίτηση ενίσχυσης κατά την επόμενη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑ ΔΡΑΣΗ

Άρθρο 24 Δράση 1.1. Βιολογική γεωργία

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- την προστασία των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, αέρας) και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- την αιεφόρο ανάπτυξη
- την προσφορά εγγυήσεων στους καταναλωτές για ασφαλή γεωργικά προϊόντα

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα.

β. Τομείς παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις με ετήσιες καλλιέργειες και μόνιμες φυτείες που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία. Οι επιλέξιμες καλλιέργειες και κατηγορίες καλλιεργειών αναφέρονται αναλυτικά στον Πίνακα με το ύψος ενισχύσεων της παραγράφου 6 του παρόντος άρθρου.

Εξαιρούνται:

αα. Οι γεωργικές εκτάσεις που είναι εγκαταλελειμμένες ή ημιεγκαταλελειμμένες, δηλαδή σε όσες εκτάσεις η μόνη επέμβαση που γίνεται είναι η συγκομιδή των καρπών.

ββ. Οι παγετόπληκτες φυτείες και οι καμένες εκτάσεις για την περίπτωση των μόνιμων φυτειών, για όσο διάστημα δεν λαμβάνεται παραγωγή από αυτές.

γγ. Οι καλλιέργειες τα προϊόντα των οποίων χρησιμοποιούνται για ενεργειακούς σκοπούς.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας, συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

αα. Ο υποψήφιος δικαιούχος δεσμεύεται να τηρεί τις κατευθύνσεις και προδιαγραφές του Καν. (ΕΚ) 834/07,

καλύπτοντας όλο το διάστημα των συμβατικών υποχρεώσεων του με σύμβαση σε ισχύ, η οποία έχει συναφθεί με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

ββ. Ο υποψήφιος δικαιούχος οφείλει να υποβάλλει σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Επειδή στη δράση υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο.

γγ. Το ελάχιστο μέγεθος των υπό ένταξη αγροτεμαχίων ανέρχεται σε 1 στρέμμα. Το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 3 στρέμματα για τις μόνιμες φυτείες και σε 2 στρέμματα για της ετήσιες καλλιέργειες. Σε περίπτωση μικτών εκμεταλλεύσεων το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 3 στρέμματα.

δδ. Αναλαμβάνουν την υποχρέωση, εφόσον κλιθούν, να παρακολουθήσουν μαθήματα κατάρτισης σε θέματα βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου 1.1.1 του Π.Α.Α «Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης».

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 24.1 Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.1.

Κριτήριο	Βαθμοί
Παραγωγή βιολογικών ζωοτροφών	5 (βαθμούς) ανά Ha
Ενταγμένος στη βιολογική κτηνοτροφία	5
Παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ, ΠΓΕ (μέρος ή σύνολο παραγωγής)	10
Ενταγμένος σε Ομάδα Παραγωγών βιολογικών προϊόντων	10
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
- Έκταση 2-10 στρέμματα	5
- Έκταση 10,01-20 στρέμματα	10
- Έκταση >20 στρέμματα	15
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10
Τμήμα ή το σύνολο της υπό ένταξη εκμετάλλευσης βρίσκεται στα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των παραλίμνιων περιοχών Βόλβης, Κορώνειας και Δοϊράνης, στα οποία εφαρμόστηκαν τα μέτρα 3.10 και 3.17 αντίστοιχα, του ΕΠΑΑ 2000-2006	20

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν ειδικές δεσμεύσεις ως εξής:

Στις αροτραίες καλλιέργειες θέτουν σε αγρανάπαυση το σύνολο της έκτασης του αγροτεμαχίου τουλάχιστον μία φορά την περίοδο προσαρμογής.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

α. Με την αίτηση ενίσχυσης συνυποβάλλονται τα κατωτέρω:

αα. Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων, στην οποία θα αναφέρεται ότι παράγει βιολογικές ζωτροφές σε περίπτωση που ο δικαιούχος το δηλώνει.

ββ. Βεβαίωση της Ομάδας Παραγωγών βιολογικών προϊόντων σε περίπτωση που ανήκει σε αναγνωρισμένη τέτοια Ομάδα.

γγ. Παραστατικά από τα οποία να φαίνεται ότι έχει παραδώσει προϊόν σε μεταποιητική μονάδα, η οποία είναι πιστοποιημένη για την παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, σε περίπτωση που ο δικαιούχος παράγει τέτοια προϊόντα.

δδ. Βεβαίωση ένταξης σε βιολογική κτηνοτροφία (αυτεπάγγελτη αναζήτηση από τη ΔΑΑ) σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ότι είναι ενταγμένος στη βιολογική κτηνοτροφία.

β. Με την υπογραφή της σύμβασης υποβάλλεται:

Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης κατά την υπογραφή της σύμβασής του.

γ. Με την αίτηση πληρωμής συνυποβάλλονται τα κατωτέρω:

αα. Βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/2007 ή εναλλακτικά έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος για το 1ο έτος εφαρμογής, ενώ για το 2ο έτος και μέχρι τη λήξη των δεσμεύσεων, μόνο έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος.

ββ. Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

γγ. Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.

δδ. Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία προκύπτει η πραγματοποίηση των χημικών αναλύσεων σε περίπτωση που έχουν πραγματοποιηθεί.

6. Υπολογισμός του ύψους ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους ενίσχυσης λαμβάνονται υπόψη:

αα. Το μέγεθος της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης που έχει ενταχθεί στο σύστημα της βιολογικής παραγωγής εκφρασμένη σε Ha (1 Ha = 10 στρέμματα).

ββ. Ο τρόπος αξιοποίησης (είδος καλλιέργειας). Η ετήσια ενίσχυση της έκτασης σε αγρανάπαυση καθορίζεται από την τιμή ενίσχυσης της καλλιέργειας που προηγείται (αν η αγρανάπαυση πραγματοποιηθεί το 2ο έτος) ή έπεται (αν η αγρανάπαυση πραγματοποιηθεί το 1ο έτος).

γγ. Τα ποσά του Πίνακα 24.2.

Το ύψος ενίσχυσης ανά καλλιέργεια έχει ως ακολούθως:

Πίνακας 24.2: Ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 1.1

Καλλιέργεια	Απώλεια εισοδήματος		Δαπάνες ¹			Σύνολο σε €/Ha/έτος	
	Με περ. προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής	Δαπάνες στήριξης	Χημική ανάλυση	Πιστοποίηση	Με περίοδο προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής
Ελαιοκομία	711	370	15	30	-	756	415
Αμπελοειδή	855	855	15	30	-	900	900
Αραβόσιτος αρδευόμενος (για ζωτροφή)	491	491	15	30	64	600	600
Μηδική αρδευόμενη	519	344	15	30	36	600	425
Βαμβάκι αρδευόμενο	429	420	15	30	60	534	525
Σιτηρά, ρύζι, όσπρια, ηλιάνθος & λοιπές αροτραίες καλλιέργειες	275	202	15	30	-	320	247
Κτηνοτροφικά φυτά & λοιπές καλλιέργειες που δεν χρησιμοποιούνται για τη διατροφή του ανθρώπου	275	203	15	30	40	360	288
Αρωματικά φυτά	275	202	15	30	-	320	247
Κρόκος	855	855	15	30	-	900	900

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη της ενίσχυσης που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 567/125316/2004 (ΦΕΚ Β'129) κοινή υπουργική απόφαση για την εφαρμογή του μέτρου 3.1 «Βιολογική γεωργία» του ΕΠΑΑ 2000-2006.

Στα εν λόγω ύψη ενίσχυσης περιλαμβάνονται πλην της απώλειας εισοδήματος και του κινήτρου, δαπάνες στή-

ριξης ΣΠΔ 50 €/ετησίως/Ha και δαπάνες πιστοποίησης 90 €/ετησίως/Ha, οι οποίες πρέπει να δικαιολογούνται με παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ).

Οι παλαιοί δικαιούχοι δεν μπορούν να ενταχθούν στις ενισχύσεις του μέτρου 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. 2007-2013, δοθέντος ότι ήδη ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας.

¹Στις περιπτώσεις καλλιέργειών (τροφήμα) που δεν προβλέπονται δαπάνες πιστοποίησης από την υπόψη δράση αυτές μπορούν να καλυφθούν από τις πιστώσεις του μέτρου 1.3.2. του ΠΑΑ 2007-2013.

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Με τον όρο περίοδο προσαρμογής (μετατροπής) νοείται το χρονικό διάστημα το οποίο απαιτείται για να απαλλαγεί το έδαφος από τα υπολείμματα των χημικών εισροών και να γίνει καταπολέμηση των ζιζανίων χωρίς τη χρήση χημικών. Την περίοδο αυτή τηρείται η διαδικασία της βιολογικής παραγωγής, δηλαδή χρησιμοποιούνται βιοθεραπευτικά και βιοθρεπτικά αντί των χημικών, χωρίς όμως το παραγόμενο προϊόν να πιστοποιείται και σαν βιολογικό. Για την περίοδο προσαρμογής προσμετράται ο χρόνος από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων. Το χρονικό αυτό διάστημα είναι 3 έτη για την αμπελοκαλλιέργεια και ελαιοκαλλιέργεια και 2 έτη για τις λοιπές καλλιέργειες του πίνακα 24.2.

β. Οι δαπάνες οι οποίες αφορούν στήριξη, χημικές αναλύσεις και πιστοποίηση υπολογίζονται μόνο εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν με παραστατικά του ΚΒΣ.

γ. Οι νέοι δικαιούχοι, των οποίων οι καλλιέργειες παράγουν τρόφιμα, δοθέντος ότι τα έξοδα πιστοποίησης δεν ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας, μπορούν να ενταχθούν στις ενισχύσεις του μέτρου 1.3.2 «Συμμετοχή γεωργών σε σύστημα για την ποιότητα τροφίμων» του Π.Α.Α. 2007-2013.

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ή άρση της έγκρισης λειτουργίας του, οι δικαιούχοι οφείλουν να συνάψουν νέα σύμβαση με άλλον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ή να τεθούν υπό τον έλεγχο του ΟΠΕΓΕΠ εντός δέκα (10) ημερών, διαφορετικά:

αα. Αποκλείονται για το εξεταζόμενο έτος από τη δράση,

ββ. Σε περίπτωση επανάληψης αποβάλλονται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Σε περίπτωση που δεν πραγματοποιείται η αγρανάπαυση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για τις αροτραίες καλλιέργειες για το δεύτερο έτος.

γ. Σε περίπτωση που οι δικαιούχοι κλιθούν να παρακολουθήσουν μαθήματα κατάρτισης σε θέματα βιολογικής γεωργίας στο πλαίσιο του μέτρου 1.1.1 του Π.Α.Α. «Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης» και δεν συμμετάσχουν δεν επιβάλλεται την πρώτη φορά καμία κύρωση ενώ για κάθε επόμενη φορά που δεν συμμετάσχουν μετά από κλίση επιβάλλεται μείωση της ενίσχυσης κατά 1%, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Άρθρο 25

Δράση: 1.2 Βιολογική κτηνοτροφία

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- την προστασία των φυσικών πόρων και τη διατήρηση της βιοποικιλότητας
- την αειφορική διαχείριση των βοσκοτόπων
- τη βελτίωση της ευζωίας των ζώων
- την προσφορά εγγυήσεων στους καταναλωτές για ασφαλή προϊόντα ζωικής προέλευσης.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης: Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα

β. Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν τα παρακάτω ζώα:

αα. Αίγες και Πρόβατα εκτατικής και ημισταλισμένης εκτροφής

ββ. Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση

γγ. Βοοειδή με κρεοπαραγωγική κατεύθυνση εκτατικής και ημισταλισμένης εκτροφής, για τα οποία υπάρχει βοσκότοπος στον οποίο τηρούνται οι προβλεπόμενες πυκνότητες βόσκησης ανά είδος και κατηγορία ζώου και ο οποίος έχει δηλωθεί μαζί με τα ζώα στην τελευταία ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά Κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να:

αα. Τηρούν τις απαιτήσεις και προδιαγραφές του Καν. (ΕΚ) 834/2007, καλύπτοντας όλο το διάστημα των συμβατικών υποχρεώσεών τους με σύμβαση σε ισχύ η οποία έχει συναφθεί με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων.

ββ. Διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών τους μονάδων. Το είδος των ζώων και ο αριθμός κατά είδος ζώων στην αίτηση ενίσχυσης δεν πρέπει να διαφέρει ή να ξεπερνά αντίστοιχα τη δυναμικότητα της μονάδας που αναφέρεται στην εν λόγω άδεια.

γγ. Υποβάλλουν ενημερωμένο μητρώο καταγραφής του ζωικού κεφαλαίου.

δδ. Εντάσσουν ζώα τα οποία έχουν σημανθεί σύμφωνα με την ισχύουσα κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

εε. Υποβάλλουν Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Επειδή στη δράση υπάρχει πρόβλεψη σχετικής δαπάνης η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο.

στστ. Εξασφαλίζουν βοσκότοπο για όλη τη διάρκεια της πενταετίας.

ζζ. Αναλαμβάνουν την υποχρέωση, εφόσον κλιθούν, να παρακολουθήσουν μαθήματα κατάρτισης σε θέματα βιολογικής κτηνοτροφίας στο πλαίσιο εφαρμογής του μέτρου 1.1.1 του Π.Α.Α «Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης».

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 25.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με ιδιοπαραγόμενες βιολογικές ζωοτροφές	4 βαθμούς ανά Ηα καλλιεργούμενης έκτασης για παραγωγή ζωοτροφών
Υπαρξη αποδεικτικού για τη νόμιμη κατοχή του βοσκοτόπου για όλη τη διάρκεια της δέσμευσης (5 έτη)	10
Ενταγμένος στη δράση «Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων»	5

Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης (1):	
- MMZ από 50-100	5
- MMZ >100	10
Παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ ΠΓΕ	
(μέρος ή σύνολο της παραγωγής)	10
Συμμετοχή σε Συλλογικό φορέα	10
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

(1) Μετατροπή σύμφωνα με το σημείο 16 του άρθρου 4 της παρούσας

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν την ειδική δέσμευση να διατηρούν κατά τη διάρκεια της πενταετίας τόσα ζώα κατά τομέα παρέμβασης όσα αναφέρονται στη σύμβαση που έχουν υπογράψει για την ένταξή τους στη δράση.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

α. Με την αίτηση ενίσχυσης συνοποβάλλονται τα κατωτέρω:

αα. Σύμβαση με εγκεκριμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων στην οποία θα αναφέρεται ότι παράγει βιολογικές ζωοτροφές σε περίπτωση που ο δικαιούχος το δηλώνει.

ββ. Βεβαίωση συμμετοχής σε συλλογικό φορέα σε περίπτωση που ο δικαιούχος ανήκει σε τέτοιο φορέα.

γγ. Παραστατικά απ' τα οποία να φαίνεται ότι έχει παραδώσει προϊόν σε μεταποιητική μονάδα, η οποία είναι πιστοποιημένη για την παραγωγή προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, σε περίπτωση που ο δικαιούχος παράγει τέτοια προϊόντα.

α. Νέοι δικαιούχοι

Πίνακας 25.2 Ύψος της ενίσχυσης σε Ευρώ/MMZ/Ha/έτος για τη δράση 1.2

Είδος ζώου και κατεύθυνση παραγωγής	Απώλεια εισοδήματος		Δαπάνες		Σύνολο	
	Με περίοδο προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής	Στήριξη	Πιστοποίηση	Με περίοδο προσαρμογής	Χωρίς περίοδο προσαρμογής
Αίγες και πρόβατα	165	136	15	-	180	151
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	324	258	15	-	339	273
Βοοειδή με κρεοπαραγωγική κατεύθυνση	151	151	15	-	166	166

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη της ενίσχυσης που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 586/130492/2004 (ΦΕΚ 1298/Β/24.8.2004) κοινή υπουργική απόφαση για την εφαρμογή του μέτρου 3.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» του ΕΠΑΑ 2000-2006 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει κάθε φορά.

δδ. Βεβαίωση ένταξης στη δράση 1.1 «Βιολογική γεωργία» (αυτεπάγγελτη αναζήτηση από τη ΔΑΑ), σε περίπτωση που ο δικαιούχος δηλώνει ότι είναι ενταγμένος στη βιολογική γεωργία.

β. Με την υπογραφή της σύμβασης υποβάλλεται:

Στην περίπτωση επιλογής συμβούλου υπεύθυνου για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ απαιτείται η ύπαρξη ιδιωτικού συμφωνητικού μεταξύ των συμβαλλομένων μερών, δηλαδή του δικαιούχου και του συμβούλου. Αντίγραφο του παραπάνω συμφωνητικού οφείλει να υποβάλλει ο δικαιούχος στο φορέα υλοποίησης κατά την υπογραφή της σύμβασής του.

γ. Με την αίτηση πληρωμής συνοποβάλλονται τα κατωτέρω:

αα. Βεβαίωση τήρησης των απαιτήσεων του Καν.(ΕΚ) 834/2007 για το 1ο έτος από την ένταξη ή εναλλακτικά έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος, ενώ για το 2ο έτος και μέχρι τη λήξη των δεσμεύσεων, μόνον έγγραφο πιστοποίησης προϊόντος.

ββ. Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του Σ.Π.Δ πενταετούς διάρκειας σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.

γγ. Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του Οργανισμού Ελέγχου και Πιστοποίησης για τους παλαιούς δικαιούχους που εντάχθηκαν σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 586/130492/2004 κοινή υπουργική απόφαση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η χρησιμοποιούμενη από τα ζώα έκταση βοσκοτόπου ή οι εκτάσεις για την παραγωγή βιολογικών ζωοτροφών συμπληρωματικά του υπάρχοντος βοσκοτόπου και σε ποσοστό όχι μεγαλύτερο του 20% του βοσκοτόπου, με την προϋπόθεση ότι οι εκτάσεις αυτές δεν εντάσσονται σε άλλη δράση, εκφρασμένη σε Ha και τα ακόλουθα ύψη ενίσχυσης ανά είδος ζώου και κατεύθυνση παραγωγής.

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Τα ύψη ενίσχυσης του πίνακα 25.2 έχουν υπολογισθεί για πυκνότητες βόσκησης 1MMZ ανά εκτάριο (Ha). Εφόσον η πυκνότητα βόσκησης ανά MMZ είναι μικρότερη ή μεγαλύτερη του ενός εκταρίου (Ha) η μέση ανά εκτάριο (Ha) ενίσχυση υπολογίζεται αντίστοιχα με τον πολλαπλασιασμό ή διαίρεση της μέσης πυκνότητας ανά MMZ με τις ενισχύσεις του πίνακα.

β. Περίοδος προσαρμογής νοείται το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την προσαρμογή της εκμετάλλευσης και την παραγωγή πιστοποιημένων βιολογικών προϊόντων. Ως χρονικό διάστημα λαμβάνεται ένα (1) έτος από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης με τον Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων

γ. Οι δαπάνες στήριξης υπολογίζονται μόνο εφόσον αποδεικνύονται από παραστατικά του ΚΒΣ.

δ. Στο ύψος ενίσχυσης των παλαιών δικαιούχων περιλαμβάνονται, πλην της απώλειας εισοδήματος και κινήτρου, και οι δαπάνες στήριξης και πιστοποίησης, οι οποίες πρέπει να δικαιολογούνται με παραστατικά ΚΒΣ. Οι παλαιοί δικαιούχοι δεν μπορούν να ενταχθούν στις ενισχύσεις του μέτρου 1.3.2.

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης με αναγνωρισμένο Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων ή άρση της έγκρισης λειτουργίας του και μη σύμβασης νέας σύμβασης με άλλο Οργανισμό ή μη θέσης τους υπό τον έλεγχο του ΟΠΕΓΕΠ εντός δέκα (10) ημερών:

αα. Οι δικαιούχοι αποκλείονται από τη δράση για το εξεταζόμενο έτος

ββ. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης στη διάρκεια της πενταετίας, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:

αα. Διαπίστωσης της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια ή υπέρβασης της δυναμικότητας της μονάδας, επιβάλλονται οι κυρώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης της άνω παρατυπίας δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση, ενώ σε περίπτωση δεύτερης επανάληψης αυτής, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ββ. Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:

- Εφόσον, η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα, λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

- Εφόσον, η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις

που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

γ. Σε περίπτωση που οι δικαιούχοι κλιθούν να παρακολουθήσουν μαθήματα κατάρτισης σε θέματα βιολογικής κτηνοτροφίας στο πλαίσιο του μέτρου 1.1.1 του Π.Α.Α. «Δράσεις επαγγελματικής κατάρτισης και ενημέρωσης» και δεν συμμετάσχουν δεν επιβάλλεται την πρώτη φορά καμία κύρωση ενώ για κάθε επόμενη φορά που δεν συμμετάσχουν μετά από κλίση επιβάλλεται μείωση της ενίσχυσης κατά 1%, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας.

Άρθρο 26

Δράση 1.3: Εκτατικοποίηση κτηνοτροφίας

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η μείωση των πιέσεων που δέχονται οι βοσκότοποι από την υπερβόσκηση μέσω της μείωσης της πυκνότητας βόσκησης, όπως προκύπτει από τη σχετική μελέτη βοσκοϊκανότητας - βοσκοφόρτωσης.

2. Πεδίο εφαρμογής

Η δράση εφαρμόζεται σε βοσκοτόπους, όπου η πυκνότητα βόσκησης κυμαίνεται μεταξύ 1 MMZ έως 3 MMZ ανά εκτάριο και η οποία υπερβαίνει τη βοσκοϊκανότητα, γεγονός που προκύπτει μέσα από ειδική μελέτη βοσκοϊκανότητας - βοσκοφόρτωσης. Η μείωση της πυκνότητας βόσκησης ανέρχεται τουλάχιστον σε 20% σε σχέση με την υφιστάμενη και μέχρι 0,8 MMZ έως 1 MMZ ανά εκτάριο, όπως αυτή τεκμηριώνεται από εγκεκριμένες μελέτες βοσκοφόρτωσης - βοσκοϊκανότητας του βοσκοτόπου.

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στις παρακάτω περιοχές:

αα. Περιοχές Παρέμβασης Α: Είναι οι περιοχές της ηπειρωτικής χώρας, όπου η μείωση της πυκνότητας βόσκησης πραγματοποιείται με αύξηση της βοσκοϊκανότητας έκτασης. Η επιπλέον έκταση που εντάσσεται είναι ιδιωτική και ανάλογη του βαθμού βοσκοφόρτωσης.

ββ. Περιοχές Παρέμβασης Β: Είναι οι περιοχές της νησιωτικής χώρας, όπου η μείωση της πυκνότητας βόσκησης πραγματοποιείται με μείωση του ζωικού κεφαλαίου (σφαγή ζώων).

β. Τομείς παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε βοσκοτόπους, στους οποίους συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- αξιοποιούνται από βοοειδή ή/και αιγοπρόβατα στις περιοχές παρέμβασης Α.
- αξιοποιούνται από αιγοπρόβατα στις περιοχές παρέμβασης Β.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας, συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

αα. Να υπάρχει ενημερωμένο μητρώο καταγραφής ζωικού κεφαλαίου ανά κατηγορία ζώου.

ββ. Να υπάρχει εγκεκριμένη μελέτη βοσκοϊκανότητας - βοσκοφόρτωσης που να δικαιολογεί την παρέμβαση.

γγ. Να διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών τους μονάδων. Το είδος των ζώων και ο αριθμός ζώων κατά είδος στην αίτηση ενίσχυσης δεν

πρέπει να διαφέρει ή να ξεπερνά αντίστοιχα τη δυναμικότητα της μονάδας που αναφέρεται στην άδεια.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 26.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 1.3

Κριτήριο	Βαθμοί
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
- Το προς ένταξη ζωικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο των 50 MMZ και μικρότερο ή ίσο των 100 MMZ	5
- Το προς ένταξη ζωικό κεφάλαιο είναι μεγαλύτερο των 100 MMZ.	10
Εγκαταλελειμμένοι βοσκότοποι ή βοσκότοποι με έντονη φυσική διάβρωση:	
- Η μείωση της πυκνότητας βόσκησης που προκύπτει από τη σχετική μελέτη μεγαλύτερη του 40%	5
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις κατωτέρω ειδικές δεσμεύσεις:

α. Στις περιοχές παρέμβασης Α να εξασφαλίζουν αντίστοιχη έκταση ιδιωτικού βοσκότοπου ώστε η πυκνότητα βόσκησης να μειώνεται κατά το προβλεπόμενο, βάσει της μελέτης, ποσοστό σε σχέση με την αρχική.

β. Στις περιοχές παρέμβασης Β να απομακρύνουν διασφαγής τον προβλεπόμενο, βάσει της μελέτης, αριθμό ζώων εντός χρονικού διαστήματος το πολύ 5 μηνών από την υπογραφή της σύμβασης.

γ. Να εντάσσουν στη δράση το σύνολο του επιλέξιμου ζωικού κεφαλαίου.

δ. Να μην αυξήσουν το σύνολο του ζωικού κεφαλαίου, που χρησιμοποιεί τον ίδιο με τα ενταγμένα ζώα βοσκότοπο, καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων.

5. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

αα. Το ύψος της ενίσχυσης στις περιοχές παρέμβασης Α υπολογίζεται με βάση την επιπλέον έκταση βοσκότοπου που εντάσσεται στη δράση και ανέρχεται σε 33 € ανά εκτάριο ετησίως.

ββ. Το ύψος της ενίσχυσης στις περιοχές παρέμβασης Β υπολογίζεται με βάση την ακόλουθη σχέση:

$$\alpha = \frac{(\beta \cdot \gamma)}{\delta}$$

όπου:

β είναι ο αριθμός των MMZ που απομακρύνθηκαν,

γ είναι το ύψος ενίσχυσης ανά απομακρυνθείσα MMZ, όπως φαίνεται στον Πίνακα 26.2 και
δ είναι το σύνολο της έκτασης του αξιοποιούμενου βοσκότοπου εκφρασμένο σε εκτάρια.

Πίνακας 26.2. Ποσά ανά απομακρυνθείσα MMZ (€/έτος)

	Πρόβατα	Αίγες
Περιφέρεια	€/έτος ανά απομακρυνθείσα MMZ	€/έτος ανά απομακρυνθείσα MMZ
-Αν. Μακεδονίας - Θράκης	705	625
-Δυτ. Ελλάδας -Ιονίων Νήσων -Πελοποννήσου	780	740
-Θεσσαλίας	480	550
-Στ. Ελλάδας -Κρήτης -Β. και Ν. Αιγαίου -Αττικής	515	550

Το ύψος ενίσχυσης ανά εκτάριο κατ' έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ποσά που αναγράφονται στον Πίνακα 26.3.

Πίνακας 26.3. Μέγιστα ποσά ανά εκτάριο αξιοποιούμενου βοσκότοπου

	Πρόβατα	Αίγες
Περιφέρεια	€/έτος ανά Ha αξιοποιούμενου βοσκότοπου	€/έτος ανά Ha αξιοποιούμενου βοσκότοπου
-Αν. Μακεδονίας - Θράκης	360	320
-Δυτ. Ελλάδας -Ιονίων Νήσων -Πελοποννήσου	400	380
-Θεσσαλίας	270	310
-Στ. Ελλάδας -Κρήτης -Β. και Ν. Αιγαίου -Αττικής	290	310

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη της ενίσχυσης που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 565/216267/138/2004 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β'/37), όπως τροποποιήθηκε με τις υπ' αριθμ. 629/137355/2005 (ΦΕΚ Β'/1248) και 659/217058/2006 (ΦΕΚ Β'/730) όμοιες αποφάσεις για την εφαρμογή του μέτρου 3.4 του ΕΠΑΑ 2000 - 2006.

6. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Για τις περιοχές παρέμβασης Α (Ηπειρωτική χώρα) ισχύουν τα ακόλουθα:

Από τον αρχικό βοσκότοπο πρέπει να μετακινηθεί στο νέο βοσκότοπο τουλάχιστον το 20% του ζωικού κεφαλαίου ενώ στην περίπτωση των κοινόχρηστων βοσκοτόπων πρέπει να υπάρχει βεβαίωση του φορέα διαχείρισης του εκάστοτε βοσκότοπου ότι η νομή που απελευθερώνεται μετά τη μείωση της πυκνότητας βόσκησης δεν θα κατανέμεται σε άλλους κτηνοτρόφους. Η δέσμευση αυτή τεκμηριώνεται με απόφαση του φορέα διαχείρισης και αποτελεί παραστατικό

που κρατείται στο αρχείο του φορέα υλοποίησης της δράσης.

β. Για τις περιοχές παρέμβασης Β ισχύουν τα ακόλουθα:

αα. Στην περίπτωση των κοινόχρηστων βοσκοτόπων οι φορείς διαχείρισής τους πρέπει, πέραν των δεσμεύσεων του δικαιούχου, να αναλάβουν και οι ίδιοι την υποχρέωση καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης να μην εκχωρήσουν την έκταση που απελευθερώνεται σε άλλους κτηνοτρόφους. Η δέσμευση αυτή τεκμηριώνεται με απόφαση του φορέα διαχείρισης και αποτελεί παραστατικό που κρατείται στο αρχείο του φορέα υλοποίησης της δράσης.

ββ. Η μείωση του ζωικού κεφαλαίου πρέπει να πραγματοποιηθεί το αργότερο εντός 5 μηνών από την ημερομηνία υπογραφής της σύμβασης και πρέπει να τεκμηριώνεται με επίσημα έγγραφα σφαγής, τα οποία και υποβάλλονται με την υποβολή της ενιαίας δήλωσης εκμετάλλευσης.

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Εφόσον, η σφαγή του συνολικά προβλεπόμενου αριθμού ζώων δεν λάβει χώρα εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος, τότε η σύμβαση θεωρείται άκυρη και ο δικαιούχος απεντάσσεται από τη δράση. Στην περίπτωση αυτή ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επανέλθει στη δράση με τη διαδικασία του άρθρου 9 της παρούσας.

β. Σε περίπτωση που έχει αποσυρθεί μέρος του προβλεπόμενου στη σύμβαση αριθμού ζώων εντός του χρονικού διαστήματος των 5 μηνών, τότε επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 19 της παρούσας. Ο δικαιούχος υποχρεούται να αποσύρει τα υπόλοιπα ζώα το αργότερο μέχρι τη λήξη του πρώτου έτους εφαρμογής. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

γ. Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:

αα. Διαπίστωσης της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια ή υπέρβασης της δυναμικότητας της μονάδας, επιβάλλονται οι κυρώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης της ως άνω παρατυπίας δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση, ενώ σε περίπτωση δεύτερης επανάληψης αυτής, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ββ. Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:

- Εφόσον, η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα, λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

- Εφόσον, η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του

δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 27

Δράση 21: «Προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιοχών»

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η αποκατάσταση του περιβάλλοντος μέσω:

- της μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπασμάτων σε σχέση με τα προβλεπόμενα στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης

- της μείωσης της κατανάλωσης νερού

- της δημιουργίας χώρων οικολογικής αντιστάθμισης.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στις κατωτέρω περιοχές, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως ευπρόσβλητες από τη νιτρορύπανση γεωργικής προέλευσης, βάσει των υπ' αριθμ. 19652/1906/1999 (ΦΕΚ Β' /1575) και 20419/2522/2001 (ΦΕΚ Β' /1212) κοινή υπουργική απόφαση, όπως ισχύουν κάθε φορά και σε εφαρμογή της υπ' αριθμ. 16190/1335/1997 (ΦΕΚ Β' /519) κοινής υπουργικής απόφασης.

Οι περιοχές αυτές είναι:

αα. Η Ανατολική και Δυτική Θεσσαλία και συγκεκριμένα τα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των νομών Μαγνησίας, Λάρισας, Καρδίτσας, Τρικάλων και Φθιώτιδας, όπως αυτά περιγράφονται στην υπ' αριθμ. 24838/1400/Ε103/2008 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' /1132).

ββ. Το Κωπαϊδικό πεδίο και συγκεκριμένα τα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των νομών Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας, όπως αυτά περιγράφονται στην υπ' αριθμ. 24838/1400/Ε103/2008 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' /1132).

γγ. Η Λεκάνη Πηνειού Ηλείας και συγκεκριμένα τα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των νομών Ηλείας και Αχαΐας, όπως αυτά περιγράφονται στην υπ' αριθμ. 24838/1400/Ε103/2008 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' /1132).

δδ. Το Αργολικό Πεδίο και συγκεκριμένα τα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα του νομού Αργολίδας, όπως αυτά περιγράφονται στην υπ' αριθμ. 24838/1400/Ε103/2008 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' /1132).

εε. Οι νομοί Θεσσαλονίκης-Κιλκίς-Πέλλας-Ημαθίας, όπως περιγράφονται στην υπ' αριθμ. 16175/824/2006 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' /530).

στστ. Η λεκάνη Στρυμόνα και συγκεκριμένα τα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα του νομού Σερρών, όπως αυτά περιγράφονται στην υπ' αριθμ. 50982/2309/2006 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' /1894).

ζζ. Η πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας και συγκεκριμένα τα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα όπως αυτά πε-

ριγράφονται στην υπ' αριθμ. 50981/2308/2006 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' /1895).

β. Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν εκτάσεις με αρδευόμενες καλλιέργειες βαμβακιού, αραβοσίτου, κηπευτικών και σακχαρότευτλων που είχαν δηλωθεί στην ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης ένα από τα τρία τελευταία έτη υποβολής αυτής.

Για την επιλογή των επιλέξιμων εκτάσεων λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά μια ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης της τελευταίας τριετίας κατόπιν επιλογής του δικαιούχου.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας, συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να:

αα. Προτείνουν για ένταξη το σύνολο των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης που βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης και αξιοποιούνται με επιλέξιμες καλλιέργειες.

ββ. Εφαρμόζουν καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης μία από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου μεθοδολογίες.

γγ. Υποβάλλουν Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Λόγω της πολυπλοκότητας της μεθοδολογίας της δράσης η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 27.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 21

Κριτήριο	Βαθμοί
Επιλογή Μεθοδολογίας Α, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου	5
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
- μέχρι και 10 Ha	5
- 10,01 μέχρι και 15 Ha	10
- μεγαλύτερο από 15 Ha	20
Τμήμα ή το σύνολο της υπό ένταξη εκμετάλλευσης βρίσκεται στα δημοτικά και κοινοτικά διαμερίσματα των παραλίμνιων περιοχών Βόλβης-Κορώνειας και Δοϊράνης, στα οποία εφαρμόστηκαν τα μέτρα 3.10 και 3.17 αντίστοιχα, του ΕΠΑΑ 2000-2006	20

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις κατωτέρω ειδικές δεσμεύσεις:

α. Οι παραγωγοί οφείλουν να τηρούν τα αντίστοιχα προγράμματα δράσης σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 27.2 : Προγράμματα δράσης κατά περιοχή για τη δράση 21

α/α	Ευπρόσβλητη περιοχή	κοινή υπουργική απόφαση προγράμματος δράσης
1	Ανατολικής και Δυτικής Θεσσαλίας (συμπεριλαμβανομένου και ενός τμήματος του Ν Φθιώτιδας)	Η υπ' αριθμ. 25638/2905/18.10.2001 (ΦΕΚ Β' /1422)
2	Κωπαιδικού πεδίου	Η υπ' αριθμ. 20417/2520/7.9.2001 (ΦΕΚ Β' /1195)
3	Λεκάνης Πηνειού Ηλείας	Η υπ' αριθμ. 20418/2521/7.9.2001 (ΦΕΚ Β' /1197)
4	Αργολικού Πεδίου	Η υπ' αριθμ. 20416/2519/2001 (ΦΕΚ Β' /1196)
5	Κάμπου Θεσσαλονίκης-Πέλλας-Ημαθίας (συμπεριλαμβανομένου και του Ν. Κιλκίς)	Η υπ' αριθμ. 16175/824/12.4.2006 (ΦΕΚ Β' /530)
6	Λεκάνης Στρυμόνα	Η αριθ. 50982/2309/11.12.2006 (ΦΕΚ Β' /1894)
7	Πεδιάδας Άρτας - Πρέβεζας	Η αριθ. 50981/2308/11.12.2006 (ΦΕΚ Β' /1895)

β. Υποχρεούνται να εφαρμόζουν μια από τις παρακάτω μεθοδολογίες:

αα) Μεθοδολογία Α: Συνδυασμός μόνιμης αγρανάπωσης και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων.

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

i. Να θέτουν σε μόνιμη αγρανάπωση έκταση η οποία αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης. Για την εν λόγω αγρανάπωση πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια τα οποία βρίσκονται:

- Σε ζώνες υψηλής ευαισθησίας (όπου υπάρχουν δι-αθέσιμα δεδομένα)
- Σε επικλινείς εκτάσεις, με κλίση > 10%
- Σε εκτάσεις με απόσταση μέχρι 1000 μ από υδάτινους αποδέκτες
- Σε ζώνες που έχει εξαντληθεί ο υδροφόρος ορίζοντας ή έχει παρατηρηθεί διεύδυση θαλάσσιου ύδατος σε αυτόν, γεγονός το οποίο αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία ή μελέτες.

Στην υπό αγρανάπωση έκταση απαγορεύεται καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης η άσκηση οποιασδήποτε γεωργικής δραστηριότητας, η οποία μπορεί να αλλοιώσει το χαρακτήρα της έκτασης.

ii. Να μειώσουν τουλάχιστον κατά 30% στις καλλιεργούμενες εκτάσεις, τις εφαρμοζόμενες λιπαντικές μονάδες, σε σχέση με αυτές που προβλέπονται στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης, ανάλογα με την καλλιέργεια. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης κοπριάς, η μείωση των λιπαντικών μονάδων υπολογίζεται στο σύνολο της αζωτούχου λίπανσης (ανόργανης και οργανικής).

ββ) Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς, ακαλιέργητου περιθωρίου και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων.

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

i. Να θέτουν σε αμειψισπορά έκταση η οποία για κάθε έτος αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της ενταγμένης έκτασης. Το ποσοστό αυτό δύναται να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας.

Η αμειψισπορά γίνεται εκ περιτροπής σε όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης που εντάσσονται στη δράση, ώστε στο τέλος της περιόδου δέσμευσης κάθε αγροτεμάχιο της εκμετάλλευσης (πλην της έκτασης του μόνιμου ακαλλιέργητου περιθωρίου) να καλλιεργηθεί τουλάχιστον μια φορά με κάποια από τις καλλιέργειες αμειψισποράς. Ως καλλιέργειες αμειψισποράς μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκείνες που παραδοσιακά καλλιεργούνται ως ξηρικές.

ii. Να δημιουργήσουν μόνιμο ακαλλιέργητο περιθώριο, το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 5% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι το 10% για ένα ή περισσότερα έτη κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 5%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

Για το ακαλλιέργητο περιθώριο, όσον αφορά στην επιλογή των αγροτεμαχίων εφαρμογής του αλλά και στις επιτρεπόμενες γεωργικές δραστηριότητες επ' αυτού, ισχύουν οι αντίστοιχες προϋποθέσεις της μόνιμης αγρανάπαυσης της μεθοδολογίας Α.

iii. Να μειώσουν τουλάχιστον κατά 30% στις καλλιεργούμενες εκτάσεις, τις εφαρμοζόμενες λιπαντικές μονάδες σε σχέση με αυτές που προβλέπονται στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης, ανάλογα με την καλ-

λίεργεια. Σε περίπτωση χρησιμοποίησης κοπριάς, η μείωση των λιπαντικών μονάδων υπολογίζεται στο σύνολο της αζωτούχου λίπανσης (ανόργανης και οργανικής).

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση πληρωμής συνυποβάλλονται:

- Παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκπόνηση και
- παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ. Τα παραπάνω ισχύουν μόνο σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.

- Παραστατικά ΚΒΣ από τα οποία προκύπτει και ελέγχεται η εφαρμογή της λίπανσης

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

Το ύψος της ενίσχυσης κατ' έτος υπολογίζεται με βάση:

- την πραγματικά καλλιεργούμενη έκταση της κάθε επιλέξιμης καλλιέργειας, προσαυξημένης κατά την έκταση της αγρανάπαυσης (μεθοδολογία Α) ή αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου (μεθοδολογία Β) που αντιστοιχεί στην συγκεκριμένη καλλιέργεια

- το είδος της επιλέξιμης καλλιέργειας

- την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία

- το ύψος ενίσχυσης κατά περιοχή,

όπως αυτά αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν.

αα. Μεθοδολογία Α: Συνδυασμός μόνιμης αγρανάπαυσης και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων

Πίνακας 27.3: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Νομοί Θεσσαλονίκης Κιλκίς, Πέλλας Ημαθίας και τμήμα του Νομού Σερρών (λεκάνη Στρυμόνα)	Τμήμα των Νομών: α) Ηλείας και Αχαΐας (λεκάνη Πηνειού Ηλείας) β) Αργολίδας (Αργολικό Πεδίο) και γ) Άρτας - Πρέβεζας (πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας)	Τμήμα των Νομών: Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων και Μαγνησίας	Τμήμα των Νομών: Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας
Αραβόσιτος	405	405	585	451
Βαμβάκι	339	312	431	350
Κηπευτικά	600	600	600	600
Σακχαρότευτλα	565	565	600	565

ββ. Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς, ακαλλιέργητου περιθωρίου και μείωσης των εφαρμοζόμενων λιπαντικών μονάδων

Πίνακας 27.4: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Νομοί Θεσσαλονίκης Κιλκίς, Πέλλας Ημαθίας και τμήμα του Νομού Σερρών (λεκάνη Στρυμόνα)	Τμήμα των Νομών: α) Ηλείας και Αχαΐας (λεκάνη Πηνειού Ηλείας) β) Αργολίδας (Αργολικό Πεδίο) και γ) Άρτας - Πρέβεζας (πεδιάδα Άρτας-Πρέβεζας)	Τμήμα των Νομών: Καρδίτσας, Λάρισας, Τρικάλων και Μαγνησίας	Τμήμα των Νομών: Βοιωτίας, Φθιώτιδας και Φωκίδας
Αραβόσιτος	331	298	524	372
Βαμβάκι	263	206	337	271
Κηπευτικά	600	600	600	600
Σακχαρότευτλα	525	525	600	525

Στο μέγιστο ύψος ενίσχυσης υπολογίζεται και το πρόσθετο κόστος που μπορεί να ανέλθει μέχρι 15 Ευρώ/Ha και αφορά στις δαπάνες διάγνωσης της περιβαλλοντικής κατάστασης της εκμετάλλευσης.

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν κατά περίπτωση τα ύψη της ενίσχυσης, όπως προβλέπονται στο πλαίσιο των ακόλουθων αποφάσεων:

α. Της υπ' αριθμ. 570/125759/2004 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' /219) για την εφαρμογή του μέτρου 3.5 του ΕΠΑΑ 2000-2006 «Μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης» στις περιοχές Θεσσαλίας - Φθιώτιδας, Κωπαΐδας και Πηνειού Ηλείας.

β. Της υπ' αριθμ. 628/137354/2005 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' /1248) για την εφαρμογή του μέτρου 3.5 του ΕΠΑΑ 2000-2006 «Μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης» στις περιοχές Θεσσαλίας - Φθιώτιδας, Κωπαΐδας και Πηνειού Ηλείας.

γ. Της υπ' αριθμ. 642/141608/2005 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' /1696) για την εφαρμογή του μέτρου 3.10 του ΕΠΑΑ «Διαχείριση παραλίμνιων εκτάσεων της περιοχής του Δικτύου Φύση 2000 Λίμνες Βόλβη - Κορώνεια».

δ. Της υπ' αριθμ. 661/282435/2006 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' /1032) για την εφαρμογή του μέτρου 3.17 του ΕΠΑΑ «Προστασία της λίμνης Δοϊράνης».

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Για την εφαρμογή της δράσης οι φορείς υλοποίησης πρέπει να δημιουργήσουν στην περιοχή ευθύνης τους, πρότυπα λίπανσης ανά καλλιέργεια (ποσότητες, χρόνος) σύμφωνα με τα οριζόμενα στα αντίστοιχα προγράμματα δράσης και σύμφωνα με τις δεσμεύσεις της παρούσας. Στα πρότυπα αυτά πρέπει να γίνεται αναφορά και της ημερομηνίας εφαρμογής της τελευταίας δόσης λίπανσης για κάθε καλλιέργεια. Τα παραπάνω πρότυπα πρέπει να κοινοποιούνται στη Δ/νση Χωροταξίας και Προστασίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β. Στην τροποποίηση του ΣΠΔ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 της παρούσας, περιλαμβάνεται και η αλλαγή μεθοδολογίας, με την προϋπόθεση ότι η αλλαγή γίνεται από τη μεθοδολογία Β στη μεθοδολογία Α και δεν αφορά υπέρβαση του εγκεκριμένου ετήσιου και συνολικού ορίου δαπάνης του δικαιούχου.

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Υπερλίπανσεις αζώτου και άλλων λιπαντικών στοιχείων

αα. Υπέρβαση της συνολικής εφαρμοζόμενης αζωτούχου λίπανσης μέχρι 5% σε σχέση με την προβλεπόμενη δεν επισύρει καμία κύρωση.

ββ. Υπέρβαση της συνολικής αζωτούχου λίπανσης πέραν του 5% και μέχρι 10% συνεπάγεται μείωση του συνολικά δικαιούμενου ποσού της ενίσχυσης κατά 20% για το έτος της παράβασης. Πρώτη επανάληψη της ως άνω παράβασης συνεπάγεται μείωση του συνολικά δικαιούμενου ποσού της ενίσχυσης κατά 40% για το συγκεκριμένο έτος, ενώ σε περίπτωση δεύτερης επανάληψης στην πενταετία, συνεπάγεται την οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και την επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Η ίδια κύρωση εφαρμόζεται και στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται, ο δικαιούχος εφαρμόζει βασική αζωτούχο λίπανση.

γγ. Υπέρβαση της συνολικής αζωτούχου λίπανσης πέραν του 10%, συνεπάγεται μείωση της καταβαλλόμενης ενίσχυσης κατά 30% για το έτος της παράβασης. Πρώτη

επανάληψη της ως άνω παράβασης συνεπάγεται μη καταβολή της ενίσχυσης για το συγκεκριμένο έτος, ενώ δεύτερη επανάληψη της παράβασης συνεπάγεται την οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και την επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

δδ. Υπέρβαση της επιφανειακής αζωτούχου λίπανσης, στα φθινοπωρινά σιτηρά μέχρι 5% δεν επισύρει καμία κύρωση. Υπέρβαση σε ποσοστό μεγαλύτερο του 5% και μέχρι 15% συνεπάγεται μείωση της δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 20%, για το έτος της παράβασης. Πρώτη επανάληψη της ως άνω παράβασης συνεπάγεται μείωση του συνολικά δικαιούμενου ποσού της ενίσχυσης κατά 40%, ενώ δεύτερη επανάληψη της παράβασης συνεπάγεται την οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και την επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

εε. Στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται η εφαρμογή οποιασδήποτε λίπανσης, διαπιστωθεί ότι έχει εφαρμοστεί λίπανση, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικής δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 40%. Επανάληψη της ως άνω παράβασης συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και την επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται και στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι πραγματοποιούνται καλλιεργητικές παρεμβάσεις στην έκταση στην οποία έχει καθοριστεί ότι θα εφαρμοστεί η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο.

β. Αγρανάπαυση - μόνιμο ακαλλιέργητο περιθώριο

Εφόσον, η αγρανάπαυση ή το μόνιμο ακαλλιέργητο περιθώριο δεν εφαρμόζεται σύμφωνα με την παράγραφο 4β του παρόντος άρθρου, σε κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια, επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 10% για το έτος που αφορά η παράβαση. Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται το έτος που πιστοποιήθηκε και δεν επαναλαμβάνεται στην διάρκεια της πενταετίας.

γ. Αλλαγή μεθοδολογίας

Εφόσον, ο δικαιούχος προβεί σε αλλαγή της μεθοδολογίας χωρίς προηγούμενη αίτησή του και έγκριση από τον φορέα υλοποίησης, δεν του καταβάλλεται καμία ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος. Επανάληψη της ως άνω παράβασης συνεπάγεται την οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και την επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

δ. Έλλειψη νόμιμων παραστατικών δαπανών, συγκεκριμένα τιμολόγια λιπασμάτων για καλλιέργειες εντός και εκτός προγράμματος, μη τήρηση ή ελλιπής τήρηση αγροπεριβαλλοντικού φακέλου

Εφόσον ο δικαιούχος:

- δεν προσκομίσει νόμιμα παραστατικά ΚΒΣ (Δελτία αποστολής, τιμολόγια, ή /και λοιπά παραστατικά αγοράς) λιπασμάτων, δεν δικαιούται καμία ενίσχυση για το έτος της παράβασης

- προσκομίσει παραστατικά που έχουν εκδοθεί εκτός των νομίμων προθεσμιών από την τελευταία δόση λίπανσης δηλαδή μετά την παρέλευση ενός μηνός από την ημερομηνία εφαρμογής της τελευταίας δόσης λίπανσης και δεν συνοδεύονται από δελτία αποστολής

τα οποία να έχουν εκδοθεί μέχρι τις προβλεπόμενες ημερομηνίες πραγματοποίησης της τελευταίας δόσης λίπανσης, δεν δικαιούται καμία ενίσχυση για το έτος της παράβασης

- προσκομίζει παραστατικά που δεν είναι θεωρημένα από τη Δ.Ο.Υ., δεν δικαιούται καμία ενίσχυση για το έτος της παράβασης

- προσκομίζει συγκεντρωτικά παραστατικά ΚΒΣ για τα λιπάσματα για τα εντός και εκτός προγράμματος αγροτεμάχια, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 30%. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση για το έτος. Δεύτερη επανάληψη της ως άνω παράβασης στη διάρκεια της πενταετίας συνεπάγεται οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 28

Δράση 2.2: Προστασία υδροτοπικών συστημάτων

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο τη μείωση των πιέσεων που δέχονται τα υδροτοπικά συστήματα από τη γεωργική δραστηριότητα μέσω:

- του περιορισμού της κατανάλωσης νερού και λιπασμάτων και
- της δημιουργίας χώρων οικολογικής αντιστάθμισης

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στις παρυδάτιες περιοχές των παρακάτω υδροτοπικών συστημάτων:

αα. Λίμνες Δ. Μακεδονίας: Βεγορίτιδα, Πέτρες, Χειμαδίτιδα και Ζάζαρη

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 10.000 Ha.

ββ. Λίμνες και λιμνοθάλασσες Θράκης: Δέλτα του Νέστου και Λιμνοθάλασσα Κεραμωτής

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 20.000 Ha.

γγ. Λίμνη Παμβώτιδα

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 3.000 Ha.

δδ. Δέλτα Έβρου

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 9.000 Ha.

εε. Άλλα υδροτοπικά συστήματα:

- Το νότιο τμήμα του Αμβρακικού Κόλπου,
- Η Λιμνοθάλασσα Μεσολογίου - Αιτωλικού
- Η Λεκάνη του ποταμού Αγγίτη
- Η Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου - Δ. Στροφυλιάς

Η συνολική έκταση της περιοχής παρέμβασης είναι μέχρι 30.000 Ha.

Οι επί μέρους περιοχές εφαρμογής σε επίπεδο δημοτικών και κοινοτικών διαμερισμάτων καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β. Τομείς παρέμβασης

Στη δράση μπορούν να ενταχθούν εκτάσεις με αρδευόμενες καλλιέργειες βαμβακιού, αραβοσίτου, κηπευτικών και σακχαρότευτλων που είχαν δηλωθεί στην ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης ένα από τα τρία τελευταία έτη υποβολής αυτής.

Για την επιλογή των επιλέξιμων εκτάσεων λαμβάνεται υπόψη αποκλειστικά μια ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης της τελευταίας τριετίας κατόπιν επιλογής του δικαιούχου.

Κατ' εξαίρεση για την ειδική περίπτωση του Δέλτα του Νέστου, όπως αυτή οριοθετείται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, ως επιλέξιμες δύναται να θεωρηθούν και εκτάσεις με σιτηρά και λοιπές ξηρικές καλλιέργειες, που είχαν δηλωθεί στην ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης ένα από τα τρία τελευταία έτη υποβολής αυτής.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να:

αα. Προτείνουν για ένταξη το σύνολο των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσής τους που βρίσκονται εντός των περιοχών παρέμβασης και αξιοποιούνται με επιλέξιμες καλλιέργειες.

ββ. Εφαρμόζουν καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης μία από τις αναφερόμενες στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου μεθοδολογίες.

γγ. Υποβάλλουν Σχέδιο Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ) πενταετούς διάρκειας της προτεινόμενης για ενίσχυση εκμετάλλευσης. Λόγω της πολυπλοκότητας της μεθοδολογίας της δράσης η σύνταξη του ΣΠΔ δύναται να γίνεται από σύμβουλο.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 28.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 2.2

Κριτήριο	Βαθμολογία
Επιλογή Μεθοδολογίας Α, όπως περιγράφεται στην παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου	5
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
- μέχρι και 4 Ha	5
- 4,01 Ha μέχρι και 8 Ha	10
- 8,01 Ha μέχρι και 12 Ha	15
- μεγαλύτερο από 12 Ha	20

14. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν την ειδική δέσμευση να εφαρμόζουν μια από τις παρακάτω μεθοδολογίες:

α. Μεθοδολογία Α: Εφαρμογή μόνιμης αγρανάπαυσης

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

αα. Να θέτουν σε μόνιμη αγρανάπαυση έκταση η οποία αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 25% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

Για την εφαρμογή της μόνιμης αγρανάπαυσης του 25% πρέπει να επιλέγονται κατά προτεραιότητα αγροτεμάχια τα οποία βρίσκονται:

- Σε επικλινείς εκτάσεις, με κλίση > 10%
- Σε εκτάσεις με απόσταση μέχρι 1000 μέτρα από υδάτινους αποδέκτες
- Σε ζώνες που έχει εξαντληθεί ο υδροφόρος ορίζωντας ή έχει παρατηρηθεί διείσδυση θαλάσσιου ύδατος σε αυτόν, γεγονός που αποδεικνύεται από επίσημα στοιχεία ή μελέτες.

ββ. Ειδικά για την περιοχή του Δέλτα του Νέστου οι αγρότες δύνανται να θέσουν σε μόνιμη αγρανάπαυση το σύνολο της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης της εκμετάλλευσής τους που βρίσκεται εντός των ορίων της περιοχής που οριοθετείται νότια, νοτιοδυτικά και δυτικά του οικισμού Δασοχωρίου και των εγκαταστάσεων της Φωνής της Αμερικής που περιβάλλεται από δασικές εκτάσεις, εκτάσεις του Δέλτα και τον οικισμό. Η συνολική γεωργική έκταση που τίθεται σε μόνιμη αγρανάπαυση 100% δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 300 Ha.

Στην υπό αγρανάπαυση έκταση, απαγορεύεται, καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης, η άσκηση οποιασδήποτε γεωργικής δραστηριότητας η οποία μπορεί να αλλοιώσει το χαρακτήρα της έκτασης.

β. Μεθοδολογία Β: Συνδυασμός αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου

Στο πλαίσιο της μεθοδολογίας αυτής οι δικαιούχοι αναλαμβάνουν ειδικότερα τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

αα. Να δημιουργήσουν μόνιμο ακαλλιέργητο περιθώριο, το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 5% της συνολικά ενταγμένης έκτασης στη δράση. Ωστόσο δύνανται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι το 10% για ένα ή περισσότερα έτη κατά τη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 5%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

Για το ακαλλιέργητο περιθώριο, όσον αφορά στην επιλογή των αγροτεμαχίων εφαρμογής του αλλά και στις επιτρεπόμενες γεωργικές δραστηριότητες επ' αυτού, ισχύουν οι αντίστοιχες προϋποθέσεις της μόνιμης αγρανάπαυσης της μεθοδολογίας Α.

ββ. Να θέτουν σε αμειψισπορά έκταση η οποία για κάθε έτος αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της ενταγμένης έκτασης. Το ποσοστό αυτό δύνανται να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας.

Η αμειψισπορά πρέπει να γίνεται εκ περιτροπής σε όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσής που εντάσσονται στη δράση, ώστε στο τέλος της περιόδου δέσμευσης κάθε αγροτεμάχιο της εκμετάλλευσής (πλην της έκτασης του μόνιμου ακαλλιέργητου περιθωρίου) να καλλιεργηθεί τουλάχιστον μια φορά με κάποια από τις καλλιέργειες αμειψισποράς. Ως καλλιέργειες αμειψισποράς μπορούν να χρησιμοποιηθούν εκείνες που παραδοσιακά καλλιεργούνται ως ξηρικές.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση πληρωμής συνυποβάλλονται παραστατικά Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (ΚΒΣ) από τα οποία προκύπτει η αμοιβή του συμβούλου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την εκπόνηση και παρακολούθηση της εφαρμογής του ΣΠΔ. Τα παραπάνω ισχύουν μόνο σε περίπτωση ύπαρξης συμβούλου.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

Το ύψος της ενίσχυσης κατ' έτος υπολογίζεται με βάση:

- την πραγματικά καλλιεργούμενη έκταση της κάθε επιλέξιμης καλλιέργειας, προσαυξημένης κατά την έκταση της αγρανάπαυσης (μεθοδολογία Α) ή αμειψισποράς και ακαλλιέργητου περιθωρίου (μεθοδολογία Β) που αντιστοιχεί στην συγκεκριμένη καλλιέργεια

- το είδος της επιλέξιμης καλλιέργειας
- την εφαρμοζόμενη μεθοδολογία
- το ύψος της ενίσχυσης κατά περιοχή, όπως αυτά αναφέρονται στους πίνακες που ακολουθούν.

αα. Μεθοδολογία Α: Γενική περίπτωση αγρανάπαυσης 25%

Πίνακας 28.2: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Λίμνες Δυτ. Μακεδονίας Λίμνες & λιμνοθάλασσες Θράκης Δέλτα Έβρου Λεκάνη Αγγίτη	Λίμνη Παμβώτιδα Νότιο τμήμα του Αμβρακικού Κόλπου Λιμνοθάλασσα Μεσολογίου-Αιτωλικού Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου-Δ. Στροφυλιάς
Αραβόσιτος	273	270
Βαμβάκι	222	198
Κηπευτικά	600	600
Σακχαρότευτλα	530	530

ββ. Μεθοδολογία Α: Ειδική περίπτωση αγρανάπαυσης 100% στο Δέλτα του Νέστου

Πίνακας 28.3: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Ποσό
Σιτηρά και λοιπά ξηρικά	380
Αραβόσιτος	1.000
Βαμβάκι	850
Κηπευτικά	1.000
Σακχαρότευτλα	1.000

γγ. Μεθοδολογία Β: Αμειψισπορά 20% και ακαλλιέργητο περιθώριο 5%

Πίνακας 28.4: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Λίμνες Δυτ. Μακεδονίας Λίμνες & λιμνοθάλασσες Θράκης Δέλτα Έβρου Λεκάνη Αγγίτη	Λίμνη Παμβώτιδα Νότιο τμήμα του Αμβρακικού Κόλπου Λιμνοθάλασσα Μεσολογίου-Αιτωλικού Λιμνοθάλασσα Κοτυχίου-Δ. Στροφυλιάς
Αραβόσιτος	205	222
Βαμβάκι	154	151
Κηπευτικά	600	600
Σακχαρότευτλα	463	484

Στο μέγιστο ύψος ενίσχυσης υπολογίζεται και το πρόσθετο κόστος που μπορεί να ανέλθει μέχρι 15 Ευρώ/Ha και αφορά στις δαπάνες διάγνωσης της περιβαλλοντικής κατάστασης της εκμετάλλευσής.

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν κατά περίπτωση τα ύψη της ενίσχυσης, όπως προβλέπονται στο πλαίσιο των ακόλουθων αποφάσεων:

αα. των υπ' αριθμ. 535/127796/2003 κοινών υπουργικών αποφάσεων (ΦΕΚ Β'/602) και υπ' αριθμ. 621/135643/2005 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β'/1042) «Διαχείριση των λιμνών και λιμνοθαλασσών Θράκης, περιοχές του Δικτύου Φύση 2000, Δέλτα Νέστου και λιμνοθάλασσες Θράκης».

ββ. της υπ' αριθμ. 664/219845/2006 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β'/1136) «Περιβαλλοντική προστασία των λιμνών της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας: Λίμνες Βεγορίτιδας-Πετρών και λίμνες Χειμαδίτιδας-Ζάζαρης».

γγ. της υπ' αριθμ. 131920/2003 κοινής υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β'/1764) «Περιβαλλοντική Προστασία της λίμνης Παμβώτιδας».

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

Στην τροποποίηση του ΣΠΔ, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 9 της παρούσας, περιλαμβάνεται και η αλλαγή μεθοδολογίας, με την προϋπόθεση ότι η αλλαγή γίνεται από τη μεθοδολογία Β στη μεθοδολογία Α και δεν αφορά υπέρβαση του εγκεκριμένου ετήσιου και συνολικού ορίου δαπάνης του δικαιούχου.

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Εφαρμογή λίπανσης ή πραγματοποίηση καλλιεργητικών παρεμβάσεων

Στην περίπτωση που, ενώ απαγορεύεται η εφαρμογή οποιασδήποτε λίπανσης, διαπιστωθεί ότι έχει εφαρμοστεί λίπανση, τότε επιβάλλεται μείωση της συνολικής δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 40%. Επανάληψη της ως άνω παράβασης συνεπάγεται αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται και στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι πραγματοποιούνται καλλιεργητικές παρεμβάσεις στην έκταση στην οποία έχει καθοριστεί

ότι θα εφαρμοστεί η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο.

β. Μη εφαρμογή της αγρανάπαυσης ή του ακαλλιέργητου χώρου σε κατά προτεραιότητα περιοχές σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου

Εφόσον, η αγρανάπαυση ή το ακαλλιέργητο περιθώριο δεν εφαρμόζεται, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, σε αγροτεμάχια των κατά προτεραιότητα περιοχών, επιβάλλεται μείωση της συνολικώς δικαιούμενης ενίσχυσης κατά 10% για το έτος που διαπιστώθηκε η παράβαση. Η παραπάνω κύρωση επιβάλλεται το έτος που πιστοποιήθηκε και δεν επαναλαμβάνεται στη διάρκεια της πενταετίας.

γ. Αλλαγή μεθοδολογίας

Εφόσον ο δικαιούχος προβεί σε αλλαγή της μεθοδολογίας, χωρίς προηγούμενη αίτησή του και έγκριση από το φορέα υλοποίησης, τότε δεν του καταβάλλεται καμιά ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος. Επανάληψη της ως άνω παράβασης συνεπάγεται την οριστική αποβολή του δικαιούχου από τη δράση και την επιστροφή των μέχρι τότε καταβληθεισών ενισχύσεων, προσαυξημένων με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 29

Δράση 3.1: Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων

1. Στόχος

Η δράση στοχεύει στην οικονομική στήριξη των αγροτών, προκειμένου να διατηρήσουν ή/και να αυξήσουν τον αριθμό των απειλούμενων από εγκατάλειψη αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων μέχρι ένα ελάχιστο αποδεκτό αριθμό ασφάλειας με σκοπό:

- τη διατήρηση της βιοποικιλότητας των αυτόχθονων αγροτικών ζώων που κινδυνεύουν από εξαφάνιση
- τη διατήρηση των παραδοσιακών εκτατικών συστημάτων εκτροφής.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 29.1: Κατανομή των φυλών ανά περιοχή για κάθε Φυλή και Κέντρο Γενετικής Βελτίωσης Ζώων (ΚΓΒΖ)

Είδος Ζώου	Φυλή	Περιοχή Κατανομής	Υπεύθυνο ΚΓΒΖ για την τήρηση του γενεαλογικού βιβλίου
Βοοειδή	Τήνου	Κυκλάδες	Αθήνας
	Κέας	Κυκλάδες	Αθήνας
	Κατερίνης	Θεσσαλία & Κεντρική Μακεδονία	Καρδίτσας,
	Συκιάς	Χαλκιδική	Θεσσαλονίκης
	Ελληνικός Βούβαλος	Υγρότοποι σε όλη την Ελλάδα	*Θεσσαλονίκης, Δράμας, Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Αθήνας
	Ελληνική Βραχυκερατική	Όλη η Ελλάδα	*Αθηνών, Ιωαννίνων, Θεσσαλονίκης, Καρδίτσας, Δράμας
Πρόβ/τα	Καταφυγίου	Δυτική & Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκης
	Ρουμλουκίου	Δυτική & Κεντρική Μακεδονία	Θεσσαλονίκης
	Κεφ/νίας	Ν. Κεφαλληνίας	Αθήνας
	Ικαρίας	Νομός Σάμου	Αθήνας
	Λευκίμης	Κέρκυρα	Ιωαννίνων
	Κατσικά	Ήπειρος	Ιωαννίνων
	Άργους	Πελοπόννησος	Αθήνας
	Ζακύνθου	Ζάκυνθος	Αθήνας

	Φλώρινας Πελαγονίας	Δυτ. Μακεδονία	Θεσσαλονίκης
	Σαρακατ/κο	Όλη η Ελλάδα	Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Δράμας*
	Γλώσσας Σκοπέλου	Μαγνησία, Β. Σποράδες	Καρδίτσας
	Κύμης	Εύβοια	Αθήνας
	Αγρινίου	Αιτωλοακαρνανία, Άρτα	Αθήνας
	Δράμας	Δράμα	Δράμας
	Θράκης	Θράκη	Δράμας
	Καλαρρύτεο	Ήπειρος, Θεσσαλία, Αιτωλοακαρνανία	Ιωαννίνων, Καρδίτσας*, Αθήνας
	Πηλίου	Μαγνησία, Λάρισα	Καρδίτσας
Αίγες	Σκοπέλου	Β.Σποράδες, Μαγνησία	Καρδίτσας
Χοίροι	Εγχώριος ελληνικός χοίρος	Όλη η χώρα	Αθήνας*, Ιωαννίνων, Θεσσαλονίκης, Καρδίτσας, Δράμας
Ιπποειδή	Ηλείας	Ζάκυνθος, Πελοπόννησος, Αιτωλ/νία, Αττική	Αθήνας
	Πηνείας	Ζάκυνθος, Πελοπόννησος, Αιτωλ/νία, Αττική	Αθήνας
	Θεσσαλίας	Νομοί Θεσσαλίας	Καρδίτσας
	Σκύρου	Θεσσαλονίκη, Εύβοια, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα, Κέρκυρα	Καρδίτσας, Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων, Αθήνας*
	Πίνδου	Ήπειρος, Μακεδονία, Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα	Αθήνας, Καρδίτσας, Θεσσαλονίκης*, Ιωαννίνων, Δράμας
	Μεσσαρά	Πελοπόννησος, Κρήτη	Αθήνας

* Με αστερίσκο σημειώνεται το ΚΓΒΖ, το οποίο έχει την ευθύνη για την τήρηση του γενεαλογικού βιβλίου της φυλής και το οποίο συγκεντρώνει τα στοιχεία γενεαλογίας των ζώων της φυλής από τα υπόλοιπα ΚΓΒΖ.

β. Τομείς παρέμβασης

Στο καθεστώς ενίσχυσης μπορούν να ενταχθούν επιλέξιμες φυλές στους τομείς αιγοπροβατοτροφίας, βοοτροφίας, χοιροτροφίας και ιπποτροφίας, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει βοσκότοπος, στον οποίο τηρούνται οι προβλεπόμενες πυκνότητες βόσκησης ανά είδος και κατηγορία ζώου και ο οποίος έχει δηλωθεί μαζί με τα ζώα στην τελευταία ενιαία δήλωση εκμετάλλευσης. Από τις επιλέξιμες φυλές σε κάθε είδος ενισχύονται τα αναπαραγωγά ζώα που εκτρέφονται στις περιοχές προέλευσης και φυσικής κατανομής τους, όπως αυτές ορίζονται στον Πίνακα 29.1.

Συγκεκριμένα ενισχύονται:

- Θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 6 μηνών
- Θηλυκά πρόβατα και αίγες ηλικίας μεγαλύτερης του ενός έτους
- Αρσενικά και θηλυκά ιπποειδή ηλικίας άνω των 6 μηνών
- Θηλυκοί χοίροι

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι προς ένταξη πρέπει να:

αα. Είναι κάτοχοι αγροτικών ζώων απειλούμενων φυλών τα οποία εκτρέφονται στις περιοχές κατανομής, όπως αυτές καθορίζονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

ββ. Έχουν εγγεγραμμένα τα επιλέξιμα ζώα στο γενεαλογικό βιβλίο της φυλής.

γγ. Διαθέτουν άδεια ίδρυσης και λειτουργίας των κτηνοτροφικών τους μονάδων. Το είδος των ζώων και

ο αριθμός κατά είδος ζώων στην αίτηση ενίσχυσης δεν πρέπει να διαφέρει ή να ξεπερνά αντίστοιχα τη δυναμικότητα της μονάδας που αναφέρεται στην εν λόγω άδεια.

δδ. Έχουν εξασφαλίσει αντίστοιχο βοσκότοπο.

β. Ειδικά Κριτήρια επιλογής

Πίνακας 29.2: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.1

Κριτήριο	Βαθμοί
Υπαρξη αποδεικτικού για την νόμιμη κατοχή του βοσκοτόπου για όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης	10
Μέγεθος εκμετάλλευσης $\geq$ από 30 ΜΜΖ	5
Μέγεθος εκμετάλλευσης $<$ από 30 ΜΜΖ	10
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

Σε κάθε περίπτωση μετά τη βαθμολογική κατάταξη των δικαιούχων, εντάσσεται τουλάχιστον το 50% των υποψήφιων δικαιούχων με την υψηλότερη βαθμολογία ανά φυλή.

Σε περίπτωση που οι πιστώσεις δεν επαρκούν για την κάλυψη του ως άνω ποσοστού, το ποσοστό αναπροσαρμόζεται μέχρι την κάλυψη του ύψους των εγκεκριμένων πιστώσεων.

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι, πέραν των γενικών δεσμεύσεων αναλαμ-

βάνουν και τις ακόλουθες ειδικές, καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσής τους.

α. Να διατηρούν σταθερό τον αριθμό των αναπαραγωγών ζώων των επιλέξιμων φυλών που εκτρέφουν και ο οποίος αναγράφεται στη σύμβασή τους. Ωστόσο, για όλα τα είδη ζώων, ο δικαιούχος μέχρι τη λήξη της σύμβασής του μπορεί να αυξήσει τον αριθμό τους ανά φυλή και να δικαιούται ενίσχυση για αυτά, σε σχέση με τον αρχικό αριθμό μέχρις ενός ανώτατου ποσοστού, το οποίο θα καθορισθεί με Απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β. Είναι δυνατή η αντικατάσταση των ζώων που εντάχθηκαν αρχικά με ζώα της ίδιας φυλής, με την προϋπόθεση ότι ο συνολικός αριθμός ζώων κατά τη διάρκεια της πενταετίας παραμένει τουλάχιστον αυτός που αναφέρεται στην σύμβαση που έχουν υπογράψει κατά την ένταξή τους στο πρόγραμμα.

γ. Αν το ιπποειδές είναι θηλυκό, να εξασφαλίσουν τουλάχιστον δύο γεννήσεις στην πενταετία. Για τα θηλυκά ηλικίας πάνω από 10 ετών πρέπει να εξασφαλίσουν τουλάχιστον μια γέννηση την πενταετία. Στη δεύτερη περίπτωση εντάσσονται και ζώα που συμπληρώνουν την ηλικία των δέκα ετών κατά τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης της δράσης.

δ. Αν το ιπποειδές είναι αρσενικό, να εξασφαλίσουν τουλάχιστον μία επιτυχή επίβαση με θηλυκό εγγεγραμμένο στο ίδιο γενεαλογικό βιβλίο της φυλής.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση πληρωμής συνυποβάλλεται:

Απόσπασμα του γενεαλογικού βιβλίου για όλα τα ζώα για τα οποία ο δικαιούχος αιτείται ενίσχυση.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

Για τον υπολογισμό του ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός των ενταγμένων ζώων εκφρασμένων σε Ευρώ/MMZ και τα ύψη της ενίσχυσης ανά είδος ζώου όπως αναφέρονται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 29.1: Ύψος ενίσχυσης για τη δράση 3.1

Είδος	Ευρώ/MMZ /έτος
Βοοειδή	335
Πρόβατα	221
Αίγες	194
Χοίροι	219
Ίπποι	350

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη της ενίσχυσης που προβλέπονται στις κατωτέρω κοινών υπουργικών αποφάσεων

α) 571/125768/2004 (ΦΕΚ Β' /306)

β) 611/133477/2005 (ΦΕΚ Β' /578)

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση μη τήρησης των ειδικών δεσμεύσεων της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου επιβάλλονται οι παρακάτω κατά περίπτωση κυρώσεις:

αα. Στον τομέα της ιπποτροφίας εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ των βοοειδών.

αβ. Στον τομέα της χοιροτροφίας εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ που αφορούν πρόβατα και αίγες.

γγ. Ζώα του ίδιου είδους τα οποία δεν είναι εγγεγραμμένα στο αντίστοιχο γενεαλογικό βιβλίο της φυλής θεωρούνται ανύπαρκτα και επιβάλλονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ.

δδ. Στον τομέα της ιπποτροφίας, εφόσον δεν τηρηθεί η δέσμευση των δύο ή της μίας γέννησης ανάλογα με την ηλικία του θηλυκού ζώου ή της μίας επιτυχούς επίβασης αν πρόκειται για αρσενικό ζώο μέχρι το τέλος της πενταετίας, επιστρέφεται η οικονομική ενίσχυση ως αχρεωστήτως καταβληθείσα. Στην περίπτωση που από βεβαίωση της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας αποδειχτεί ανικανότητα του ζώου να τεκνοποιήσει δεν απαιτείται επιστροφή των ενισχύσεων που έχει λάβει ο δικαιούχος. Επίσης, στην πληρωμή του πέμπτου έτους, αν έχει πραγματοποιηθεί η μία γέννηση από θηλυκό που είχε την δέσμευση των 2 γεννήσεων, επιστρέφεται το 50% της συνολικής οικονομικής ενίσχυσης που του έχει χορηγηθεί.

β. Σε περίπτωση παρατυπιών σχετικά με τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας και συγκεκριμένα:

αα. Διαπίστωσης της ύπαρξης και άλλου είδους ζώων, πλην εκείνων που αναφέρονται στην άδεια ή υπέρβασης της δυναμικότητας της μονάδας, επιβάλλονται οι κυρώσεις της πολλαπλής συμμόρφωσης. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης της ως άνω παρατυπίας δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση ενώ σε περίπτωση δεύτερης επανάληψης αυτής ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ββ. Σε περιπτώσεις ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ισχύουν τα εξής:

● Εφόσον, η ανάκληση έγινε αποδεδειγμένα, λόγω υπαιτιότητας του δικαιούχου, τότε δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το διάστημα κατά το οποίο δεν υπάρχει η άδεια. Ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία ανάκλησης της άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

● Εφόσον, η ανάκληση έγινε χωρίς υπαιτιότητα του δικαιούχου, τότε καταβάλλεται κανονικά η ενίσχυση για το εν λόγω έτος εφαρμογής. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει τη νέα άδεια σε διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την ημερομηνία της ανάκλησης. Οι ενισχύσεις που αντιστοιχούν στο διάστημα αυτό καταβάλλονται με την προσκόμιση της νέας άδειας. Σε διαφορετική περίπτωση ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και επιστρέφονται οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 30

Δράση 3.2: Διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η διατήρηση εκτατικών τοπικών ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης : Η δράση εφαρμόζεται σ' όλη τη χώρα.

β. Τομείς παρέμβασης

Τα είδη και οι ποικιλίες που περιλαμβάνονται στο σχετικό κατάλογο απειλούμενων με γενετική διάβρωση, όπως ισχύει κάθε φορά.

Η δράση περιλαμβάνει τις εξής ενέργειες, όσον αφορά τα είδη και τις ποικιλίες του παραπάνω καταλόγου:

- Καλλιέργεια ετήσιων και πολυετών φυτικών ειδών
- Διατήρηση τοπικών ποικιλιών φυτικών ειδών πολυετών καλλιιεργειών
- Αναπαραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού από τις ετήσιες και πολυετείς καλλιεργούμενες τοπικές ποικιλίες

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι προς ένταξη πρέπει να:

αα. Καλλιεργούν την απειλούμενη με γενετική διάβρωση τοπική ποικιλία που επιλέγουν από το σχετικό κατάλογο, σύμφωνα με την προβλεπόμενη σ' αυτόν γεωγραφική περιοχή κατανομής, και η οποία προσιδιάζει στις ειδικές τοπικές συνθήκες.

ββ. Διαθέτουν, εάν αυτό τους ζητηθεί, στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μέρος του παραγόμενου γενετικού υλικού.

γγ. Τηρούν αρχεία καλλιέργειας, σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 30.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Καλλιέργεια περισσότερων από μία επιλέξιμων ποικιλιών	20
Κάτοικος ορεινής ή μειονεκτικής περιοχής σύμφωνα με την Οδηγία 85/148 ΕΟΚ, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει	10
Η εκμετάλλευση βρίσκεται σε νησί με πληθυσμό μικρότερο των 3100 κατοίκων	10

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις κατωτέρω ειδικές δεσμεύσεις:

α. Να καλλιεργούν στην εκμετάλλευσή τους την τοπική ποικιλία ή τις ποικιλίες που έχουν επιλέξει, στην έκταση για την οποία έχουν υπογράψει σύμβαση, καθόλη τη διάρκεια της πενταετίας.

β. Να συνεργάζονται και να χορηγούν δείγμα σπόρου ή άλλου πολλαπλασιαστικού υλικού ή κάθε άλλη σχετική πληροφορία, στο πλαίσιο σχετικών ελέγχων ή για άλλο λόγο εφόσον τους ζητηθεί.

γ. Να αναλαμβάνουν προαιρετικά και την αναπαραγωγή του πολλαπλασιαστικού υλικού της τοπικής ποικιλίας που καλλιεργούν, δηλώνοντας την πρόθεσή τους αυτή στην αίτηση ενίσχυσης.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Ειδικά δικαιολογητικά συνυποβάλλονται με την αίτηση ενίσχυσης όσον αφορά την έδρα της εκμετάλλευσης

στην περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό να διαπιστωθεί από το φορέα υλοποίησης.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταχθείσα έκταση εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη της ενίσχυσης ανά είδος και κατηγορία καλλιέργειας σε ευρώ/Ha/έτος του παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 30.2: Ύψος της ενίσχυσης για τη δράση 3.2

Καλλιέργεια	Ευρώ/Ha/έτος
Σιτηρά	270
Φασόλια	570
Ρεβύθια	290
Φακή	460
Άμπελος	870
Εσπεριδοειδή	870
Ακρόδρυα	870
Κηπευτικά	570
Ελιές	700
Φρούτα	870

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη ενίσχυσης, που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 620/135644/2005 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1015).

7. Λεπτομέρειες εφαρμογής

α. Σε περίπτωση που κάποιος δικαιούχος επιθυμεί να αναλάβει την αναπαραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού της τοπικής ποικιλίας που καλλιεργεί από το 2ο χρόνο και μετά, το γνωστοποιεί με αίτησή του στην οικεία Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης.

β. Οι προϋποθέσεις αναπαραγωγής, διατήρησης και εμπορίας του πολλαπλασιαστικού υλικού των τοπικών ποικιλιών καθορίζονται από τις κατωτέρω αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων:

- υπ' αριθμ. 309063/3.11.2006 (ΦΕΚ Β' 1824) και
- υπ' αριθμ. 309041/13.11.2006 (ΦΕΚ Β' 1699), όπως ισχύουν κάθε φορά.

8. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση που η καλλιεργούμενη ποικιλία, δεν είναι αυτή που έχει αρχικά δηλωθεί, αλλά περιλαμβάνεται στον κατάλογο των επιλέξιμων ποικιλιών και ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας της αρχικής δήλωσης, ο δικαιούχος προβαίνει σε διορθωτική δήλωση του ονόματος της ποικιλίας στο Σ.Π.Δ. και πληρώνεται κανονικά. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης επιβάλλονται οι κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19 της παρούσας.

β. Στην περίπτωση ετήσιων καλλιιεργειών, όπου η καλλιεργούμενη ποικιλία, δεν είναι αυτή που έχει αρχικά δηλωθεί και δεν περιλαμβάνεται στον κατάλογο των επιλέξιμων ποικιλιών, αλλά ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας της αρχικής δήλωσης, ο δικαιούχος δεν πληρώνεται για το συγκεκριμένο έτος και υποχρεούται να καλλιεργήσει για τα επόμενα έτη την επιλέξιμη ποικιλία της αρχικής δήλωσης. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης για τις ετήσιες ή μόνιμες καλλιιεργειες ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

γ. Σε περίπτωση κατά την οποία η καλλιεργούμενη ποικιλία δεν ανήκει στο ίδιο είδος με αυτό της ποικιλίας της αρχικής δήλωσης και δεν συμπεριλαμβάνεται στο σχετικό κατάλογο, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 31

Δράση 3.3: Προώθηση γεωργικών πρακτικών για την προστασία της άγριας ζωής

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- Τη διατήρηση των οικοσυστημάτων που αποτελούν τόπο διατροφής ή φωλιάσματος των απειλούμενων και σπάνιων ειδών της άγριας πανίδας μέσω της εξάλειψης του χωρικού διαχωρισμού των αγροτικών γαιών από τις φυσικές προστατευόμενες περιοχές.
- Την προστασία και διαχείριση της άγριας απειλούμενης πανίδας που συνδέεται στενά ή εξαρτάται από τις αγροτικές γαίες.
- Την προστασία της γενετικής ποικιλότητας με τη διατήρηση των διαδρόμων επικοινωνίας των πληθυσμών αγρίων ζώων.
- Τη συγκράτηση του αγροτικού πληθυσμού και τη συνέχιση των αγροτικών δραστηριοτήτων στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, με πρακτικές φιλικές προς το περιβάλλον, οι οποίες κατ' επέκταση ωφελούν την άγρια πανίδα.

- Την εφαρμογή γεωργικών πρακτικών που προβλέπονται στις Οδηγίες 92/43 και 79/409/ΕΟΚ.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε περιοχές που περιλαμβάνουν γεωργικά ενδιαιτήματα απειλούμενων και σπάνιων ειδών άγριας πανίδας και σε περιοχές όπου ενδιαιτούν τα είδη που συνιστούν τον πανευρωπαϊκό δείκτη πτηνών αγροοικοσυστημάτων (farmland birds indicator), τα οποία αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα. Τα δημοτικά διαμερίσματα στα οποία θα εφαρμοστεί η δράση θα καθοριστούν με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

β. Τομείς παρέμβασης

Η δράση περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενέργειες:

- Ενέργεια I: Ο βιότοπος της αρκούδας
- Ενέργεια II: Ο βιότοπος του τσακαλιού
- Ενέργεια III: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση αροτραίων καλλιεργειών
- Ενέργεια IV: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας-Διαχείριση ορυζώνων

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις με ετήσιες καλλιέργειες και μόνιμες φυτείες που βρίσκονται σε παραγωγική ηλικία, καθώς και σε ορυζώνες. Επιλέξιμες είναι οι αναφερόμενες στον κατωτέρω πίνακα καλλιέργειες με τις οποίες διατρέφονται τα απειλούμενα και σπάνια είδη άγριας πανίδας και τα πτηνά - δείκτες.

Πίνακας 31.1: Προστατευόμενα είδη και αντίστοιχες επιλέξιμες καλλιέργειες

Α΄ ΖΩΑ		
Κοινό Όνομα	Λατινική Ονομασία	Επιλέξιμες Καλλιέργειες
Αρκούδα	<i>Ursus arctos</i>	Καλαμπόκι, ηλιάνθος, αμπέλια, δενδρώδεις καλλιέργειες (κερασιά, μηλιά, αχλαδιά, κορομηλιά, δαμασκηλιά, φουντουκιά, καρυδιά, καστανιά) σιτηρά (ποικιλίες χωρίς άγανο), κηπευτικά, μηδική
Τσακάλι	<i>Canis aureus</i>	Αμπέλια, δενδρώδεις καλλιέργειες (κερασιά, μηλιά, αχλαδιά, κορομηλιά, δαμασκηλιά, φουντουκιά, καρυδιά, καστανιά), κηπευτικά
Β΄ ΠΤΗΝΑ		
ΑΡΠΑΚΤΙΚΑ		
Βασιλαετός	<i>Aquila heliaca</i>	Σιτηρά
Φιδαετός	<i>Circaetus gallicus</i>	Σιτηρά
Αετογερακίνα	<i>Buteo rufinus</i>	Σιτηρά
Λιβαδόκιρκος	<i>Circus pygargus</i>	Σιτηρά
Βαλτόκιρκος	<i>Circus cyaneus</i>	Σιτηρά
Σαΐνι	<i>Accipiter brevipes</i>	Σιτηρά
Κιρκινέζι	<i>Falco naumanni</i>	Σιτηρά
Χρυσαιετός	<i>Aquila chrysaetos</i>	Σιτηρά, σανοδοτικά φυτά και μηδική
Γυπαετός	<i>Gypaetus barbatus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Όρνιο	<i>Gyps fulvus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Σπιζαιετός	<i>Hieraaetus fasciatus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Μαυροπετρίτης	<i>Falco eleonora</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Χρυσογέρακο	<i>Falco biarmicus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Πετρίτης	<i>Falco peregrinus</i>	Σανοδοτικά φυτά και μηδική

ΣΤΡΟΥΘΙΟΜΟΡΦΑ		
Γαλιάντρα	Melanocorypha calandra	Σιτηρά
Μικρογαλιάντρα	Calandrella brachydactyla	Σιτηρά
Χαμοκελάδα	Anthus campestris	Σιτηρά
Βλάχος	Emberiza hortulana	Σιτηρά
Γαϊδουροκεφαλός	Lanius minor	Σιτηρά
Γιδοβύζι	Caprimulgus europaeus	Σιτηρά
Βαλκανοσικλητάρα	Dendrocopus syriacus	Σιτηρά
Καμπίσια Πέρδικα	Perdix perdix	Σιτηρά
Χαλκοκουρούνα	Coracias garrulus	Σιτηρά
Μουστακοτσιροβάκος	Sylvia ruepelli	Σανοδοτικά φυτά και μηδική
Δενδροσταρήθρα	Lullula arborea	Σιτηρά, σανοδοτικά φυτά και μηδική
ΥΔΡΟΒΙΑ		
Νανόχηνα	Anser erythropus	Σιτηρά
ΠΟΥΛΙΑ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΓΡΟΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ		
Πεδινή Πέρδικα	Perdix perdix	Σιτηρά και ψυχανθή
Ορτύκι	Coturnix coturnix	Σιτηρά και ψυχανθή
Κολχικός φασιανός	Phasianus colchicus	Σιτηρά και ψυχανθή
Βραχοκιρκίνεζο	Falco tinnunculus	Σιτηρά
Πετροτριλίδα	Burhinus oedipnemos	Σιτηρά
Καλημάνα	Vanellus vanellus	Σιτηρά
Φάσσα	Columba palumbus	Σιτηρά
Τρυγόνι	Streptopelia turtur	Σιτηρά
Κατσουλιέρης	Galerida cristata	Σιτηρά
Σταρήθρα	Alauda arvensis	Σιτηρά
Χελιδόνι	Hirudo rustica	Σιτηρά
Κιτρινοσουσουράδα	Motacilla flava	Σιτηρά
Καστανολαίμης	Saxicola ruberta	Σιτηρά
Θαμνοτσιροβάκος	Sylvia communis	Σιτηρά
Αετομάχος	Lanius collurio	Σιτηρά
Κοκκινοκεφαλός	Lanius senator	Σιτηρά
Ψαρόνι	Sturnus vulgaris	Σιτηρά
Δεντροσπουργίτης	Passer montanus	Σιτηρά
Καρδερίνα	Carduelis carduelis	Σιτηρά
Χρυσοσίχλονο	Emberiza citrinella	Σιτηρά
Τσιφτάς	Miliaria calandra	Σιτηρά
ΥΔΡΟΒΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΥΔΑΤΙΑ ΕΙΔΗ ΣΕ ΟΡΥΖΩΝΕΣ		
Χαλκόκοτα	Plegadis falcinellus	
Πορφυροτσικνιάς	Ardea purpurea	
Πελαργός	Ciconia nigra, Ciconia ciconia	
Ερωδιόμορφα		
Γλαρόνια		

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

αα. Το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 0,5 στρέμμα.

ββ. Δεν είναι επιλέξιμα αγροτεμάχια τα οποία δεν εξασφαλίζουν ελεύθερη πρόσβαση στην ασυγκόμιστη επιφάνεια για την αρκούδα, το τσακάλι και τα είδη της άγριας πτηνοπανίδας (π.χ. ύπαρξη ηλεκτροφόρου καλωδίου, αποτρεπτικών σκιάχτρων, κ.ά.)

γγ. Στην περίπτωση των μόνιμων φυτειών, δεν είναι επιλέξιμες οι παγετόπληκτες φυτείες και οι καμένες εκτάσεις για όσο διάστημα δεν λαμβάνεται παραγωγή από αυτές.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 31.2: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.3

Κριτήριο	Βαθμοί
Ο δικαιούχος είναι βιοκαλλιεργητής	10
Το σύνολο της εκμετάλλευσης βρίσκεται εντός περιοχής Natura 2000 (Οδηγία 92/43 - Οδηγία 79/409), σε περιοχή υπό καθεστώς περιβαλλοντικής προστασίας (π.χ. Εθνικό Πάρκο, Εθνικός Δρυμός, ΖΕΠ, κ.α.) ή εντός περιοχής Υψηλής Φυσικής Αξίας (ΥΦΑ)	20
Διασπορά των υπό ένταξη αγροτεμαχίων του δικαιούχου	5
Καλλιέργεια σιτηρών ή ψυχανθών	5
Μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
● 0,5 ≤ Έκταση ≤ 5 στρέμματα	5
● 5,0 < Έκταση ≤ 15 στρέμματα	10
● 15 στρέμματα < Έκταση	15

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις παρακάτω ειδικές δεσμεύσεις.

α. Γενικά για τη δράση:

αα. Απαγορεύεται στο σύνολο της εκμετάλλευσης η χρήση κάθε είδους δηλητηριασμένων δολωμάτων ή άλλων μεθόδων παγίδευσης και εξολόθρευσης κάθε είδους της άγριας πανίδας.

ββ. Απαγορεύεται η θήρα στο σύνολο της εκμετάλλευσης.

γγ. Απαγορεύεται η τοποθέτηση εμποδίων πρόσβασης και άλλων αποτρεπτικών μέτρων τα οποία εμποδίζουν την ελεύθερη πρόσβαση της αρκούδας, του τσακαλιού και της άγριας πτηνοπανίδας προς την ασυγκόμιστη επιφάνεια (π.χ. δίκτυα, ηλεκτροφόρος περίφραξη, κ.ά.).

δδ. Επιβάλλεται στο σύνολο της εκμετάλλευσης η διατήρηση τυχόν υπάρχοντων φυτοφρακτών, αναβαθμίδων, μονοπατιών και μικρών ποτιστικών καναλιών που αυξάνουν την ετερογένεια του αγροτικού τοπίου.

β. Ενέργειες I και II: Οι βιότοποι της αρκούδας και του τσακαλιού

αα. Επιβάλλεται να αφήνουν ετησίως ασυγκόμιστη επιφάνεια από τα επιλέξιμα είδη καλλιεργειών που να αντιστοιχεί στο 10% της καλλιεργούμενης επιφάνειας και μέχρι 1 Ha.

ββ. Απαγορεύεται, στο σύνολο της εκμετάλλευσης, ο ψεκάσμος με φυτοπροστατευτικά προϊόντα ή/και με ζιζανιοκτόνα που περιέχουν δραστικές ουσίες, οι οποίες είναι αποδεδειγμένα επιζήμιες για κάθε είδος της άγριας πανίδας.

γ. Ενέργεια III: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση αροτραίων καλλιεργειών

αα. Επιβάλλεται να αφήνουν ετησίως ασυγκόμιστη επιφάνεια από τα επιλέξιμα είδη καλλιεργειών που να αντιστοιχεί στο 30% της καλλιεργούμενης επιφάνειας και μέχρι 1 Ha.

ββ. Απαγορεύεται στο σύνολο της εκμετάλλευσης η χρήση εντομοκτόνων, ιδιαίτερα αυτών που είναι επικίνδυνα για τα θερμόαιμα, κατά την περίοδο από 15 Μαρτίου έως 10 Ιουνίου στην εξωτερική ζώνη των χωραφιών (πλάτος 12μ.).

γγ. Επιβάλλεται η διατήρηση των ήδη υπάρχουσών αγροικών (οικημάτων) μέσα στα ενταγμένα αγροτεμάχια στις περιοχές εξάπλωσης του κρικνεζιού (*Falco naumanni*).

δ. Ενέργεια IV: Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση ορυζώνων

αα. Επιβάλλεται η εφαρμογή χειμερινής κατάκλισης στο ενταγμένο αγροτεμάχιο ώστε να δημιουργούνται τεχνητές υδροτοπικές επιφάνειες κατά το τρίμηνο Νοεμβρίου - Ιανουαρίου, ενώ το ύψος του νερού κατάκλισης πάνω από το έδαφος πρέπει να είναι το ελάχιστο 20 εκατοστόμετρα με τη δημιουργία κατάλληλου αναχώματος για το σκοπό αυτό.

ββ. Επιβάλλεται η ύπαρξη νόμιμης παροχής νερού είτε ιδιωτική, είτε από Οργανισμό Εγγείων Βελτιώσεων (ΟΕΒ).

γγ. Απαγορεύεται η χρήση σκευασμάτων βλαβερών για τα αμφίβια και τα ασπόνδυλα.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση ενίσχυσης

Για τη ένταξη στην Ενέργεια IV «Βιότοποι άγριας πτηνοπανίδας - Διαχείριση ορυζώνων» απαιτείται η προσκόμιση βεβαίωσης για τη νόμιμη παροχή του νερού ή υπεύθυνη δήλωση σε περίπτωση φυσικά αναβλύζοντος ύδατος εντός της εκμετάλλευσης.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

Ενέργειες I, II και III

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταγμένη έκταση εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη της ενίσχυσης ανά κατηγορία καλλιέργειας σε €/Ha ετησίως.

Πίνακας 31.2: Ύψος της ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha/έτος για τις Ενέργειες I και II

Καλλιέργεια	Αν. Μακεδονία - Θράκη Κεντρική Μακεδονία Ήπειρος Δυτική Μακεδονία	Δ. Ελλάδα Πελοπόννησος	Θεσσαλία	Στ. Ελλάδα Σάμος
Αραβόσιτος	94	93	148	98
Νωπά φρούτα	257	398	695	718
Καρποί με κέλυφος	409	330	310	294
Σταφύλια οινοποιήσιμα	224	181	196	208
Σταφύλια επιτραπέζια	524	570	524	570
Κηπευτικά	570	570	570	570
Σιτηρά	29	27	31	31
Ηλίανθος	28	28	33	28
Μηδική	97	128	30	64

Πίνακας 31.3: Ύψος της ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha/έτος για την Ενέργεια III

Καλλιέργεια	Αν. Μακεδονία - Θράκη Κεντρική Μακεδονία Ήπειρος Δυτική Μακεδονία	Δ. Ελλάδα Ιόνια Νησιά Πελοπόννησος	Θεσσαλία	Στ. Ελλάδα Κρήτη Β. Αιγαίο Ν. Αιγαίο
Σιτηρά	86	82	93	94
Ψυχανθή	563	382	268	281
Μηδική	292	383	91	193

Ενέργεια IV

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης στους ορυζώνες λαμβάνεται υπόψη η κατακλυζόμενη επιφάνεια εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη της ενίσχυσης ανά τύπο παροχής νερού (ιδιωτική ή ΟΕΒ) σε €/Ha ετησίως.

Πίνακας 31.4: Ύψος ενίσχυσης ανά καλλιέργεια σε €/Ha/έτος για την Ενέργεια IV

Καλλιέργεια	Ενίσχυση σε €/Ha/ετησίως
Ρύζι (με ΟΕΒ)	305
Ρύζι (χωρίς ΟΕΒ)	205

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη ενίσχυσης που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 557/2003 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 1733).

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Θήρα, χρήση δολωμάτων ή άλλων μεθόδων παγίδευσης

αα. Σε περίπτωση θήρευσης οποιουδήποτε είδους της απειλούμενης και σπάνιας άγριας πανίδας, επιβάλλεται οριστική αποβολή από το μέτρο και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ββ. Σε περίπτωση χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων ή άλλων απαγορευμένων μεθόδων παγίδευσης και εξολόθρευσης, εντός ή εκτός της εκμετάλλευσης, για την εξολόθρευση οποιουδήποτε είδους της άγριας πανίδας, επιβάλλεται οριστική αποβολή από το μέτρο και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Τοποθέτηση εμποδίων και αποτρεπτικών μέτρων

Σε περίπτωση τοποθέτησης, από το δικαιούχο, εμποδίων πρόσβασης ή/και αποτρεπτικών μέτρων προς την ασυγκόμιστη επιφάνεια για την αρκούδα, το τσακάλι και την άγρια πτηνοπανίδα, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος που διαπιστώθηκε η χρήση των ανωτέρω. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες αποκατάστασης του τοπίου ως προς την πρόσβαση των προστατευόμενων ειδών προς την ασυγκόμιστη επιφάνεια, δεν επιβάλλεται κύρωση.

γ. Μη διατήρηση φυτοφρακτών, αναβαθμιδών και μικρών ποτιστικών καναλιών

Σε περίπτωση μη διατήρησης τυχόν υπαρχόντων φυτοφρακτών, αναβαθμιδών, μονοπατιών και μικρών ποτιστικών καναλιών, η ενίσχυση μειώνεται κατά 20% για τα επόμενα έτη. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες αποκατάστασης του τοπίου ως προς την διατήρηση φυτοφρακτών, αναβαθμιδών, μονοπατιών και μικρών ποτιστικών καναλιών, δεν επιβάλλεται κύρωση.

δ. Χρήση απαγορευμένων σκευασμάτων

Σε περίπτωση χρήσης:

αα. Φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή/και ζιζανιοκτόνων που περιέχουν δραστικές ουσίες οι οποίες είναι αποδεδειγμένα επιζήμιες για κάθε είδος της άγριας πανίδας, στους βιότοπους της αρκούδας και του τσακαλιού.

ββ. Εντομοκτόνων, ιδιαίτερα αυτών που είναι επικίνδυνα για τα θερμόαιμα, κατά την περίοδο από 15 Μαρτίου έως 10 Ιουνίου στην εξωτερική ζώνη των χωραφιών (πλάτος 12μ.), στους βιότοπους της άγριας πτηνοπανίδας

γγ. Σκευασμάτων βλαβερών για τα αμφίβια και τα ασπόνδυλα, στους ορυζώνες, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος που διαπιστώθηκε η χρήση των ανωτέρω.

Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ε. Μη διατήρηση αγροικιών

Σε περίπτωση μη διατήρησης των ήδη υπαρχουσών αγροικιών (οικημάτων) μέσα στα ενταγμένα αγροτεμάχια στις περιοχές εξάπλωσης του κικκινεζιού (Falco naumanni), μειώνεται η ενίσχυση κατά 20%, για κάθε έτος στη διάρκεια της πενταετίας. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος προβεί σε ενέργειες αποκατάστασης του τοπίου ως προς την διατήρηση αγροικιών (οικημάτων) ή τοποθετήσει τεχνητές φωλιές ειδικές για το είδος Falco naumanni, η κύρωση παύει να επιβάλλεται.

στ. Ενέργειες I και II

Σε περίπτωση μη τήρησης της δέσμευσης περί διατήρησης ασυγκόμιστης επιφάνειας σε ποσοστό 10% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας:

- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει τουλάχιστον το 5% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 20% για το έτος εφαρμογής.

- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει λιγότερο από το 5% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας η ενίσχυση μειώνεται κατά 50%. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης η ενίσχυση μειώνεται κατά 70%.

ζ. Ενέργεια III

Σε περίπτωση μη τήρησης της δέσμευσης περί διατήρησης ασυγκόμιστης επιφάνειας σε ποσοστό 30% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας:

- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει τουλάχιστον το 15% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέργειας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 20% για το έτος εφαρμογής.

- εάν η ασυγκόμιστη επιφάνεια καλύπτει λιγότερο από το 15% της εντασσόμενης έκτασης ανά είδος καλλιέρ-

γιας, η ενίσχυση μειώνεται κατά 50%. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης η ενίσχυση μειώνεται κατά 70%.

η. Ενέργεια IV

● Εφόσον δεν εφαρμοστεί η χειμερινή κατάκλιση εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ. Σε περίπτωση επανάληψης ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

● Εφόσον η εφαρμογή χειμερινής κατάκλισης πραγματοποιηθεί από παράνομη παροχή νερού, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται, προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 32

Δράση 3.5: Προστασία Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο την προστασία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου (Ε.Θ.Π.Ζ) από οχλήσεις προερχόμενες από την άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Το μέτρο εφαρμόζεται στις γεωργικές εκτάσεις που βρίσκονται εντός της περιοχής του ανωτέρω πάρκου και της περιφερειακής του ζώνης που καθορίζονται στο από 1.12.1999 π.δ. (Φ.Ε.Κ. 906/Δ/22.12.1999), όπως αυτό τροποποιήθηκε με το από 29.10.2003 π.δ. (Φ.Ε.Κ. 1272/Δ/27.11.2003) και ισχύει κάθε φορά.

β. Τομείς παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται στους τομείς του παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 321

Τομέας	Έκταση σε Ha
Αρόσιμη γη	1.590
Βοσκότοποι	1.578

Ο υποψήφιος μπορεί να εντάξει στη δράση βοσκότοπο έκτασης όχι μεγαλύτερης από τη μέγιστη έκταση που χρησιμοποίησε σε κάποιο από τα έτη της τριετίας που προηγείται της αίτησης ένταξης.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια επιλογής:

Πίνακας 322: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 3.5

Κριτήριο	Βαθμοί
Ο υποψήφιος δικαιούχος έχει ενταχθεί σε μία από τις παρακάτω δράσεις του Π.Α.Α 2007-2013: 1.1 «βιολογική γεωργία», 1.2 «βιολογική κτηνοτροφία», 1.3.2 «Στήριξη γεωργών που συμμετέχουν σε συστήματα ποιότητας» και 1.3.3 «Στήριξη ομάδων παραγωγών για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης προϊόντων και τροφίμων ποιότητας» (πιστοποιείται αυτεπάγγελτα από τη ΔΑΑ Ζακύνθου)	20

Ο υποψήφιος δεσμεύεται από το καλλιεργητικό σχέδιο να καλλιεργεί κάθε έτος, μέρος της εκμετάλλευσής του, με μία από τις τοπικές ποικιλίες:

- Σκληρό στάρι (Ντόπιο, Μαυραγάνι, Γρινιάς, Ξυλόκαστρο)
- Ζακυνθινό πεπόνι
- Ζακυνθινή φράουλα
- Ζακυνθινό νεροκρέμμυδο

10

Ο υποψήφιος δικαιούχος είναι μόνιμος κάτοικος των Δημοτικών και Κοινοτικών Διαμερισμάτων που περιλαμβάνονται στο ΕΘΠΖ και στην περιφερειακή του ζώνη (αποδεικνύεται με βεβαίωση του οικείου δημάρχου ή προέδρου δημοτικού διαμερίσματος ή από τη φορολογική του δήλωση).

10

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι πρέπει να τηρούν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες δεσμεύσεις:

α. Να εφαρμόζουν μόνιμη αγρανάπαυση στις ξηρικές αροτραίες καλλιέργειες, η οποία να καλύπτει τουλάχιστον το 25% της ενταγμένης έκτασης. Ωστόσο δύναται το ποσοστό αυτό να αυξηθεί μέχρι 50% για ένα ή περισσότερα έτη στη διάρκεια της πενταετίας. Η έκταση που αντιστοιχεί στο ελάχιστο απαιτούμενο ποσοστό του 25%, παραμένει σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετούς δέσμευσης.

β. Να εφαρμόζουν αγρανάπαυση ή αμειψισπορά με ξηρικά ψυχανθή μια τουλάχιστον φορά την 5ετία στο σύνολο της ενταγμένης έκτασης στα αρδευόμενα αγροτεμάχια.

γ. Να περιορίσουν το χρόνο βόσκησης των βοσκοτόπων σε έξι (6) μήνες.

Το υπόλοιπο διάστημα τα ζώα θα πρέπει να είναι σταβλισμένα και να ταϊζονται με ζωτροφές.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

α. Καλλιεργητικό σχέδιο

αα. Για την ένταξη αρόσιμης γης στη δράση, απαιτείται η υποβολή από τον αιτούντα, καλλιεργητικού σχεδίου που συνοδεύει την αίτηση ενίσχυσης, στο οποίο αναφέρεται για κάθε προς ένταξη αγροτεμάχιο, η καλλιέργεια ή η αγρανάπαυση που θα εφαρμοστεί σε κάθε ένα από τα πέντε έτη που αυτό θα βρίσκεται ενταγμένο στη δράση.

ββ. Δεν απαιτείται καλλιεργητικό σχέδιο για την ένταξη βοσκοτόπων.

γγ. Ο δικαιούχος έχει τη δυνατότητα να τροποποιεί το καλλιεργητικό σχέδιο υπό τον όρο ότι η τροποποίηση θα γίνει έγκαιρα πριν την υλοποίηση του περιεχομένου της.

β. Βεβαίωση εισόδου - εξόδου από το βοσκότοπο

Η βεβαίωση εισόδου - εξόδου από το βοσκότοπο, εκδίδεται στις αρχές κάθε έτους εφαρμογής, από τη Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Ζακύνθου, απευθύνεται στο δικαιούχο και ορίζει με ακρίβεια τις 183 ημέρες του έτους, κατά τις οποίες ο δικαιούχος μπορεί να χρησιμοποιεί τον ενταγμένο στη δράση βοσκότοπο. Τις υπόλοιπες ημέρες ο δικαιούχος υποχρεούται να διατηρεί τα ζώα του σταβλισμένα και να τα τρέφει με ζωτροφές.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυ-

σης λαμβάνεται υπόψη η ενταχθείσα έκταση εκφρασμένη σε Ha και τα ύψη της ενίσχυσης του ακόλουθου πίνακα ανά καλλιέργεια σε Ευρώ/Ha/έτος.

Πίνακας 32.3. Ύψος ενίσχυσης σε Ευρώ/Ha/έτος

Καλλιέργεια	Ύψος ενίσχυσης
Σιτηρά	68
Αραβόσιτος	186
Ψυχανθή	319
Κηπευτικά	600
Βοσκότοποι	180

Ο δικαιούχος λαμβάνει κάθε έτος και για κάθε αγροτεμάχιο που έχει εντάξει στη δράση ποσό ανάλογο της καλλιέργειας που εφαρμόζει σ' αυτό. Για αγροτεμάχια που βρίσκονται σε αγρανάπαυση ή αμειψισπορά δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση.

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Δικαιούχος που δεν τηρεί το καλλιεργητικό σχέδιο σε κάποιο αγροτεμάχιο, δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση για το αγροτεμάχιο αυτό για το έτος διαπίστωσης της παράβασης.

β. Έκταση, που θα έπρεπε να βρίσκεται σε αγρανάπαυση ή αμειψισπορά σύμφωνα με το καλλιεργητικό σχέδιο και μετά από έλεγχο διαπιστώνεται ότι αυτό δεν συμβαίνει, θεωρείται ως μη ανευρεθείσα και ο δικαιούχος υφίσταται τις κυρώσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 19.

γ. Δικαιούχος που δεν τηρεί τις ημερομηνίες εισόδου και εξόδου από το βοσκότοπο που έχει εντάξει στη δράση και ορίζονται από τη Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης Ζακύνθου, δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση για τους ενταγμένους στη δράση βοσκότοπους για το έτος κατά το οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης όλοι οι ενταγμένοι στη δράση βοσκότοποι αποβάλλονται από τη δράση και το σύνολο των ενισχύσεων που καταβλήθηκαν στο δικαιούχο για τους βοσκότοπους αυτούς επιστρέφεται προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 33

Δράση 3.6: Μακροχρόνια Παύση Εκμετάλλευσης Γεωργικών Γαϊών

1. Δικαιούχοι

Ως δικαιούχοι της δράσης θεωρούνται οι δικαιούχοι του μέτρου 3.3 του ΕΠΑΑ 2000-2006, οι οποίοι συνεχίζουν τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν με τις ήδη ισχύουσες συμβάσεις τους. Γ' αυτούς ισχύει η υπ' αριθμ. 237/348747/8765/9.9.1996 κοινή υπουργική απόφαση όπως τροποποιήθηκε από την υπ' αριθμ. 218727/7.7.2006 (ΦΕΚ Β'/1063) όμοια απόφαση.

Δεν επιτρέπεται η ένταξη νέων δικαιούχων ή νέων εκτάσεων στη δράση.

Άρθρο 34

Δράση 4.1: Προστασία Παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας

1. Στόχος

Στόχος της δράσης είναι η προστασία της παραδοσιακής μορφής του ελαιώνα Άμφισσας με τη διατήρηση της μορφής των δένδρων που συνθέτουν τον ελαιώνα (κορμός, κόμη) και την ορθολογική διαχείριση

των αναχωμάτων (τραφιών) που βρίσκονται εντός του ελαιώνα.

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση θα εφαρμοστεί στα ελαιοτεμάχια του ελαιώνα της Άμφισσας και μέχρι συνολικής έκτασης 8.000 Ha.

β. Τομείς παρέμβασης

Ελαιοτεμάχια τα οποία:

αα. Βρίσκονται εντός των ορίων του παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας, δηλαδή είναι δυνατή η πρόσβαση προς τον οδικό άξονα Άμφισσας-Ιτέας ή τον οδικό άξονα Άμφισσας-Δελφών-Αράχωβας μέσω διαδρομής που διέρχεται αποκλειστικά και μόνο από εκτάσεις καλυμμένες από ελαιόδεντρα ή κείνται εντός του ελαιώνα που περιβάλλει το χωριό της Αγίας Ευθυμίας.

ββ. Καλύπτονται από ελαιόδεντρα μεγάλης ηλικίας, ύψους άνω των τεσσάρων μέτρων.

3. Ειδικά Κριτήρια ένταξης

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Ένα ελαιοτεμάχιο είναι επιλέξιμο εφόσον:

αα. Η πυκνότητα των επιλεξιμων ελαιόδεντρων (ύψους άνω των 4 μέτρων) σ' αυτό είναι μεγαλύτερη από 10 δέντρα ανά στρέμμα.

ββ. Κείται εντός του παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας, όπως αυτός ορίζεται ανωτέρω στην παράγραφο 2β.

γγ. Δεν έχει αλλοιωθεί η ελαιοκομική μορφή της έκτασης με φύτευση άλλου είδους δέντρων, κατασκευή μόνιμων εγκαταστάσεων ή περιφράξης ή ανάπτυξη εν γένει δραστηριοτήτων μη συμβατών με τον ελαιοκομικό χαρακτήρα της έκτασης.

δδ. Ασκείται σ' αυτό συστηματικά η δραστηριότητα της ελαιοκαλλιέργειας.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Ο υποψήφιος, εφόσον η προς ένταξη εκμετάλλευσή του ανήκει σε μια από τις παρακάτω κατηγορίες, προμοδοτείται με επιπλέον μόρια ως εξής :

αα. Με 10 μόρια, εφόσον η πυκνότητα ελαιόδεντρων, των οποίων ο χαμηλότερος βραχίονας βρίσκεται σε ύψος μεταξύ 1,5 και 2 μέτρων, στο σύνολο της εκμετάλλευσης, είναι μεγαλύτερη από 10 δέντρα ανά στρέμμα.

ββ. Με 20 μόρια, εφόσον η πυκνότητα ελαιόδεντρων, των οποίων ο χαμηλότερος βραχίονας βρίσκεται σε ύψος άνω των 2 μέτρων, στο σύνολο της εκμετάλλευσης, είναι μεγαλύτερη από 10 δέντρα ανά στρέμμα.

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Ο δικαιούχος του μέτρου υποχρεούται για πέντε έτη από την υπογραφή της σύμβασης:

α. Να διατηρεί τα ελαιόδεντρα στην υπάρχουσα μορφή τους και να μην προβαίνει σε ενέργειες ανανέωσής τους, δηλαδή κορμοτόμηση, σύντμηση βραχιόνων, αφαίρεση μεγάλων κλάδων.

β. Να εφαρμόζει χειρονακτική ζιζανιοκτονία στα παραδοσιακά αναχώματα (τράφια) χωρίς χρήση φωτιάς, ζιζανιοκτόνων, σκαπτικών μηχανημάτων (φρέζας) και χωρίς άροση.

γ. Να διατηρεί αναλλοίωτη την ελαιοκομική μορφή της έκτασης που έχει ενταχθεί στη δράση.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων.

5. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

Ο υπολογισμός του συνολικού ύψους της ενίσχυσης γίνεται κατά περίπτωση ως εξής:

α. Για την απώλεια εισοδήματος που υφίσταται ο δικαιούχος λόγω αυξημένου κόστους κλαδέματος και της μειωμένης παραγωγής των δένδρων, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την ενταγμένη έκταση σε Ha και το ύψος της ενίσχυσης σε 547,20 €/Ha.

β. Για το πρόσθετο κόστος που απαιτείται για τη συντήρηση των αναχωμάτων, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την ενταγμένη έκταση που διατρέχεται από αναχώματα (τράφια) σε Ha και το ύψος της ενίσχυσης σε 322,80 €/Ha.

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύουν τα ύψη της ενίσχυσης που προβλέπονται στην υπ' αριθμ. 282328/3.5.2006 κοινή υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' /588).

6. Ειδικές κυρώσεις

α. Ανανέωση δένδρων

Στον δικαιούχο που προβαίνει σε ανανέωση των δένδρων επιβάλλονται οι ακόλουθες κυρώσεις:

αα. Εφόσον, διαπιστωθεί ανανέωση των δέντρων σε ποσοστό έως 15%, οι ενισχύσεις της παραγράφου 5α του παρόντος άρθρου μειώνονται κατά το ποσοστό των ανανεωμένων δέντρων πολλαπλασιασμένο επί 5. Η μείωση αυτή εφαρμόζεται και στα επόμενα έτη μέχρι τη λήξη της περιόδου δέσμευσης.

ββ. Αν κατά τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης το ποσοστό ανανεωμένων δέντρων ξεπεράσει το 15%, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Μη συντήρηση αναχωμάτων

αα. Δικαιούχος που κάνει χρήση φωτιάς ή ζιζανιοκτόνων ή σκαπτικών μηχανημάτων ή διενεργεί άροση στα αναχώματα (τράφια) δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση για το έτος στο οποίο διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης, αποκλείεται από την ενίσχυση της παραγράφου 5β για όλη την πενταετία και επιστρέφει οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ββ. Δικαιούχος που δεν εφαρμόζει ζιζανιοκτονία στα αναχώματα (τράφια) δεν λαμβάνει την ενίσχυση της παραγράφου 5β για το έτος που διαπιστώνεται η παράβαση. Σε περίπτωση πρώτης επανάληψης της ως άνω παράβασης, αποκλείεται από την ενίσχυση της παραγράφου 5β για όλη την πενταετία και επιστρέφει όλες τις ενισχύσεις της παραγράφου 5β που του έχουν καταβληθεί προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους. Σε περίπτωση δεύτερης επανάληψης, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

γ. Αλλοίωση της ελαιοκομικής μορφής της έκτασης

Δικαιούχος, ο οποίος αλλοιώνει την ελαιοκομική μορφή της έκτασης κατά την έννοια της παραγράφου 3αγ του παρόντος άρθρου ή εφαρμόζει συγκαλλιέργεια σε κάποιο από τα ενταγμένα ελαιοτεμάχια δεν λαμβάνει καμία ενίσχυση για το έτος που διαπιστώθηκε η παράβαση. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης ή μη αποκατάστασης της μορφής της έκτασης, ο

δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Άρθρο 35

Δράση 4.2 : Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Νήσου Θήρας

1. Στόχος

Η δράση έχει ως στόχο:

- Τη διάσωση των τοπικών γεωργικών πρακτικών που τείνουν να εκλείψουν κάτω από οικονομικές πιέσεις.

- Την προστασία του εδάφους από τη διάβρωση, αποσάθρωση και αλλαγή χρήσης μέσω συνέχισης της γεωργικής δραστηριότητας.

- Τη δημιουργία χώρων οικολογικής αντιστάθμισης

2. Πεδίο εφαρμογής

α. Περιοχές παρέμβασης

Η δράση εφαρμόζεται σε γεωργικές εκτάσεις των νησιών Θήρα και Θηρασία.

β. Τομείς παρέμβασης

Επιλέξιμες για ενίσχυση είναι οι γεωργικές εκτάσεις εντός των περιοχών παρέμβασης, οι οποίες καλλιεργούνται με αμπέλια και μέχρι συνολικής έκτασης 1.500 Ha.

3. Ειδικά κριτήρια ένταξης

Τα γενικά κριτήρια ένταξης του άρθρου 6 της παρούσας συμπληρώνονται με τα παρακάτω ειδικά κριτήρια:

α. Ειδικά κριτήρια επιλεξιμότητας

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι πρέπει να :

αα. Είναι μόνο αγρότες φυσικά πρόσωπα, νόμιμοι κάτοχοι επιλέξιμων αμπελοτεμαχίων.

ββ. Εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Καν.(ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου και των εφαρμοστικών αυτού Κανονισμών, ιδίως σε ότι αφορά δηλώσεις συγκομιδής, δηλώσεις παραγωγής, αμπελοργικό μητρώο, παράνομες φυτεύσεις.

β. Ειδικά κριτήρια επιλογής

Πίνακας 34.1: Ειδικά κριτήρια επιλογής για τη δράση 4.2

Κριτήριο	Βαθμοί
Μέγεθος υπό ένταξη εκμετάλλευσης:	
- έκταση $\leq$ 2 στρεμμάτων	5
- 2 στρεμ. < έκταση < 5 στρέμ.	10
- έκταση $\geq$ 5 στρεμμάτων	15

4. Ειδικές δεσμεύσεις

Οι δικαιούχοι της δράσης αναλαμβάνουν τις κατωτέρω ειδικές δεσμεύσεις:

- Διατηρούν τους αμπελώνες στην παραδοσιακή τους μορφή, τηρώντας το παραδοσιακό κλάδεμα (κυπελλοειδές «γυριστό» ή «στεφανωτό», κυπελλοειδές με «κουλούρια» ή «πόστες»)

- Δημιουργούν χώρο οικολογικής αντιστάθμισης 0,5 μέτρου περίξ του αγροτεμαχίου και δεν κάνουν χρήση χημικής ή μηχανικής καταπολέμησης των ζιζανίων σε αυτό.

Για τους δικαιούχους που θα ενταχθούν με την πρώτη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος οι δεσμεύσεις αρχίζουν με την υπογραφή της απόφασης έγκρισης δικαιούχων.

5. Ειδικά δικαιολογητικά

Με την αίτηση ενίσχυσης συνυποβάλλεται

Δήλωση του ενδιαφερομένου αμπελοκαλλιεργητή ότι εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διατάξεις του Καν. (ΕΚ) 479/2008 του Συμβουλίου και των εφαρμοστικών του Κανονισμών, ιδίως σε ότι αφορά δηλώσεις συγκομιδής, δηλώσεις παραγωγής, αμπελουργικό μητρώο, παράνομες φυτεύσεις.

6. Υπολογισμός του ύψους της ενίσχυσης

α. Νέοι δικαιούχοι

Για τον υπολογισμό του συνολικού ύψους της ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη η ενταγμένη έκταση εκφρασμένη σε εκτάρια και το ύψος της ενίσχυσης το οποίο ορίζεται σε 900 ευρώ/Ha.

β. Παλαιοί δικαιούχοι

Για τους παλαιούς δικαιούχους ισχύει το ύψος της ενίσχυσης που προβλέπεται στην υπ' αριθμ. 244543/2006 (ΦΕΚ Β' 588) κοινή υπουργική απόφαση.

7. Ειδικές κυρώσεις

α. Σε περίπτωση που δεν διατηρείται το παραδοσιακό κλάδεμα σε κάποιο αγροτεμάχιο, τότε αυτό θεωρείται ως μη ανευρεθέν και εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ. Σε περίπτωση επανάληψης της ως άνω παράβασης σε οποιοδήποτε αγροτεμάχιο, καθ' όλη τη διάρκεια της πενταετίας ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση και οι μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις επιστρέφονται προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί χημική ή μηχανική καταπολέμηση ζιζανίων 0,5 μέτρου περίξ του αγροτεμαχίου, τότε το αγροτεμάχιο θεωρείται ως μη ανευρεθέν και εφαρμόζονται οι κυρώσεις του ΟΣΔΕ.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ
ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 36

Μεταβατικές διατάξεις

Για τους παλαιούς δικαιούχους, με την επιφύλαξη τυχόν τροποποιήσεων των Κοινοτικών απαιτήσεων και των εθνικών διατάξεων, εφαρμόζονται οι Υπουργικές Αποφάσεις που ίσχυαν κατά την περίοδο ένταξής τους.

Εξαιρούνται:

1. οι διατάξεις που αφορούν τους «Κώδικες Ορθής Γεωργικής Πρακτικής (ΚΟΓΠ)», αντί των οποίων εφαρμόζονται οι διατάξεις που ισχύουν για τις απαιτήσεις του καθεστώτος της πολλαπλής συμμόρφωσης.

2. η διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης και η πραγματοποίηση των ελέγχων, οι οποίες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 18 αντίστοιχα της παρούσας.

Άρθρο 37

Χρηματοδότηση

Οι χορηγούμενες ενισχύσεις για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης αποτελούν δημόσια δαπάνη, η

οποία για την περίοδο 2007-2013 θα ανέλθει συνολικά στο ποσό των 846.952.602 €. Κάθε έτος, σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχέδιο του μέτρου, θα εγγράφεται σχετική πίστωση στον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Ε.Φ. 29-110, ΚΑΕ 5323).

1. Η ως άνω δαπάνη, συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) με ποσοστό από 50-85%, ανάλογα με τον τόπο εφαρμογής (Περιφέρεια Σύγκλισης, Περιφέρεια μη σύγκλισης, μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους) και από εθνικούς πόρους, σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχέδιο του μέτρου 2.14 του ΠΑΑ 2007-2013.

Η πληρωμή των δικαιούχων γίνεται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. με τη διαδικασία του άρθρου 17 της παρούσας και με μεταφορά των εγκεκριμένων κατ' έτος πιστώσεων στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ).

Η επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας παραγράφου αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2007.

2. Οι δαπάνες εφαρμογής των γεωργοπεριβαλλοντικών ενισχύσεων καλύπτονται αποκλειστικά από εθνικούς πόρους και αντιστοιχούν στο 5% των δαπανών της προηγούμενης παραγράφου.

Το ύψος ενίσχυσης και η διαδικασία καταβολής των αποζημιώσεων καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν. 3205/2003.

3. Η έγκριση των απαιτούμενων κατ' έτος πιστώσεων γίνεται με Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας-Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ήδη για το σκοπό αυτό έχουν εκδοθεί για τα έτη 2007 και 2008 οι κοινές υπουργικές αποφάσεις υπ' αριθμ. 228606/2007, 232706/2007 και 230281/695/2008, με συνολική πίστωση 240 εκ. ΕΥΡΩ.

Άρθρο 38

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων να καθορίζει λεπτομέρειες εφαρμογής της παρούσας.

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 2 Οκτωβρίου 2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΥΦΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. ΛΕΓΚΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Σ. ΧΑΤΖΗΓΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΩΛΗΣΗΣ Φ.Ε.Κ.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - Βασ. Όλγας 227	23104 23956	ΛΑΡΙΣΑ - Διοικητήριο	2410 597449
ΠΕΙΡΑΙΑΣ - Ευριπίδου 63	210 4135228	ΚΕΡΚΥΡΑ - Σαμαρά 13	26610 89122
ΠΑΤΡΑ - Κορίνθου 327	2610 638109	ΗΡΑΚΛΕΙΟ - Πεδιάδος 2	2810 300781
ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Διοικητήριο	26510 87215	ΜΥΤΙΛΗΝΗ - Πλ. Κωνσταντινουπόλεως 1	22510 46654
ΚΟΜΟΤΗΝΗ - Δημοκρατίας 1	25310 22858		

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 μέχρι 16 σελίδες σε 1 €, προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση	Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €	Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Β΄	300 €	80 €	30 €	Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Γ΄	50 €	-	-	Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-	Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Δ΄	110 €	30 €	-	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.
- Η τιμή πώλησης σε μορφή cd-rom/dvd, δημοσιευμάτων μιας εταιρείας στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ. σε 5 € ανά έτος.

ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΗ Φ.Ε.Κ.: Τηλεφωνικά: 210 4071010 - fax: 210 4071010 - internet: <http://www.et.gr>

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή	Τεύχος	Έντυπη μορφή	Ψηφιακή Μορφή
Α΄	225 €	190 €	Α.Ε.Δ.	10 €	Δωρεάν
Β΄	320 €	225 €	Α.Ε. - Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ.	2.250 €	645 €
Γ΄	65 €	Δωρεάν	Δ.Δ.Σ.	225 €	95 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €	Δωρεάν	Α.Σ.Ε.Π.	70€	Δωρεάν
Δ΄	160 €	80 €	Ο.Π.Κ.	-	Δωρεάν
Α.Α.Π.	160 €	80 €	Α΄ + Β΄ + Δ΄ + Α.Α.Π.	-	450 €
Ε.Β.Ι.	65 €	33 €			

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.
- Για την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε Φ.Ε.Κ. προηγούμενων ετών και συγκεκριμένα στα τεύχη: α) Α, Β, Δ, Α.Α.Π., Ε.Β.Ι. και Δ.Δ.Σ., η τιμή προσαυξάνεται, πέραν του ποσού της ετήσιας συνδρομής του 2007, κατά 40 € ανά έτος και ανά τεύχος και β) για το τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. & Γ.Ε.ΜΗ., κατά 60 € ανά έτος παλαιότητας.

* Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστριαίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).

* Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλότυπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.

* Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α., τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά Όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα).

* Το ποσό υπέρ Τ.Α.Π.Ε.Τ. [5% επί του ποσού συνδρομής (τρέχον έτος + παλαιότητα)], καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.

* Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρούνται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.

Φωτοαντίγραφα παιδιών Φ.Ε.Κ.: Μάρνη 8 τηλ.: 210 8220885, 210 8222924, 210 5279050.

Οι πολίτες έχουν τη δυνατότητα ελεύθερης ανάγνωσης των δημοσιευμάτων που καταχωρούνται σε όλα τα τεύχη της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως πλην εκείνων που καταχωρούνται στο τεύχος Α.Ε.-Ε.Π.Ε. και Γ.Ε.ΜΗ., από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr).

Οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης πολιτών λειτουργούν καθημερινά από 08:00 μέχρι 13:00

* 0 2 0 2 2 0 4 0 2 1 0 0 9 0 0 4 0 *

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: <http://www.et.gr> - e-mail: webmaster.et@et.gr